

Školní vzdělávací program

PRAKTICKÁ SESTRA I

verze PS 01/2018

1 Identifikační údaje

Předkladatel:

Název školy: Vyšší odborná škola a střední škola
zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí

REDIZO: 600019837

IČ: 00498874

Adresa školy: Smetanova 838, Ústí nad Orlicí 562 01

Ředitel: Mgr. Marie Klementová

Hlavní koordinátor: Mgr. Eva Medunová

Kontakty:

Telefon: 465 521 292

E-mail: szsuo@szsuo.cz, klementovam@szsuo.cz

Www: www.szsuo.cz

Zřizovatel:

Název: Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11
Pardubice

Adresa: Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

Název ŠVP: Praktická sestra I

Název oboru: Praktická sestra

Kód: 53-41-M/03

Stupeň vzdělání: střední vzdělání s maturitní zkouškou

Délka studia: 4

Forma studia: denní forma vzdělávání

Platnost od: 1. 9. 2018

Verze: PS 01/2018

Datum: 1. 9. 2018

.....
podpis

Mgr. Marie Klementová
ředitelka školy

Obsah

PRAKTICKÁ SESTRA I	1
1 IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2 PROFIL ABSOLVENTA	5
2.1 Uplatnění absolventa v praxi	5
2.2 Očekávané odborné kompetence	5
2.3 Očekávané klíčové kompetence	6
3. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	9
3.1 Identifikační údaje oboru	9
3.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu	9
3.2.1 Popis celkového pojetí vzdělávání	9
3.2.2 Koncepce školy	9
3.2.3 Realizace klíčových kompetencí	10
3.2.4 Realizace odborných kompetencí	15
3.2.5 Realizace průřezových témat	17
3.2.6 Organizace výuky	19
3.2.7 Způsob hodnocení	20
3.2.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných	21
3.2.9 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence	24
3.2.10 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání	24
3.2.11 Způsob ukončení vzdělávání	25
3.3 Charakteristika školy	25
3.4. Podmínky realizace ŠVP	26
3.4.1 Materiální podmínky	26
3.4.2 Vybavení učeben	26
3.4.3 Personální podmínky	27
3.5 Spolupráce se sociálními partnery	27
3.6 Začlenění průřezových témat	28
4 UČEBNÍ PLÁN	34
4.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP	34
4.2 Učební plán – Praktická sestra (53-41-M/03)	38
5 UČEBNÍ OSNOVY PŘEDMĚTŮ	41
5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace	41
5.1.1 Český jazyk a literatura	41
5.1.2 Anglický jazyk	69
5.2 Společenskovední vzdělávání	88
5.2.1 Dějepis	88
5.2.2 Občanská nauka	97
5.3 Přírodovědné vzdělávání	104
5.3.1 Biologie a ekologie	104
5.3.2 Fyzika	110
5.3.3 Chemie	115
5.4 Matematické vzdělávání	121
5.4.1 Matematika	121
5.5 Estetické vzdělávání	127
5.6 Vzdělávání pro zdraví	128
5.6.1 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	128
5.6.2 Tělesná výchova	135
5.6.3 První pomoc	149
5.7 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích	160
5.7.1 Informační a komunikační technologie	160
5.8 Ekonomické vzdělávání	168
5.8.1 Ekonomika	168
5.9 Základ pro poskytování ošetrovatelské péče	172
5.9.1 Somatologie	172
5.9.2 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	179
5.9.3 Latinská terminologie v ošetrovatelství	179
5.9.4 Základy epidemiologie a hygieny	185
5.9.5 Patologie	190
5.9.6 Klinická propedeutika	195

5.10 Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče	199
5.10.1 Ošetřovatelství	199
5.10.2 Ošetřovatelství v chirurgických oborech	213
5.10.3 Ošetřovatelství v interních oborech	221
5.10.4 Ošetřovatelství v klinických oborech.....	227
5.10.6 Ošetřování nemocných	238
5.11 Sociální vztahy a dovednosti	252
5.11.1 Psychologie.....	252
5.11.2 Komunikace.....	263
5.12 Seminář na přípravu k maturitní zkoušce	268
5.12.1 Seminář z českého jazyka a literatury.....	268
5.13 Volitelné předměty	272
5.13.1 Seminář z anglického jazyka	272
5.13.2 Seminář z matematiky	278
6 SEZNAM PŘÍLOH	281

2 Profil absolventa

Název školy:	Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí
Adresa školy:	Smetanova 838, 562 01 Ústí nad Orlicí
Zřizovatel:	Pardubický kraj se sídlem Komenského náměstí 125, 352 11 Pardubice
Název ŠVP:	Praktická sestra I
Název oboru:	Praktická sestra
Kód oboru:	53-41-M/03
Platnost:	1. 9. 2018

2.1 Uplatnění absolventa v praxi

Školní vzdělávací program Praktická sestra se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 53-41-M/03 Praktická sestra s cílem připravit žáky pro výkon nelékařských zdravotnických povolání podle platných právních předpisů a pro studium na vyšších a vysokých školách. Výchova a vzdělávání jsou zaměřeny tak, aby žáci po úspěšném vykonání maturitní zkoušky kvalifikovaně poskytovali ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a podíleli se na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispenzární péči. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému a profesionálnímu provádění ošetrovatelských výkonů, podílení se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupráci při hodnocení výsledků poskytované ošetrovatelské péče.

Absolventi mohou pokračovat ve studiu na vyšších odborných nebo vysokých školách, nebo získat druhou kvalifikaci ve zkráceném studiu na středních školách, zejména v oborech sociálních, zdravotnických, pedagogických.

Absolvent se uplatní ve zdravotnických zařízeních lůžkového i ambulantního charakteru a při poskytování komunitní nebo domácí zdravotní péče i jako zdravotnický pracovník v zařízeních sociálních služeb, zejména v léčebnách dlouhodobě nemocných, v zařízeních geriatrické péče a v zařízeních hospicové a respitní péče.

Absolvent je způsobilý vykonávat povolání praktická sestra v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.

2.2 Očekávané odborné kompetence

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí v oblasti praktických činností na poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu, získávání informací pro sestavování ošetrovatelských diagnóz a práci se zdravotnickou dokumentací.

Vzdělávání je zejména zaměřeno na provádění činnosti základní ošetrovatelské péče a podílení se na poskytování vysoce specializované ošetrovatelské péče, a to na:

- sledování a zaznamenávání fyziologické funkce,
- provádění kompletní hygienické péče,
- prevenci proleženin,

- péči o dietní a pitný režim,
- provádění rehabilitačního ošetrovatelství, nácviku sebeobsluhy,
- aktivizace dětí,
- zajišťování aplikace tepla a chladu,
- podílení se na přejímání, kontrole,
- manipulaci a uložení léčiv,
- zdravotnických prostředků a prádla.

Dále na poskytování základní ošetrovatelské péče pod odborným dohledem všeobecné sestry, porodní asistentky nebo lékaře, a tona:

- podávání léčebných prostředků v rozsahu svých kompetencí,
- odebírání biologického materiálu,
- udržování kyslíkové terapie,
- podílení se na léčbě akutních a chronických ran,
- přípravu pacientů k diagnostickým a léčebným výkonům,
- asistenci při těchto výkonech, poskytování ošetrovatelské péči po těchto výkonech v rozsahu svých kompetencí.

Vzdělávání je zejména zaměřeno na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů, na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou vedeni k nejvyšší kvalitě jejich práce a služeb, ekonomickému chování v souladu se strategií udržitelného rozvoje, k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetrovatelské péče a jednání s pacienty. Zároveň jsou vzdělávání tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat podle platných právních předpisů. Důležitým aspektem je výchova a vzdělávání žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí důležitosti prevence zdraví.

2.3 Očekávané klíčové kompetence

Kompetence k učení

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k učení využíváním vhodných klasických a alternativních metod učení a rozmanitých forem práce.

Ve výuce jednotlivých předmětů jsou žáci vedeni tak, aby ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky k učení, uměli s porozuměním naslouchat mluvenému slovu, přiřazovat a pořizovat si poznámky, uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí a znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve zvoleném oboru. Zdůrazněny jsou motivační činitelé vyučování formulací problémových situací a řešením praktických cílů výuky.

Kompetence k řešení problémů

Tyto kompetence jsou rozvíjeny s cílem porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob jeho řešení nebo varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku. Výuka je vedena tak, aby žáci uměli pracovat v týmu, hledat různá řešení problému a svoje řešení dokázali zdůvodnit, obhájit a prezentovat.

Komunikativní kompetence

Žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi ve škole, ve zdravotnických zařízeních i mimo tyto objekty. Jsou vedeni k schopnosti vyjadřovat se v písemné a ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a uměli se vyjadřovat přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aby se účastnili aktivně diskuzí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, a přitom respektovali názory druhých. Žáci jsou vedeni, aby uměli zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty na běžná i odborná témata a dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

V písemném projevu jsou žáci vedeni k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie.

Žáci jsou vedeni k orientaci v cizojazyčném prostředí a k chápání výhod znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Žáci mohou na základě sebepoznání reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování, mohou si stanovovat cíle a priority podle osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Personální kompetence jsou rozvíjeny osobním příkladem pedagogů, vhodnou motivací, účastí žáků při výuce v zdravotnických zařízeních, exkurzích a organizační přípravou a účastí na akcích školy.

Žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i psychický rozvoj, k uvědomění si následků nezdravého životního stylu a závislosti na omamné a návykové látce. Žáci jsou začleňováni do pracovních týmů, kde se podílejí na realizaci společných pracovních i jiných činností, přijímají a plní odpovědné úkoly, podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů. Přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní podvědomí

Žáci jsou vedeni k uznávání hodnot a postojů podstatných pro život v demokratické společnosti, k dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti druhých lidí, vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívání k uplatňování hodnot demokracie, uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobnostní identity a přistupování s aktivní tolerancí k identitě druhých, k aktivnímu se zajímání o politické a společenské dění, k jednání v souladu s trvale udržitelným zdrojem tak, že budou chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury tím, že budou uznávat tradice hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Žáci jsou vedeni k využívání svých osobnostních a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce, budování profesní kariéry, k zájmu o celoživotní vzdělávání.

U žáků je rozvíjena schopnost optimálně využívat osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím

související potřebu celoživotního učení. Žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v daném oboru. Umějí vhodně komunikovat s potencionálním zaměstnavatelem, znají obecně práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, rozumějí podstatě a principu podnikání a mají představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, uměli správně použít a převádět jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění, aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Žáci jsou vedeni tak, aby uměli pracovat s osobním počítačem, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace, využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu, pracovat z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

2.4 Způsob ukončení studia

Studium je ukončeno maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy. Absolvent je zařazen podle platných právních předpisů jako Praktická sestra, kód oboru 53 – 41 – M/03. Seznam maturitních předmětů obsahuje příloha č. 3 – Předměty společné a profilové části maturitní zkoušky.

3 Charakteristika vzdělávacího programu

3.1 Identifikační údaje oboru

Název oboru:	Praktická sestra
Kód:	53-41-M/03
Stupeň vzdělání:	střední vzdělání s maturitní zkouškou
Délka studia:	4
Forma studia:	denní forma vzdělávání
Platnost:	1. 9. 2018
Verze:	PS 01/2018

3.2 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.2.1 Popis celkového pojetí vzdělávání

Školní vzdělávací program Praktická sestra se uskutečňuje podle rámcového vzdělávacího programu 53-41-M/03 Praktická sestra s cílem připravit žáky pro výkon nelékařských zdravotnických povolání podle platných právních předpisů a pro studium na vyšších a vysokých školách. Výchova a vzdělávání jsou zaměřeny tak, aby žáci po úspěšném vykonání maturitní zkoušky kvalifikovaně poskytovali ošetrovatelskou péči dětem (s výjimkou novorozenců) i dospělým a podíleli se na preventivní, diagnostické, neodkladné, léčebné, rehabilitační a dispenzární péči. Žáci jsou vedeni k zodpovědnému a profesionálnímu provádění ošetrovatelských výkonů, podílení se na plnění ošetrovatelského plánu a spolupráci při hodnocení výsledků poskytované ošetrovatelské péče.

Žáci jsou vzděláváni tak, aby se uplatnili na trhu práce v různých zdravotnických zařízeních lůžkového a ambulantního charakteru, v lékařských a ošetrovatelských centrech, v domácí ošetrovatelské péči i v zařízeních sociální péče a služeb.

3.2.2 Koncepce školy

Charakter pedagogické koncepce školy je veden záměrem připravit žáky pro úspěšný a spokojený život v moderní společnosti, pro uplatnění na tuzemském i evropském trhu práce, pro vnímání a chápání současné sociálně-ekonomické a ekologické situace v souvislostech. Vychází z celoživotně pojatého vzdělávání a na principu znalostní společnosti vybudovaného konceptu vzdělávání, ve kterém je vzdělávání cestou i nástrojem rozvoje osobnosti. Obecné cíle a oblasti vzdělávání a výchovy se vzájemně doplňují a prolínají. Směřují zejména k dovednostem učit se poznávat, učit se pracovat a jednat, učit se být a učit se společně žít.

Cílem středního odborného vzdělávání je připravit žáky na úspěšný, smysluplný a odpovědný osobní, občanský i pracovní život v podmínkách měnícího se světa. Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci vytvořili v návaznosti na základní vzdělání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům klíčové a odborné

kompetence. Vzdělávací program tedy poskytuje žákům širší všeobecné vzdělání a obecně přenositelné dovednosti, které umožní lépe se adaptovat na rychle se měnící podmínky ve společnosti. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných dovedností v oblasti zdravotní péče.

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí k poskytování ošetrovatelské péče, ke spolupráci s členy ošetrovatelského týmu a podílení se spolu s lékařem na preventivní, léčebné, rehabilitační, neodkladné, diagnostické a dispenzární péči. Odborné vzdělávání poskytuje žákům základní odborné vědomosti nezbytné pro vytvoření požadovaných ošetrovatelských dovedností.

V oblasti klíčových kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní kompetence, personální a sociální kompetence, občanské kompetence a kulturní podvědomí, kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám, matematické kompetence, kompetence využívat prostředků informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi.

3.2.3 Realizace klíčových kompetencí

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující klíčové kompetence.

Kompetence k učení

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni efektivně se učit, vyhodnocovat dosažené výsledky a pokrok a reálně si stanovovat potřeby a cíle svého dalšího vzdělávání, tzn., že absolventi by měli:

- mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání;
- ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky;
- uplatňovat různé způsoby práce s textem (zvl. studijní a analytické čtení), umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace; být čtenářsky gramotný;
- s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovat si poznámky;
- využívat ke svému učení různé informační zdroje, včetně zkušeností svých i jiných lidí;
- sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí;
- znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru a povolání.

Žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k učení využíváním vhodných klasických a alternativních metod učení a rozmanitých forem práce.

Ve výuce jednotlivých předmětů jsou žáci vedeni tak, aby ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky k učení, uměli s porozuměním naslouchat mluvenému slovu, přiřazovat a pořizovat si poznámky, uplatňovat různé způsoby práce s textem, využívat ke svému učení různé informační zdroje, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí a znát možnosti svého dalšího vzdělávání, zejména ve zvoleném oboru. Zdůrazněny jsou motivační činitele vyučování formulací problémových situací a řešením praktických cílů výuky.

Kompetence k řešení problémů

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni samostatně řešit běžné pracovní i mimopracovní problémy, tzn., že absolventi by měli:

- porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky;
- uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace;
- volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve;
- spolupracovat při řešení problémů s jinými lidmi (týmové řešení).

Tyto kompetence jsou rozvíjeny s cílem porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob jeho řešení nebo varianty řešení a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosaženého výsledku. Výuka je vedena tak, aby žáci uměli pracovat v týmu, hledat různá řešení problému a svoje řešení dokázali zdůvodnit, obhájit a prezentovat.

Komunikativní kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni vyjadřovat se v písemné i ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat;
- formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně;
- účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje;
- zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata;
- dodržovat jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii;
- zaznamenávat písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.);
- vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí nejméně v jednom cizím jazyce;
- dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace (např. porozumět běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě);
- chápat výhody znalosti cizích jazyků pro životní i pracovní uplatnění, být motivováni k prohlubování svých jazykových dovedností v celoživotním učení.

Žáci jsou vedeni k vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli a ostatními lidmi ve škole, ve zdravotnických zařízeních i mimo tyto objekty. Jsou vedeni k schopnosti vyjadřovat se v písemné a ústní formě v různých učebních, životních i pracovních situacích a uměli se vyjadřovat přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci, uměli formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, aby se účastnili aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, a přitom respektovali názory druhých. Žáci jsou vedeni, aby uměli zpracovávat administrativní písemnosti, pracovní dokumenty a souvislé texty na běžná i odborná témata a dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii.

V písemném projevu jsou žáci vedeni k dodržování jazykové a stylistické normy i odborné terminologie.

Žáci jsou vedeni k orientaci v cizojazyčném prostředí a k chápání výhod znalosti cizího jazyka pro celoživotní uplatnění.

Personální a sociální kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli připraveni stanovovat si na základě poznání své osobnosti přiměřené cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové i pracovní, pečovat o své zdraví, spolupracovat s ostatními a přispívat k utváření vhodných mezilidských vztahů, tzn., že absolventi by měli:

- posuzovat reálně své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování v různých situacích;
- stanovovat si cíle a priority podle svých osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek;
- reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku;
- ověřovat si získané poznatky, kriticky zvažovat názory, postoje a jednání jiných lidí;
- mít odpovědný vztah ke svému zdraví, pečovat o svůj fyzický i duševní rozvoj, být si vědomi důsledků nezdravého životního stylu a závislosti;
- adaptovat se na měnící se životní a pracovní podmínky a podle svých schopností a možností je pozitivně ovlivňovat, být připraveni řešit své sociální i ekonomické záležitosti, být finančně gramotní;
- pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností;
- přijímat a odpovědně plnit svěřené úkoly;
- podněcovat práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů, nezaujatě zvažovat návrhy druhých;
- přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a k předcházení osobním konfliktům, nepodléhat předsudkům a stereotypům v přístupu k druhým.

Žáci mohou na základě sebepoznání reálně posuzovat své fyzické a duševní možnosti, odhadovat důsledky svého jednání a chování, mohou si stanovovat cíle a priority podle osobních schopností, zájmové a pracovní orientace a životních podmínek.

Personální kompetence jsou rozvíjeny osobním příkladem pedagogů, vhodnou motivací, účastí žáků při výuce v zdravotnických zařízeních, exkurzích a organizační přípravou a účastí na akcích školy.

Žáci jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, k péči o svůj fyzický i psychický rozvoj, k uvědomění si následků nezdravého životního stylu a závislosti na omamné a návykové látce. Žáci jsou začleňováni do pracovních týmů, kde se podílejí na realizaci společných pracovních i jiných činností, přijímají a plní odpovědné úkoly, podněcují práci týmu vlastními návrhy na zlepšení práce a řešení úkolů. Přispívají k vytváření vstřícných mezilidských vztahů a předcházení konfliktů.

Občanské kompetence a kulturní povědomí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali v souladu s udržitelným rozvojem a podporovali hodnoty národní, evropské i světové kultury, tzn., že absolventi by měli:

- jednat odpovědně, samostatně a iniciativně nejen ve vlastním zájmu, ale i ve veřejném zájmu;

- dodržovat zákony, respektovat práva a osobnost druhých lidí (popř. jejich kulturní specifika), vystupovat proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci;
- jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování, přispívat k uplatňování hodnot demokracie;
- uvědomovat si – v rámci plurality a multikulturního soužití – vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých;
- zajímat se aktivně o politické a společenské dění u nás a ve světě;
- chápat význam životního prostředí pro člověka a jednat v duchu udržitelného rozvoje;
- uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních;
- uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu;
- podporovat hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Žáci jsou vedeni k uznávání hodnot a postojů podstatných pro život v demokratické společnosti, k dodržování zákonů, respektování práv a osobnosti druhých lidí, vystupování proti nesnášenlivosti, xenofobii a diskriminaci, jednání v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování a přispívání k uplatňování hodnot demokracie, uvědomování si vlastní kulturní, národní a osobnostní identity a přistupování s aktivní tolerancí k identitě druhých, k aktivnímu se zabývání o politické a společenské dění, k jednání v souladu s trvale udržitelným zdrojem tak, že budou chápat význam životního prostředí pro člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních, podporovat hodnoty národní, evropské i světové kultury tím, že budou uznávat tradice hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském a světovém kontextu, podporovat hodnoty místní, národní, evropské a světové kultury a mít k nim vytvořen pozitivní vztah.

Kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikatelským aktivitám

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni optimálně využívat svých osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění ve světě práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení, tzn., že absolventi by měli:

- mít odpovědný postoj k vlastní profesní budoucnosti, a tedy i vzdělávání; uvědomovat si význam celoživotního učení a být připraveni přizpůsobovat se měnícím se pracovním podmínkám;
- mít přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru; cílevědomě a zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze;
- mít reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v oboru a o požadavcích zaměstnavatelů na pracovníky a umět je srovnávat se svými představami a předpoklady;
- umět získávat a vyhodnocovat informace o pracovních i vzdělávacích příležitostech, využívat poradenských a zprostředkovatelských služeb jak z oblasti světa práce, tak vzdělávání;
- vhodně komunikovat s potenciálními zaměstnavateli, prezentovat svůj odborný potenciál a své profesní cíle;
- znát obecná práva a povinnosti zaměstnavatelů a pracovníků;
- rozumět podstatě a principům podnikání, mít představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání;

dokázat vyhledávat a posuzovat podnikatelské příležitosti v souladu s realitou tržního prostředí, svými předpoklady a dalšími možnostmi.

Žáci jsou vedeni k využívání svých osobnostních a odborných předpokladů k úspěšnému uplatnění ve světě práce, budování profesní kariéry, k zájmu o celoživotní vzdělávání.

U žáků je rozvíjena schopnost optimálně využívat osobnostních a odborných předpokladů pro úspěšné uplatnění na trhu práce, pro budování a rozvoj své profesní kariéry a s tím související potřebu celoživotního učení. Žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce v daném oboru, mají reálnou představu o pracovních, platových a jiných podmínkách v daném oboru. Umějí vhodně komunikovat s potenciálním zaměstnavatelem, znají obecně práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců, rozumějí podstatě a principu podnikání a mají představu o právních, ekonomických, administrativních, osobnostních a etických aspektech soukromého podnikání.

Matematické kompetence

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi byli schopni funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, tzn., že absolventi by měli:

- správně používat a převádět běžné jednotky;
- používat pojmy kvantifikujícího charakteru;
- provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy;
- nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, umět je vymezit, popsat a správně využít pro dané řešení;
- číst a vytvářet různé formy grafického znázornění (tabulky, diagramy, grafy, schémata apod.);
- aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů a jejich vzájemné poloze v rovině i prostoru;
- efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů v běžných situacích.

Žáci jsou vedeni k tomu, aby uměli funkčně využívat matematické dovednosti v různých životních situacích, uměli správně použít a převádět jednotky, používat pojmy kvantifikujícího charakteru, provádět reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházet vztahy mezi jevy a předměty při řešení praktických úkolů, číst a vytvářet různé formy grafického znázornění, aplikovat znalosti o základních tvarech předmětů, efektivně aplikovat matematické postupy při řešení různých praktických úkolů.

Kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi

Vzdělávání směřuje k tomu, aby absolventi pracovali s osobním počítačem a jeho základním a aplikačním programovým vybavením, ale i s dalšími prostředky ICT a využívali adekvátní zdroje informací a efektivně pracovali s informacemi, tzn. absolventi by měli:

- pracovat s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií;
- pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením;
- učit se používat nové aplikace;
- komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace;

- získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet;
- pracovat s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií;
- uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím, být mediálně gramotní.

Žáci jsou vedeni tak, aby uměli pracovat s osobním počítačem, pracovat s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, komunikovat elektronickou poštou a využívat další prostředky online a offline komunikace, využívat adekvátní zdroje informací a efektivně s nimi pracovat, získávat informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internetu, pracovat z různých zdrojů nesenými na různých médiích, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

3.2.4 Realizace odborných kompetencí

V oblasti odborných kompetencí se vzdělávací program zaměřuje na rozvoj kompetencí v oblasti praktických činností na poskytování ošetrovatelské péče v rámci ošetrovatelského procesu, získávání informací pro sestavování ošetrovatelských diagnóz a práci se zdravotnickou dokumentací.

Vzdělávání v oboru směřuje v souladu s cíli středního odborného vzdělávání k tomu, aby si žáci vytvořili, v návaznosti na základní vzdělávání a na úrovni odpovídající jejich schopnostem a studijním předpokladům, následující odborné kompetence.

Poskytovat nebo zajišťovat bez odborného dohledu a bez indikace a v souladu s diagnózou stanovenou lékařem nebo zubním lékařem základní ošetrovatelskou péči a podílet se pod odborným dohledem nebo přímým vedením všeobecné sestry, dětské sestry nebo porodní asistentky na poskytování specializované nebo vysoce specializované ošetrovatelské péče (Odborné kompetence jsou stanoveny podle vyhlášky č. 55/2011 Sb., o činnostech zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů.), tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- poskytovat ošetrovatelskou péči v souladu s danými postupy, právními předpisy a standardy;
- sledovat a zaznamenávat fyziologické funkce pacienta za použití zdravotnických prostředků, jeho fyzický a psychický stav a schopnost příjmu potravin;
- provádět komplexní hygienickou péči, včetně prevence proleženin a opruzenin, sledovat poruchy celistvosti kůže;
- rozdělovat stravu pacientům podle diet a dbát na jejich dodržování, dohlížet na dodržování pitného režimu, sledovat bilanci tekutin pečovat o vyprazdňování;
- aplikovat zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury; – provádět sociální aktivizaci zejména v rámci péče o seniory;
- pečovat o zajištění psychické pohody pacienta, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu;
- vykonávat činnosti při zajištění herních aktivit dětí;
- provádět ve spolupráci s fyzioterapeutem, ergoterapeutem, všeobecnou sestrou, dětskou sestrou a porodní asistentkou rehabilitační ošetrovatelství včetně metod bazální stimulace;

- pečovat o močové katetry pacientů starších 3 let (péči o močové katetry se rozumí zejména hygiena genitálu, dezinfekce katetru, výměna močového sáčku);
- ošetřovat periferní žilní vstupy;
- zajišťovat činnosti spojené s přijetím, přemísťováním a propuštěním pacientů;
- poskytovat a zajišťovat psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým a po stanovení smrti lékařem zajišťovat péči o tělo zemřelého a činnosti spojené s úmrtím pacienta;
- vykonávat v rozsahu své odborné způsobilosti činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých prostředků a činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení zdravotnických prostředků vč. prádla, jejich dezinfekci a sterilizaci a zajišťování jejich dostatečné zásoby;
- vykonávat činnosti při stálé připravenosti pracoviště včetně jeho vybavení a funkčnosti zdravotnických prostředků;
- při všech činnostech dbát na dodržování hygienicko-epidemiologického režimu v souladu s právními předpisy;
- provádět zápisy do zdravotnické dokumentace a vykonávat administrativní činnosti související s poskytováním zdravotní péče, pracovat s informačním systémem pracoviště;
- poskytovat pacientovi informace v souladu se svou odbornou způsobilostí a pokyny lékaře, dbát na ochranu osobních údajů;
- motivovat a edukovat jednotlivce, rodiny a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe;
- při komunikaci s pacienty a dalšími osobami jednat v souladu se společenskými pravidly a profesní etikou, zohledňovat jejich osobnostní, sociální a kulturní specifika; zvládat základní komunikaci s pacienty v cizím jazyce;
- spolupracovat v rozsahu své odborné způsobilosti při řešení následků mimořádné události nebo krizové situace, poskytnout neodkladnou první pomoc;
- pracovat jako člen zdravotnického týmu, dbát na dodržování pracovněprávních norem a interních předpisů zařízení.

Vykonávat bez odborného dohledu na základě indikace lékaře nebo zubního lékaře jednoduché výkony při poskytování zdravotní péče, tzn., aby absolventi byli schopni zejména:

- podávat léčivé přípravky s výjimkou radiofarmak v rozsahu stanoveném vyhláškou č. 55/2011 Sb., odst. 2 a), ve znění pozdějších předpisů,
- provádět odsávání sekretů z horních cest dýchacích u pacientů při vědomí starších 10 let a zajišťovat jejich průchodnost;
- zavádět a udržovat inhalační a kyslíkovou terapii, odebírat kapilární a žilní krev a jiný biologický materiál;
- provádět vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve;
- provádět ošetření nekomplikovaných chronických ran, ošetřovat stomie;
- podávat potraviny pro zvláštní lékařské účely.

Pod odborným dohledem zubního lékaře zpracovávat dentální materiály v ordinaci a vykonávat činnost zubní instrumentářky.

Dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci, tzn., aby absolventi:

- chápali bezpečnost práce jako nedílnou součást péče o zdraví své i spolupracovníků (i dalších osob vyskytujících se na pracovištích, např. pacientů, klientů,

návštěvníků) i jako součást řízení jakosti a jednu z podmínek získání či udržení certifikátu jakosti podle příslušných norem;

- znali a dodržovali základní právní předpisy týkající se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence;
- osvojili si zásady a návyky bezpečné a zdravé neohrožující pracovní činnosti včetně zásad ochrany zdraví při práci s přístroji a u zařízení se zobrazovacími jednotkami (monitory, displeji apod.), rozpoznali možnost nebezpečí úrazu nebo ohrožení zdraví a byli schopni zajistit odstranění závad a možných rizik;
- znali systém péče o zdraví pracujících (včetně preventivní péče, uměli uplatňovat nároky na ochranu zdraví v souvislosti s prací, nároky vzniklé úrazem nebo poškozením zdraví v souvislosti s vykonáváním práce).

Usilovat o nejvyšší kvalitu své práce a zdravotních služeb, tzn., aby absolventi:

- chápali kvalitu jako významný nástroj konkurenceschopnosti a dobrého jména pracoviště, tj. zdravotnického nebo sociálního zařízení;
- dodržovali stanovené normy (standards) a předpisy související se systémem řízení jakosti zavedeným na pracovišti;
- dbali na zabezpečování parametrů (standardů) kvality poskytovaných služeb, zohledňovali požadavky pacientů a jiných klientů.

Jednat ekonomicky a v souladu se strategií udržitelného rozvoje, tzn., aby absolventi:

- znali význam, účel a užitečnost vykonávané práce, její finanční, popř. společenské ohodnocení;
- zvažovali při plánování a posuzování určité činnosti (v pracovním procesu i v běžné prostředky i materiálem, energiemi, odpady, vodou a jinými pracovními prostředky ekonomicky životě) také možné náklady, výnosy a zisk, vliv na životní prostředí, sociální dopady;
- efektivně hospodařili s finančními prostředky;
- nakládali se zdravotnickými a s ohledem na životní prostředí.

Vzdělávání je zejména zaměřeno na zvládnutí ošetrovatelských výkonů a postupů, na vytváření žádoucích profesních postojů, návyků a dalších osobnostních kvalit zdravotnického pracovníka při dodržování bezpečnosti práce a ochrany zdraví při práci. Žáci jsou vedeni k nejvyšší kvalitě jejich práce a služeb, ekonomickému chování v souladu se strategií udržitelného rozvoje, k pečlivosti a odpovědnosti za kvalitu své práce, k ochotě a trpělivosti při poskytování ošetrovatelské péče a jednání s pacienty. Zároveň jsou vzdělávání tak, aby získali pozitivní hodnotovou orientaci potřebnou pro pracovní, osobní a občanský život a byli schopni se dále vzdělávat podle platných právních předpisů. Důležitým aspektem je výchova a vzdělávání žáků k péči o vlastní zdraví a k vědomí důležitosti prevence zdraví.

3.2.5 Realizace průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

Výchova k demokratickému občanství se zaměřuje na vytváření a upevňování takových postojů a hodnotové orientace žáků, které jsou potřebné pro fungování a zdokonalování demokracie a budování občanské gramotnosti žáků. Toto vzdělávání zahrnuje vědomosti a dovednosti z oblastí osobnosti a jejího rozvoje, komunikace, vyjednávání, řešení konfliktů mezi lidmi, společenskými skupinami a zahrnuje vědomosti z oblasti kultury,

náboženství, historického vývoje, státu, politického systému, politiky, soudobého světa, masových medií, morálky, svobody, odpovědnosti, tolerance a solidarity, potřebného právního minima pro soukromý a občanský život.

Pro realizaci této oblasti jsou využity zejména společenskovední vyučovací předměty. Nezbytnou podmínkou pro její realizaci je demokratické klima školy, otevřenost rodičům a širší občanské komunitě v místě školy.

Člověk a životní prostředí

Udržitelný rozvoj patří mezi priority EU i naší republiky. Realizací průřezového tématu Člověk a životní prostředí se zvýší gramotnost pro udržitelnost rozvoje. Environmentální vzdělávání a výchova poskytují žákům znalosti a dovednosti potřebné pro pochopení principu udržitelnosti, podněcuje aktivní integrovaný přístup k realitě a ovlivňuje etické vztahy k prostředí. V souvislosti s jejich odborným vzděláváním poukazuje na vlivy pracovních činností na prostředí a zdraví.

Hlavním cílem tohoto vzdělávání je, aby žáci pochopili souvislosti mezi lidskými aktivitami a problematikou životního prostředí, postavení člověka v přírodě a vliv prostředí na zdraví člověka, aby respektovali principy udržitelnosti rozvoje, pochopili odpovědnost za vlastní jednání a osvojili si principy šetrného přístupu k životnímu prostředí.

Toto průřezové téma je realizováno zejména v oblasti přírodovědného vzdělávání, společenskovedního vzdělávání, vzdělávání pro zdraví a odborného vzdělávání zejména v oblasti vlivu pracovních činností.

Člověk a svět práce

Základním cílem vzdělávání je příprava absolventa, který se umí uplatnit na trhu práce i v životě. Hlavním cílem tohoto průřezového tématu je vybavit žáka znalostmi a kompetencemi, které mu pomohou formovat odborný profil nezbytný pro kariérní růst.

Průřezové téma Člověk a svět práce doplňuje znalosti a dovednosti žáka získané v odborné složce vzdělávání. Konkrétní obsahové celky jsou zařazeny do odpovídajících předmětů.

Informační a komunikační technologie

Jedním z nejvýznamnějších procesů probíhajících v současnosti v ekonomicky vyspělých zemích je budování tzv. informační společnosti.

Dovednosti v oblasti informačních a komunikačních technologií jsou nezbytnou podmínkou úspěchu žáků v oblasti profesní, ekonomické, informační i osobní.

Informační a komunikační technologie pronikají nejen do všech oborů, ale také do většiny činností. Je nezbytné promítnout požadavky na práci s prostředky informačních a komunikačních technologií do všech stupňů a oborů vzdělávání. Cílem tohoto průřezového tématu je naučit žáky používat základní a aplikační programové vybavení všestranně.

Další vzdělávací a mimoškolní aktivity

Další vzdělávací aktivity školy jsou zaměřeny na prohlubování osobního a sociálního rozvoje žáků, na posilování uvědomělého přístupu ke svým povinnostem a jejich plnění, uvědomělého přístupu ke své profesní přípravě s cílem uplatnit se na trhu práce a ve společnosti tak, aby je jejich společenská, profesní a ekonomická pozice plně uspokojovala.

Vzdělávací aktivity se dále zaměřují na vedení žáků k ochraně životního prostředí jako nepominutelného předpokladu pro udržitelný rozvoj společnosti. Žáci jsou vedeni

k odpovědnosti za své zdraví, podílení se i na podpoře zdraví mladší populace formou přípravy a realizace programů v rámci primární prevence chorob i výskytu negativních jevů mezi žáky škol. V této oblasti spolupracují naši žáci s mateřskými a základními školami spádové oblasti. Programy, projekty a další aktivity školy jsou organizovány většinou pro všechny žáky školy bez rozdílu věku a studijních oborů s cílem stmelovat kolektiv žáků ve třídách i v celé škole, podporovat jejich vzájemnou pomoc a spolupráci, vytvářet a posilovat pocit sounáležitosti se školou, městem a celou společností.

3.2.6 Organizace výuky

Základní informace

Výuka je organizována jako denní forma čtyřletého studia. Vzdělávací proces je veden formou teoretických, teoreticko-praktických a praktických vyučovacích hodin ve škole, zdravotnických a sociálních zařízeních.

Výuka ve škole probíhá v kmenových a odborných učebnách. Vzdělávací proces je doplňován exkurzemi, odbornými semináři, je obohacen i dalšími formami vzdělávání a mimoškolními aktivitami - kurzy, projekty, exkurze, olympiády, soutěže vědomostní, praktické a sportovní.

Pro usnadnění přechodu žáků ze základních škol, vytvoření a stmelení třídního kolektivu je na začátek prvního ročníku zařazen adaptační kurz, v měsících leden až březen zimní lyžařský výchovně výchovný kurz, ve druhém ročníku v červnu se žáci účastní sportovně turistického kurzu. Ve všech ročnících jsou pořádány jedno až třídní školní výlety.

Realizace praktického vyučování

Od prvního ročníku v předmětech Ošetrovatelství cvičení a Ošetrovatelství - první pomoc probíhá výuka v laboratorních podmínkách. Žáci jsou v těchto předmětech rozděleni do skupin pro možnost individuálního přístupu k nim a upevňování vědomostí a možnosti častějšího procvičování a zdokonalování dovedností. Ve 3. a 4. ročníku studia je zahájena praktická výuka v přirozených podmínkách zdravotnických a sociálních zařízeních, kde žáci mohou uplatnit teoretické, teoreticko-praktické a praktické dovednosti. V těchto zařízeních je výuka vedena odbornými učitelkami školy, které jsou způsobilé k výkonu povolání všeobecná sestra a k vedení praktické výuky žáku středních zdravotnických škol podle platných právních předpisů.

Ve 3. ročníku v posledním měsíci výuky je zařazena odborná praxe v rozsahu 4 týdnů. Odborná praxe probíhá ve vybraných zdravotnických zařízeních na základě smluvního vztahu a je plně v kompetenci školy.

Součástí praktické výuky jsou exkurze a semináře na pracovištích poskytujících primární, sekundární a terciární zdravotnickou péči i na zařízeních sociální péče a služeb.

Výchovné vzdělávací strategie

Ve vzdělávacím a výchovném procesu jsou využívány jak klasické metody výuky, tak metody alternativní. Cílem je snaha žáka motivovat, aktivovat a získat ho pro dobrou spolupráci. Učitelé dbají, aby byli všichni žáci do výuky vtaženi, učební látku pochopili a měli možnost si získané vědomosti a dovednosti v průběhu učebního bloku ověřit a procvičit, proto jsou voleny různé metody a strategie učení.

Skupinové učení

Práce ve skupinách rozvíjí aktivitu žáků. Umožňuje jim, aby si procvičili metody, pravidla a slovní zásobu. Nesměli žáci se obvykle nechají snadněji přimět k aktivitě ve skupině.

Problémové vyučování

Problémové vyučování rozvíjí u žáků kompetence k řešení problémů. Podle způsobu organizace problémových situací lze rozlišit různé přístupy k jejich řešení, tím i kreativitu a myšlenkové pochody žáků.

Projektové vyučování a samostatná práce

Projektové vyučování a samostatná práce umožňují rozvíjet u žáků širokou škálu dovedností. Žáci mají možnost nejen aplikovat a procvičovat již získané vědomosti a dovednosti, ale obohatit se o nové poznatky a hlouběji prostudovat některá zjištěná fakta. Žáci většinou individuálně zpracovávají stanovený úkol, který má přesně stanovená pravidla.

Alternativní metody

Alternativní metody jsou zařazovány do výuky jako metody motivační, aktivační, stimulující, rozvíjející myšlenkové pochody, zvyšující sebevědomí žáků a jejich komunikativní dovednosti.

3.2.7 Způsob hodnocení

Způsoby a kritéria hodnocení žáků

Hodnocení a klasifikace žáků jsou stanoveny klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu a je veřejně dostupný. Pravidla hodnocení a klasifikace žáků vychází z platných právních předpisů. Viz příloha č. 1 – Školní řád.

Podklady pro hodnocení a klasifikaci

Podklady pro hodnocení a klasifikaci výsledků výchovy a vzdělávání učitelé získávají následujícími metodami:

- soustavným diagnostickým pozorováním žáků,
- soustavným sledováním výkonů žáků (připravenost na vyučování, dochvilnost, zájem o studium),
- aktivním přístupem žáků k vyučování, zpracováváním zadaných úkolů,
- účastí na školních akcích,
- různými druhy zkoušek - písemné, ústní, praktické, grafické, pohybové,
- ročníkovými písemnými pracemi, praktickými zkouškami, seminárními pracemi,
- vedním Deníku praktického vyučování, záznamu o odborné praxi,
- účastí na soutěžích, olympiádách, projektech souvisejících se vzděláváním,
- dodržováním BOZP a PO.

Zásady pro hodnocení a klasifikaci žáků

Žáci jsou hodnoceni průběžně po celou dobu klasifikačního období. Celkové hodnocení spočívá v kombinaci rozličných metod, forem a prostředků hodnocení. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, zhodnotí klady i nedostatky jeho projevu, výkonu, písemnosti, praktické činnosti, výrobku. S výsledky hodnocení učitel žáka seznámí bez zbytečných odkladů.

Zveřejnění výsledků vzdělávání

Učitel výsledky hodnocení a klasifikaci zaznamenává průběžně v systému Edookit. Každý žák a zákonný zástupce je seznámen s možností dálkového individuálního přístupu k výsledkům klasifikace. Zákonný zástupce je vždy včas informován třídním učitelem o výrazné změně chování a prospěchu žáka.

3.2.8 Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou považováni žáci, kteří k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na vzdělávání na rovnoprávném základě s ostatními potřebují poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření. Ty se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně škola uplatňuje i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a nemají normovanou finanční náročnost. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně škola uplatňuje pouze s doporučením ŠPZ a s informovaným souhlasem zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování **plánu pedagogické podpory (PLPP)** a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně je podkladem pro tvorbu **individuálního vzdělávacího plánu (IVP)**. PLPP a IVP zpracovává výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy.

Při poskytování podpůrných opatření může ředitel školy ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnit žáka na žádost zcela nebo zčásti z vyučování některého předmětu. Žák může být uvolněn (nebo nemusí být hodnocen) také z provádění některých činností, ovšem nemůže být uvolněn z předmětu rozhodujícího pro odborné zaměření absolventa, tzn. nemůže být uvolněn z odborných teoretických i praktických předmětů nezbytných pro dosažení odborných kompetencí a výsledků vzdělávání vymezených tímto ŠVP, z předmětů nebo obsahových částí propedeutických pro odborné vzdělávání a pro získání požadovaných gramotností nebo předmětů a obsahových částí maturitní zkoušky. V případě potřeby škola nabídne žákovi taková podpůrná opatření, která mu umožní zvládnout odborné vzdělávání v celém rozsahu a úspěšně vykonat maturitní zkoušku. Žákovi, který nemůže zvládnout vzdělávání v daném oboru vzdělání z vážných zdravotních nebo jiných důvodů, škola nabídne po poradě se ŠPZ a zástupci nezletilého žáka jiný pro něj vhodnější obor vzdělání (tato nabídka je učiněna žákovi včas, jakmile škola zjistí závažné překážky ke vzdělávání žáka v daném oboru vzdělání).

Nezbytným předpokladem pro přijetí ke vzdělávání a zvládnutí požadavků na odborné vzdělání v oboru **praktická sestra** je **splnění podmínek zdravotní způsobilosti** uchazečů o vzdělávání.

Žákům mohou být poskytnuty podle jejich potřeb a na doporučení ŠPZ i další druhy podpůrných opatření:

- využití asistenta pedagoga, speciálního pedagoga a dalších odborníků,
- poskytnutí kompenzačních pomůcek a speciálních didaktických prostředků,
- úprava materiálních a organizačních podmínek výuky,
- úprava podmínek přijímání ke vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ,

- úprava podmínek ukončování vzdělávání dle platného doporučení ŠPZ.

Pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ **speciálně pedagogická intervence** (zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s priznanými podpůrnými opatřeními) nebo **pedagogická intervence** (vzdělávání žáka s priznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku). Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory a řídí se aktuálním doporučením ŠPZ. **Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována nad rámec časové dotace stanovené tímto ŠVP.**

Podle potřeb žáků lze zvolit odlišnou délku vyučovací hodiny a ve výjimečných případech může ředitel školy vzdělávání prodloužit, nejvýše však o 2 školní roky.

Vzdělávání nadaných žáků

Výuka nadaných žáků by měla podněcovat rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a je zaměřena na to, aby se tato nadání mohla ve škole projevit a rozvíjet.

Za **nadaného** žáka se považuje především žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky **vyšší úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

Za žáka **mimořádně nadaného** se pak považuje především žák, jehož **rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.**

Zjišťování mimořádného nadání a vzdělávacích potřeb mimořádně nadaného žáka provádí ŠPZ ve spolupráci se školou. Jestliže se u žáka projevuje vyhraněný typ nadání (v oblasti pohybové, umělecké, manuální), vyjadřuje se ŠPZ zejména ke specifickým jeho osobnostem, která mohou mít vliv na průběh jeho vzdělávání, zatímco míru žákova nadání zhodnotí odborník v příslušném oboru.

Žákovi s mimořádným nadáním může škola povolit vzdělávání podle IVP nebo ho přeřadit na základě zkoušek do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku.

Těmto žákům škola věnuje zvýšenou pozornost a využívá pro rozvoj jejich nadání podpůrná opatření vymezená pro vzdělávání těchto žáků. Jedná se nejen o vzdělávání podle IVP, ale také o možnost rozšířit obsah vzdělávání, popř. i výstupy vzdělávání nad RVP a ŠVP, vytvářet skupiny nadaných žáků z různých ročníků a umožnit žákům účastnit se:

- výuky ve vyšším ročníku,
- paralelně se vzdělávat formou stáží na jiné škole včetně vyšší odborné školy (popř. na vysoké škole) nebo na odborných pracovištích,
- účastnit se studijních a jiných pobytů v zahraničí,
- zapojovat je do různých projektů (školních i projektů sociálních partnerů), soutěží a jiných aktivit rozvíjejících nadání žáků.

Systém péče o žáky se SVP a žáky nadané ve škole

Za koordinaci péče o žáky se SVP a o žáky nadané i mimořádně nadané zodpovídá výchovný poradce:

- vyhledává a provádí orientační šetření žáků, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky (vše ve spolupráci s vyučujícími jednotlivých předmětů a s třídními učiteli),
- zajišťuje a zprostředkovává vstupní i průběžnou diagnostiku žáků se SVP a žáků nadaných, zajišťuje jejich integraci do vzdělávacího procesu,

- vede evidenci žáků se SVP a shromažďuje doporučení ze ŠPZ, které je součástí dokumentace žáka,
- sleduje využívání poskytovaných podpůrných opatření a průběžně vyhodnocuje jejich účinnost,
- spolupracuje a komunikuje s učiteli příslušných vyučovacích předmětů a zprostředkovává potřebné informace,
- spolupracuje a komunikuje se ŠPZ (pedagogicko-psychologická poradna a speciální pedagogické centrum), střediskem výchovné péče, případně s dalšími institucemi,
- spolupracuje a komunikuje se žáky a rodiči nezletilých žáků.

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP:

- PLPP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci s vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě identifikace obtíží žáka,
- při tvorbě PLPP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci PLPP škola stanoví způsoby práce s žákem (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost zvolených metod (rozvoj vnímání, práci s textem, zapamatování a reprodukci, úroveň vědomostí a dovedností, postoje a motivaci atd.), poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud se během 3 měsíců neobjeví významná změna a žák se naopak zhoršuje, škola navrhne návštěvu ŠPZ,
- škola poskytne ŠPZ celý PLPP spolu se snímkem školy,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP pro žáky se SVP i pro žáky nadané:

- IVP sestavuje výchovný poradce ve spolupráci vedením školy, s třídním učitelem a s vyučujícími jednotlivých předmětů na základě doporučení ŠPZ,
- při tvorbě IVP škola spolupracuje a komunikuje s žákem a rodiči nezletilých žáků,
- v rámci IVP škola stanoví podpůrná opatření dle doporučení ŠPZ (metody výuky a její organizaci, hodnocení žáka, pomůcky, domácí přípravu atd.),
- výchovný poradce, třídní učitel a vyučující jednotlivých předmětů sledují efektivitu tohoto plánu a průběžně vyhodnocují účinnost podpůrných opatření, poskytují zpětnou vazbu a hodnocení pro žáka i rodiče nezletilých žáků,
- pokud zvolená podpůrná opatření nejsou účinná a žák se naopak zhoršuje, škola kontaktuje ŠPZ, které vystavilo doporučení,
- PLPP je součástí dokumentace žáka.

Pro dosažení úspěšnosti při vzdělávání žáků se SVP a při vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných škola postupuje následovně:

- povzbuzuje žáky při případných neúspěších a posiluje jejich motivaci k učení,
- uplatňuje formativní hodnocení žáků,
- poskytuje pomoc při osvojování si vhodných učebních způsobů a postupů se zřetelem k individuálním obtížím jednotlivců,
- věnuje pozornost začleňování těchto žáků do běžného kolektivu a vytváření pozitivního klimatu ve třídě i ve škole,
- spolupracuje s odbornými institucemi, zejména se ŠPZ a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby také s odborníky mimo oblast

- školství (odbornými lékaři nebo pracovníky z oblasti sociálně právní ochrany žáka apod.),
- spolupracuje s dalšími sociálními partnery školy, zejména s rodiči žáků (jak žáků se SVP při řešení individuálních zdravotních či učebních obtíží žáků, tak s ostatními rodiči) a také se základními školami, ve kterých žáci plnili povinnou školní docházku,
  - spolupracuje se zaměstnavateli při zajišťování praktické části přípravy na povolání (předmět Ošetřování nemocných a měsíční Odborné praxe ve třetím ročníku) nebo při hledání možností prvního pracovního uplatnění absolventů se zdravotním postižením, případně škola seznámí zaměstnavatele se specifiky vzdělávání těchto žáků a přístupu k nim,
  - realizuje další vzdělávání učitelů všech předmětů zaměřené na vzdělávání žáků se SVP (i žáků nadaných) a uplatňování adekvátních metod a forem výuky, hodnocení a komunikace s těmito žáky.

3.2.9 Realizace bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a požární prevence

Výchova k bezpečné a zdravé neohrožující práci vychází ve výchovně vzdělávacím procesu z platných právních. Bezpečnostní technik školy pravidelně 1x ročně žáky a pracovníky školí a seznamuje s ohrožením, možnými riziky při teoretickém a praktickém vyučování, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik. Prostory pro výuku odpovídají stanoveným platným právním předpisům.

Základními podmínkami bezpečnosti a ochrany zdraví při práci se rozumí:

- důkladné a prokazatelné seznámení žáků s platnými právními a ostatními předpisy k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, organizací práce a pracovními postupy,
- používání strojů a zařízení, pracovních nástrojů a pomůcek, které odpovídají bezpečnostním předpisům,
- používání osobních ochranných pracovních prostředků podle vyhodnocených rizik pracovní činnosti,
- seznámení žáků s vybranými kapitolami platných právních předpisů.

3.2.10 Podmínky pro přijímání ke vzdělávání

Podmínky přijetí ke vzdělávání jsou plně v souladu s platnými právními předpisy. Kritéria přijímacího řízení - viz příloha č. 2.

Podmínky pro přijetí jsou:

- splnění povinné školní docházky nebo úspěšné ukončení základního vzdělání před splněním školní docházky,
- splnění podmínek přijímacího řízení prokázáním vhodných schopností, vědomostí a zájmů,
- splnění podmínek zdravotní způsobilosti uchazečů daného oboru stanovených podle platných právních předpisů,
- zdravotní omezení dle Nařízení vlády č. 291/2010 SB. v platnosti od 31. 8. 2010 (prognosticky závažná onemocnění podpůrného a pohybového aparátu znemožňující zátěž páteře, prognosticky závažná onemocnění omezující funkce horních nebo dolních končetin, prognosticky závažná onemocnění chronická onemocnění kůže a spojivek včetně onemocnění alergických, prognosticky závažná chronická onemocnění dýchacích cest a plic včetně onemocnění alergických, přecitlivělost

na alergizující látky používané při praktickém vyučování, prognosticky závažná onemocnění srdce a oběhové soustavy vylučující středně velkou zátěž, prognosticky závažná poruchy mechanismu imunity, prognosticky závažná nemoci oka znemožňující zvýšenou fyzickou zátěž a manipulaci s břemeny, závažně duševní nemoci a poruchy chování).

Organizace, forma a obsah přijímacího řízení, kritéria pro přijetí

Jednotlivá kola přijímacího řízení jsou vyhlašována ředitelem školy způsobem stanoveným aktuálním prováděcím právním předpisem. Počet kol není omezen. Termín pro první kolo přijímacího řízení je stanoven prováděcím právním předpisem a je vždy včas uveřejněn na webových stránkách školy.

O konání přijímací zkoušky vždy aktuálně rozhodne ředitel školy. Pokud se nebudou přijímací zkoušky vykonávat, budou stanovena kritéria pro přijetí uchazeče pro daný obor a zveřejněna vždy v souladu s platnými právními předpisy.

3.2.11 Způsob ukončení vzdělávání

Studium na střední škole zdravotnické a sociální se ukončuje maturitní zkouškou. Dokladem o získání středního vzdělání s maturitou je vysvědčení o maturitní zkoušce. Maturitní zkouška se skládá ze společné a profilové části. Žák získá střední vzdělání s maturitní zkouškou, jestliže žák úspěšně vykoná obě části maturitní zkoušky. Maturitní zkouška se organizuje a koná v souladu s platnými právními předpisy.

Společná část maturitní zkoušky vychází ze Školského zákona, vyhlášek a nařízení.

Profilová část maturitní zkoušky se skládá ze 2 nebo 3 povinných zkoušek, a to z Ošetrovatelství, Psychologie a Ošetrování nemocných (viz příloha č. 3). Dále může žák konat nejvýše 2 nepovinné zkoušky z nabídky stanovené ředitelem školy.

3.3 Charakteristika školy

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je příspěvkovou organizací zřízenou Pardubickým krajem se sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice. Sdružuje dvě součásti, a to střední zdravotnickou školu s kapacitou 250 žáků a vyšší odbornou školu s kapacitou 90 studentů.

Vyšší odborná škola a střední škola zdravotnická a sociální Ústí nad Orlicí je školou mladou. Byla otevřena 1. září 1979 v budově Gymnázia Ústí nad Orlicí. V roce 1992 se škola přestěhovala do zrekonstruovaných prostor bývalé hospodářské školy z dvacátých let 20. století. Budova školy je dobře strategicky umístěna - blízko nemocnice, kam chodí žáci na výuku předmětu ošetrování nemocných, 5 minut chůze do domova mládeže, na náměstí i na autobusové nádraží. Okolí školy obklopuje park. Samotné město Ústí nad Orlicí je podhorské městečko s překrásným historickým náměstím a malebným okolím.

Škola poskytuje žákům všeobecné vzdělání na středoškolské úrovni a připravuje je po odborné a praktické stránce na výkon nelékařských zdravotnických povolání nebo na studium na vyšší odborné a vysoké škole se zdravotnickým zaměřením. Žáci jsou zapojováni do organizace chodu školy. Je ustanovena studentská rada, která zasedá spolu s vedením školy jedenkrát za dva měsíce.

Škola poskytuje vzdělávání žákům z regionu Ústí nad Orlicí, Rychnova nad Kněžnou, Svitav, Šumperka i jiných oblastí. Spoje umožňují žáků do školy dojíždět bez problémů. Těm, kteří dojíždět nemohou, se nabízí ubytování v domově mládeže.

Žáci školy jsou vedeni k smysluplnému využívání volného času. Škola jim nabízí kurz sportovní masáže, zajišťuje besedy s lékaři, se zaměstnanci Úřadu práce a dalšími zajímavými lidmi. Škola spolupracuje s mateřskými a základními školami města a okolí, Českým červeným křížem, s Městem Ústí nad Orlicí, s mateřskou školou a základní školou při Orlickoústecké nemocnici, s Domovem pro děti a mládež se speciální péčí.

Žáci se zapojují do humanitárních akcí, sportovních soutěží a turnajů, olympiád v jazycích, aktivně se účastní odborných seminářů, školní akademie a podílí se na přípravě a organizaci maturitního plesu. Škola je zapojena do dlouhodobých projektů: Zdravý úsměv, Hrou proti AIDS, Zdravý životní styl, organizuje a pořádá pro žáky základních škol kurzy první pomoci. Vedení školy i učitelé se snaží se o navázání mezinárodní spolupráce se školami stejného zaměření. Škola nabízí žákům a studentům zapojení do programů E-TWINNIG a ERASMUS+.

Při šetření mezi žáky, rodiči i učiteli školy bylo zjištěno, že hodnocení školy je nad průměrem ostatních středních škol jak v oblasti podmínek vzdělávání, průběhu vzdělávání, spolupráce školy s rodiči, vzájemných vztahů školy s žáky a rodiči, v řízení školy, tak i bezpečného a zdravého prostředí školy.

Ve škole vládne pracovní, klidná, přátelská atmosféra, kterou oceňují externí pracovníci, kteří nás navštíví. Vyučující dbají o pochopení a zvládnutí učební látky, aby žáky připravili pro výkon zdravotnického pracovníka, studium na vyšší a vysoké škole a pro život v demokratické společnosti.

3.4. Podmínky realizace ŠVP

3.4.1 Materiální podmínky

Školní výuka probíhá ve školní budově, která je majetkem Pardubického kraje a má devět kmenových učeben, tři odborné učebny pro výuku pečovatelské a osobní asistence, jednu pro výuku první pomoci, odborné učebny pro výuku cizích jazyků, fyziky, chemie, biologie člověka, psychologie, výpočetní techniky. Pro výuku tělesné výchovy se využívá posilovna, gymnastický sálek a hřiště v areálu školy a tělocvična gymnázia. Odborná výuka a odborná praxe probíhají ve spolupráci se sociálními partnery na školních stanicích v sociálních zařízeních města Ústí nad Orlicí a orlickoústeckého regionu, vždy na základě smluvního vztahu.

3.4.2 Vybavení učeben

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, plátno, zařízení pro notebook, ve 2 učebnách je interaktivní tabule

z toho odborná učebna pro výuku biologie člověka: počet 2
anatomické modely, obrazy

z toho odborná učebna pro výuku první pomoci: počet 1
pomůcky pro PP

jazyková učebna: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, rádio s přehrávačem CD a MP3, dataprojektor, notebook, plátno, mapy, slovníky

učebna pro výuku informačních a komunikačních technologií: počet 1

15 počítačů, počítač pro učitele, dataprojektor, plátno, speciální softwarové vybavení

odborná učebna pro výuku fyziky a chemie: počet 1

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, laboratorní vybavení dle nároku výuky

odborná učebna pro výuku pečovatelské a osobní asistence: počet 3

školní tabule, lavice, židle, katedra, dataprojektor, vybavení dle nároku výuky

posilovna: počet 1

10 stanovišť s posilovacími stroji

gymnastický sálek: počet 1

tělocvičné náčiní a pomůcky pro prostná cvičení, TV s připojením na internet

Žáci mají možnost využívat informační centrum školy, studovnu po celou dobu školního vyučování od 7 do 16 hodin a sportoviště školy i mimo vyučování.

3.4.3 Personální podmínky

Pedagogický sbor Vyšší odborné školy a střední školy zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí je vcelku stabilizovaný a věkově vyrovnaný. Výuka je zajišťována kvalifikovanými učiteli. Všichni pedagogové jsou vedeni k důslednému splnění kvalifikačních předpokladů pro výkon činnosti pedagogických pracovníků v souladu s platnými právními předpisy. Profesionální úroveň pedagogického sboru je zvyšována plánovaným a následně realizovaným dalším vzděláváním pedagogů.

3.5 Spolupráce se sociálními partnery

Za základní sociální partnery jsou považováni rodiče a žáci. Rodiče se školou spolupracují velmi aktivně prostřednictvím Spolku přátel Střední školy zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí. Pravidelně se setkávají na pracovních jednáních s ředitelstvím školy. Z jejich strany je škola podporována morálně. Správní rada se schází dvakrát ročně, v případě potřeby i častěji, a valná hromada dvakrát ročně. Ředitelka školy se jedenkrát za dva měsíce setkává se zástupci žáků na Studentské radě. V radě jsou zástupci žáků ze všech tříd a mají možnost se vyjádřit k problémům, které je tíží. Jednání bývají přínosná a také slouží jako zpětná vazba pro pedagogy.

V roce 2005 byla zřízena Školská rada při Vyšší odborné škole a střední škole zdravotnické a sociální Ústí nad Orlicí jako orgán školy umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků a studentům, pedagogickým pracovníkům školy, zřizovateli a dalším osobám podílet se na správě školy. (Školský zákon č. 564/2004 Sb.). Školská rada se schází minimálně dvakrát ročně.

Sociální partneři: Nemocnice Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecká nemocnice, terénní zdravotnická zařízení, Centrum komplexní péče Ústí nad Orlicí, Oblastní charita Ústí nad Orlicí, Domov pro děti a mládež se speciální péčí a praktičtí lékaři. V souladu s platnými právními předpisy uzavírá škola smlouvy se svými sociálními partnery, fyzickými a právnickými osobami. Na základě smluv dochází u těchto partnerů k vykonávání povinné

odborné i učební praxe. Nejdůležitějším sociálním partnerem je Nemocnice Pardubického kraje, a.s., Orlickoústecká nemocnice, kde je ve spolupráci s vedením této nemocnice organizována výuka předmětu ošetřování nemocných. Je dojednána na základě smluvního vztahu školy a příslušné organizace. Výuku předmětu ošetřování nemocných vedou odborné učitelky. Úzce spolupracují s vedoucími sestrami dané ošetrovací jednotky a manažerkami jednotlivých oborů. Žáci jsou rozděleni do skupin na jednotlivá klinická pracoviště. Výuka žáků ve 3. a 4. ročníku probíhá na všech pracovištích nemocnice (interna, chirurgie, neurologie, urologie, ORL, gynekologicko-porodnické oddělení, ambulance jednotlivých oddělení atd.) a dalších smluvních místech.

Dalšími významnými sociálními partnery jsou: Město Ústí nad Orlicí, Český červený kříž Ústí nad Orlicí, zdravotní pojišťovny a další instituce.

3.6 Začlenění průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Starověk
	Biologie a ekologie Člověk a životní prostředí
	Občanská nauka Člověk v lidském společenství; Člověk jako občan; Soudobý svět
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Systém zdravotní péče; Právní úprava zdravotní péče; Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí
2. ročník	Dějepis Demokracie a diktatur; Svět v blocích
	Občanská nauka Člověk a právo
3. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - Světová lit. 1. pol. 20. st.; Literatura a ostatní druhy umění - Česká lit. 1. pol. 20. st.; Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 1. pol. 20. st.
	Anglický jazyk Česká republika, Praha; Země dané jazykové oblasti; Svět ve 21. století
	Psychologie Základy sociální psychologie
	Komunikace Verbální komunikace

4. ročník	Český jazyk a literatura Literatura a ostatní druhy umění - České divadlo 2. pol. 20. stol.; Literatura a ostatní druhy umění - Česká próza po 2. sv. válce až do současnosti; Literatura a ostatní druhy umění - Česká poezie po 2. sv. válce až do současnosti; Literatura a ostatní druhy umění - Světová literatura po 2. sv. válce až do současnosti

Člověk a životní prostředí

pokrytí předmětem: Biologie a ekologie
integrace ve výuce

1. ročník	Dějepis Středověk a raný novověk (16.-18. století)
	Občanská nauka Soudobý svět
	Biologie a ekologie Základy genetiky - dědičnost a proměnlivost; Základy ekologie; Člověk a životní prostředí
	Fyzika Vlnění a optika; Fyzika atomu
	Chemie Obecná chemie, Organická chemie
	Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Péče o zdraví; Prevence nemocí a zdravotní výchova; Zdravotní stav obyvatelstva, programy na podporu zdraví
	Tělesná výchova Lyžování
	Ošetřovatelství Péče o pomůcky
2. ročník	Dějepis Svět v blocích
	Anglický jazyk Sport, zdraví, zdravý životní styl; Počasí, příroda, globální problémy
	Občanská nauka Člověk a svět
	Chemie Organická chemie; Biochemie
	Základy epidemiologie a hygieny Mikrobiologie; Epidemiologie; Ochrana veřejného zdraví, základy hygieny

	Ošetřovatelství Výživa; Sledování fyziologických funkcí; Podávání léků; Odběr biologického materiálu
	Patologie Obecná patologie
	Klinická propedeutika Obecná symptomatologie; Vyšetřovací metody
	Ošetřovatelství v interních oborech Ošetřovatelská péče u klientů s chorobami dýchacích cest
3. ročník	Ošetřovatelství Odběr biologického materiálu
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných chirurgických oborů; Ošetřování nemocných interních oborů
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů na všeobecné chirurgii
4. ročník	Ošetřovatelství v klinických oborech Ošetřovatelská péče na onkologickém oddělení
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných chirurgických oborů; Ošetřování nemocných interních oborů; Ošetřování dospělých a dětí v terénní zdravotní péči
	Psychologie Psychologie nemocných

Člověk a svět práce

integrace ve výuce

1. ročník	Informační a komunikační technologie Počítačové sítě, Informační zdroje, Celosvětová počítačová síť, Internet
	Anglický jazyk Povolání
	Ošetřovatelství Organizace práce zdravotnického týmu, ošetřovatelský proces
2. ročník	Anglický jazyk Vzdělávání
	Dějepis Svět v blocích

	Informační a komunikační technologie Aplicační software z oblasti zdravotnictví
	Základy epidemiologie a hygieny Úvod do studia
	Psychologie Člověk jako osobnost
	Ošetrovatelství v chirurgických oborech Ošetrovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení
	Ošetrovatelství v interních oborech Ošetrovatelská péče u klientů na interním oddělení
3. ročník	Český jazyk a literatura Administrativní styl
	Anglický jazyk Svět ve 21. století
	Ekonomika Podnikání
	Ošetrování nemocných Ošetrování nemocných interních oborů

Informační a komunikační technologie

pokrytí předmětem: Informační a komunikační technologie
integrace ve výuce

1. ročník	Český jazyk a literatura Základy informatiky
	Anglický jazyk Osobní údaje; Bydlení; Rodina; Kultura a volnočasové aktivity; Stravování; Povolání
	Dějepis Modernizace společnosti
	Občanská nauka Člověk v lidském společenství; Člověk jako občan; Soudobý svět
	Biologie a ekologie Rozmanitost organismů; Člověk a životní prostředí
	Věřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví Zdravotní stav obyvatelstva, programy na podporu zdraví; Zabezpečení v případě nemoci a jiných tíživých sociálních událostí

	Fyzika Termika; Elektřina a magnetismus
	Chemie Obecná chemie; Anorganická chemie; Organická chemie
	Ošetřovatelství - první pomoc Příruční lékárna; Akutní otravy
	Somatologie Funkční morfologie tkání; Krev; Dýchací systém; Pohlavní systém; Trávicí systém; Kožní systém
	Latinské terminologie v ošetřovatelství Práce s textem; Citace
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení
2. ročník	Anglický jazyk Vzdělávání; Sport, zdraví, zdravý životní styl; Cestování; Počasí, příroda, globální problémy
	Dějepis Svět v blocích
	Občanská nauka Člověk a právo
	Chemie Organická chemie; Biochemie
	Patologie Speciální patologie
	Klinická propedeutika Farmakologie
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení
3. ročník	Anglický jazyk Nákupy; Česká republika, Praha; Země dané jazykové oblasti; Svět ve 21. století
	Matematika Kombinatorika, pravděpodobnost a statistika v praktických úlohách
	Ekonomika Finanční vzdělávání
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení

	Ošetřovatelství v interních oborech Ošetřovatelská péče o staré a chronicky nemocné klienty
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných chirurgických oborů; Ošetřování nemocných interních oborů
4. ročník	Anglický jazyk Nemocnice
	Ošetřovatelství v chirurgických oborech Ošetřovatelská péče u klientů s traumatologickým onemocněním
	Ošetřovatelství v klinických oborech Ošetřovatelská péče na stomatologickém oddělení; Ošetřovatelská péče na onkologickém oddělení
	Ošetřování nemocných Ošetřování nemocných interních oborů; Ošetřování nemocných chirurgických oborů

4 Učební plán

4.1 Přehled rozpracování obsahu vzdělávání v RVP do ŠVP

Školní vzdělávací program – Praktická sestra I, verze PS 01/2018, platnost od 1. 9. 2018															
Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkový počet hodin
Jazykové vzdělávání	15	480		19									4	19	604
	5	160	Český jazyk a literatura	6	1,5		1,5		1	0,5	1	0,5	1	6	192
			Seminář z ČJL	1								1	1	1	28
	10	320	Cizí jazyk	12	2	1	3		2	1	3		2	12	384
Společenskovědní vzdělávání	5	160		5									0	5	170
			Dějepis	2	2									2	68
			Občanská nauka	3	2		1							3	102
Přírodovědné vzdělávání	4	128		6									2	6	204
			Biologie a ekologie	2	1	1							1	2	68
			Fyzika	1	1									1	34
			Chemie	3	2			1					1	3	102

Školní vzdělávací program **Praktická sestra I**
verze PS 01/2018, platnost od 1. 9. 2018

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkový počet hodin
Matematické vzdělávání	7	224		7									0	7	234
			Matematika	7	3		2		2					7	234
Estetické vzdělávání	5	160		7									2	5	226
	4	128	Český jazyk a literatura ¹⁾	6	1	0,5	1	0,5	1	0,5	1	0,5	2	4	192
	1	32	Dějepis ¹⁾	1			1							1	34
Vzdělávání pro zdraví	8	256		8									0	8	284
			Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví ³⁾												12
			Ošetrovatelství ⁴⁾												4
			Ošetrovatelství - první pomoc ⁵⁾												6
			Tělesná výchova	8	2		2		2		2		0	8	256
Vzdělávání v IKT	4	128		4									0	4	136
			Informační a komunikační technologie	4	2		2							4	136
Ekonomické vzdělávání	2	64		2									0	2	64
			Ekonomika	2					2					2	64

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkový počet hodin
Základ pro poskytování ošetřovatelské péče	8	256		8									0	8	272
			Somatologie	4	3		1							4	136
			Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví ³⁾	1	1									1	22
			Základy epidemiologie a hygieny	1			1							1	34
			Patologie	1			1							1	34
			Klinická propedeutika	1			1							1	34
			Ošetřovatelství - první pomoc ⁵⁾												12
Ošetřovatelství a ošetřovatelská péče	54	1728		54									0	54	1656+120 OP
			Ošetřovatelství ⁴⁾	12	3		7		2					12	400
			Latinská terminologie v ošetřovatelství	1	1									1	34
			Ošetřovatelství - první pomoc ⁵⁾	1	1									1	16
			Ošetřovatelství v chir. oborech	4			1		1		2			4	122
			Ošetřovatelství v int. oborech	4			2		2					4	132

Školní vzdělávací program **Praktická sestra I**

verze PS 01/2018, platnost od 1. 9. 2018

Vzdělávací oblasti a obsahové okruhy	Min. počet hod. po dobu vzdělávání podle RVP		Navrhovaný plán vzdělávání												
	Týdenní počet hodin	Celkem (32 týdnů)	Předmět	Počet hodin	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		Disp. hodiny	Týdenní počet hodin	Celkový počet hodin
			Ošetrovatelství v klin. oborech	4							4			4	112
			Ošetrování nemocných	28					14		14			28	840
Sociální vztahy a dovednosti	5	160		7									2	7	224
			Psychologie	6	1		2		1		1	1	1	6	190
			Komunikace	1			1						1	1	34
Povinně volitelný seminář k přípravě na MZ	0	0		1									1	1	28
Volitelný seminář z AJ/MAT			Seminář z AJ/MAT	1							1	1	1	1	28
Disponibilní hodiny	11	352											11		
Celkem	128	4096		128										128	4096+ 120 OP

Vysvětlivky

	1) Estetické vzdělávání vyučováno v CJL a DEJ.
	2) Semináře k maturitní zkoušce.
	3) Předmět VZV obsahuje učivo z oblastí Vzdělávání pro zdraví a Základ pro poskytování ošetrovatelské péče
	4) Předmět Ošetrovatelství obsahuje učivo z oblastí Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče a Vzdělávání pro zdraví
	5) Předmět Ošetrovatelství PP obsahuje učivo z oblastí Vzdělávání pro zdraví, Základ pro poskytování ošetrovatelské péče, Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče

4.2 Učební plán – Praktická sestra (53-41-M/03)

Kmenový obor: 53-41-M

Studijní obor: 53-41-M/03

Denní studium

Platnost ŠVP: 1. září 2018 počínaje prvním ročníkem (verze 01/2018)

Předmět	zkratka	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	Celkem
Český jazyk a literatura	ČJL	3	3	3	3	12
Cizí jazyk	AJ	3 (3)	3 (3)	3 (3)	3 (3)	12
Dějepis	DEJ	2	1			3
Občanská nauka	OBN	2	1			3
Biologie a ekologie	BIE	2				2
Fyzika	FYZ	1				1
Chemie	CHE	2	1			3
Matematika	MAT	3	2	2		7
Tělesná výchova	TEV	2 (2)	2 (2)	2 (2)	2 (2)	8
Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví	VZV	1				1
Ošetrovatelství - první pomoc	OPP	1				1
Informační a komunikační technologie	IKT	2 (2)	2 (2)			4
Ekonomika	EKO			2		2
Somatologie	SOM	3	1			4
Patologie	PAT		1			1
Latinská terminologie v ošetrovatelství	LTO	1				1
Základy epidemiologie a hygieny	ZEH		1			1
Klinická propedeutika	KLP		1			1
Ošetrovatelství	OSE	3 (2)	7(7)	2 (1)		12
Ošetrovatelství v chirurgických oborech	OSECH		1	1	2	4
Ošetrovatelství v interních oborech	OSEI		2	2		4
Ošetrovatelství v klinických oborech	OSEKO				4	4
Ošetrování nemocných	OSN			14 (14)	14 (14)	28
Psychologie	PSY	1	2	1	2	6
Komunikace	KOM		1(1)			1
Seminář ČJL	ČJLS				1	1
Volitelný seminář AJS/MATS	AJS/MATS				1	1
Celkem		32	32	32	32	128

Poznámky k učebnímu plánu PS:

1. Hodiny uvedené v závorce vyjadřují počet hodin, které se dělí podle vyhlášky MŠMT. U předmětu OSE zároveň znamenají počet hodin cvičení.
2. Ve výuce cizích jazyků je realizována pouze výuka AJ.
3. Adaptační kurz je doporučená dobrovolná aktivita v 1. ročníku.
Cíle pobytu: vytváření zdravých a pevných sociálních vazeb v třídním kolektivu, vytváření neformálních vztahů mezi žáky a učiteli.
Adaptační kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
4. Lyžařský kurz je dobrovolná aktivita v 1. ročníku.
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový.
Zimní kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
5. Sportovně turistický kurz je doporučená dobrovolná aktivita ve 2. ročníku.
Cíle pobytu: ozdravný, regenerační, relaxační a výcvikový.
Sportovně turistický kurz není povinnou součástí vzdělávání, je určen pro zájemce o tuto aktivitu.
6. Předmět Ošetřovatelství je předmět teoreticko-praktický, výuka probíhá ve skupinách v odborných učebnách školy.
7. Předmět Ošetřování nemocných ve 3. a 4. ročníku je předmětem praktickým, který probíhá v klinických podmínkách Orlickoústecké nemocnice a.s. a ve zdravotnických zařízeních terénní zdravotnické praxe.
8. Odborná praxe je součástí předmětu Ošetřování nemocných a je zařazena na konec 3. ročníku v celkovém rozsahu 4 týdnů.
9. Dělení hodin ve vyučovacích předmětech je přednostní při výuce cizích jazyků a cvičení. Dělení je v pravomoci ředitele školy, musí odpovídat platné legislativě a požadavkům BOZP.
10. Volitelné předměty slouží k posílení a prohloubení vzdělávání a k přípravě na maturitní zkoušku. Ve 4. ročníku volí žáci podle výběru maturitního předmětu z nabídky: AJS a MATS.
11. Pro získání uceleného přehledu ve vzdělávací oblasti Ošetřovatelství a ošetřování nemocných je kladen důraz na základní medicínské obory, proto je jim věnováno více než 2/3 hodin z celkového počtu vyučovacích hodin za celou dobu vzdělávání. Celkový počet hodin všech ošetřovatelských předmětů a Ošetřování nemocných včetně odborné praxe je 1772, z toho je 1468 tvořeno předměty Ošetřovatelství (společný základ ošetřovatelské praxe pro internu i chirurgii) – 384 hodin, Ošetřovatelství v chirurgii – 122 hodin, Ošetřovatelství v interních oborech – 132 hodin, Ošetřování nemocných na chirurgických odděleních – 355 hodin, Ošetřování nemocných na interních odděleních – 355 hodin, Odborná praxe – 120 hodin.
12. Podmínku, že do ŠVP musí být zařazeno minimálně 1 200 hodin praktického vyučování formou cvičení v odborných učebnách, laboratořích školy a učební a odborné praxe v reálném pracovním prostředí, splňuje součet hodinových dotací následujících předmětů: Ošetřovatelství – první pomoc – 34 hodin, cvičení

v Ošetrovatelství – 338 hodin, Ošetrování nemocných – 840 hodin, Odborná praxe – 120 hodin, celkem tedy 1332 hodin.

Činnost	Ročník			
	1.	2.	3.	4.
Vyučování podle rozpisu učiva v ŠVP	34	34	32	28
Adaptační kurz	1			
Lyžařský výcvik	1			
Sportovní kurz		1		
Odborná praxe			4	
Maturitní zkoušky				3
Časová rezerva (opakování učiva, výchovně-vzdělávací akce, projekty, odborné přednášky, exkurze, výlety)	4	5	4	6
Celkem	40	40	40	37

5 Učební osnovy předmětů

5.1 Jazykové vzdělávání a komunikace

5.1.1 Český jazyk a literatura

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Jazykové vzdělávání v českém jazyce vychovává žáky ke sdělnému, kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života. Obecným cílem jazykového vzdělávání je rozvíjet komunikační kompetenci žáků a naučit je užívat jazyka jako prostředku k dorozumívání a myšlení, k přijímání, sdělování a výměně informací na základě jazykových a slohových znalostí. Jazykové vzdělávání se rovněž podílí na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i estetické vzdělávání a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali mateřský jazyk v rovině recepce, reprodukce a interpretace,
- využívali jazykových vědomostí a dovedností v praktickém životě, vyjadřovali se srozumitelně a souvisle, formulovali a obhajovali své názory,
- chápali význam kultury osobního projevu pro společenské a pracovní uplatnění,
- získávali a kriticky hodnotili informace z různých zdrojů a předávali je vhodným způsobem s ohledem na jejich uživatele,
- chápali jazyk jako jev, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa.

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá kultivaci člověka, vychovává žáky k vytržbenému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života.

K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak literární vzdělávání (estetické vzdělávání) prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Vede žáky ke kultivaci estetického vnímání a má významnou úlohu pro rozvoj občanských, personálních a sociálních kompetencí. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
- chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
- chápali význam umění pro člověka,
- správně formulovali a vyjadřovali své názory,
- přistupovali s tolerancí k estetickému citění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní, evropské i světové kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
- uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Charakteristika učiva

Český jazyk obsahuje část jazykovou a slohovou, které se vzájemně doplňují. Obě složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci.

Literatura obsahuje chronologický přehled české a světové literatury a literární historie. Učivo je probíráno v souvislosti s danou dobovou situací, vymezuje základní znaky literatury jednotlivých období, soustředí se na stěžejní osobnosti a díla období. Součástí výuky je rozbor literárních textů s využitím znalostí literární teorie.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně,
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- byli schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu,
- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- uvědomovali vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- všímali vlivu dějinného vývoje na literární tvorbu,
- rozšířili pasivní slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti,
- vytvořili vlastní žebříček postojů, hodnot a jednali v souladu s morálními normami demokratické společnosti,
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby,
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím.

Výukové strategie

Ve výuce českého jazyka jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s literárními texty, při které žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, vyjádřit své názory a postoje, je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika. Součástí výukových strategií jsou návštěvy divadelních a filmových představení, kulturních institucí (muzea, knihovny), besedy se spisovatelem a významnými osobnostmi současné literatury a kultury. Žáci jsou vedeni k četbě hodnotné literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Předmět Český jazyk a literatura je tvořen v každém ročníku 1,5 hod. jazykové a slohové výchovy a 1,5 hod. literárního vzdělávání. Výuka jednotlivých témat bude probíhat v tematických blocích, kdy se budou pravidelně střídát hodiny jazykové, slohové a literární.

Zápis v papírové třídní knize - číslování hodin: celkový počet hodin / počet hodin literární výchovy (odpovídají hodinám z oblasti Estetického vzdělávání); počet hodin jazykové a slohové výchovy (oblast Jazykového vzdělávání) odpovídá rozdílu hodin před a za lomítkem. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v jazykovém vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity žáků dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů, prezentace individuální nebo skupinové práce. V klasifikaci jsou obsaženy i výsledky kontrolních slohových prací, v každém pololetí 1. - 3. ročníku jedna, ve 4. ročníku pouze v 1. pololetí.

Hodnocení v literárním vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu, posuzuje se úroveň znalostí literární teorie, práce s literárním textem, znalost historického vývoje v souvislosti s literaturou, vlastní práce a schopnost její prezentace, komunikační schopnosti a aktivity v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení. Znalosti jsou ověřovány pomocí didaktických testů a ústním zkoušením.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Jazykové vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávali administrativní písemnosti a zdravotnické dokumenty podle platných norem, aby dodržovali jazykové i stylistické normy a vhodně využívali zdravotnickou terminologii v odborných slohových útvarech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- kompetence k využití prostředků IKT a práce s informacemi, tzn. žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu.

Jazykové vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žáci měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, aby získali schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, aby si osvojili dovednost jednat s lidmi, aby se orientovali v masových médiích, aby rozvíjeli komunikativní a personální kompetence a osvojili si práci s informacemi,
- Člověk a svět práce, kde výuka směřuje k tomu, aby žáci uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, osvojili si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, uměli komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání.

Literární vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy, uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, byli tolerantní k identitě jiných lidí,
- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci dokázali na základě poznání své osobnosti

přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví,

- kompetence komunikativní, tzn. aby žáci byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulovali srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastnili diskuzí, respektovali názor druhých, dokázali vyhledávat informace a využívat je,
- kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky IKT, tzn. aby žáci byli schopni pracovat s prostředky IKT, využívali informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, krásná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd. na základě práce s literárními texty,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk a literatura se prolíná s předměty:

- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Velké občanské revoluce, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Informační a komunikační technologie - Práce v lokální síti, elektronická komunikace, komunikační a přenosové možnosti internetu,
- Psychologie - Základy sociální psychologie.

1. ročník, 2,5 + 0,5 h týdně, povinný

ZÁKLADY INFORMATIKY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • orientuje se ve výstavbě textu • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace • rozumí obsahu textu i jeho částí • vypracuje anotaci • má přehled o knihovnách a jejich službách • zaznamenává bibliografické údaje	Práce s textem a získávání informací Práce s různými příručkami pro školu a veřejnost Základy informatiky: - jazyk a informace, zdroje informací - orientace v textu, výpisky, osnova - konspekt, resumé a teze - knihovny a jejich služby - získávání a zpracovávání informací z textu - techniky a druhy čtení - zpětná reprodukce textu, jeho transformace do jiné podoby
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - získávání a zpracovávání informací z textu - internet - zdroje informací	

OBEČNÉ POUČENÍ O SLOHU, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Obecné poučení o slohu: - styly a slohotvorní činitele subjektivní a objektivní - slohové postupy a útvary - literatura faktu a umělecká literatura

VYPRÁVOVÁNÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - orientuje se ve výstavbě textu - rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova Vypravování: - podstata, kompozice, jazyk, přímá řeč - vypravování v uměleckém stylu

BĚŽNÉ INFORMAČNÍ POSTUPY A ÚTVARY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řídí se zásadami správné výslovnosti - v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak - vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně - samostatně zpracovává informace - samostatně vyhledává informace - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	Komunikační a slohová výchova Běžné informační postupy a útvary: - dotazník, formulář, zpráva, oznámení, fax, e-mail, inzeráty, ústní projevy, konverzace, dopisy, referáty Kultura - společenská kultura – principy a normy společenského chování, společenská výchova

PARAJAZYKOVÉ A MIMOJAZYKOVÉ DOROZUMÍVÁNÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami správné výslovnosti • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Komunikační a slohová výchova Parajazykové a mimojazykové dorozumívání: - neverbální komunikace, značky, symboly

ZDROJE INFORMACÍ O JAZYCE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zdroje informací o jazyce: - normativní jazykové příručky

JAZYK A ŘEČ, JAZYKOVÁ KOMUNIKACE, JAZYK. KULTURA, NORMA A KODIFIKACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami správné výslovnosti • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Jazyk a řeč, jazyková komunikace, jazyková kultura, norma a kodifikace

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• řídí se zásadami správné výslovnosti • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Zvuková stránka jazyka: - zásady spisovné výslovnosti

SLOVNÍ ZÁSoba, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• nahradí běžné cizí slovo českým ekvivalentem a naopak • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Slovní zásoba: - členění slovní zásoby - obohacování slovní zásoby - užívání přejatých slov - slovníky

GRAFICKÁ STRÁNKA JAZYKA, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností Grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozbory
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • text interpretuje a debatuje o něm	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S LITERÁRNÍM TEXTEM - ÚVOD DO STUDIA LITERATURY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů	- základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti

• při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STAROVĚK, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - STŘEDOVĚK, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - RENESANCE A HUMANISMUS, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - BAROKO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ A PREROMANTISMUS, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - NÁRODNÍ OBROZENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

2. ročník, 2,5 + 0,5 h týdně, povinný

POJMENOVÁNÍ A SLOVO, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastní jména v komunikaci - osobní jména

pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	- zeměpisná jména - názvy podniků a výrobků

FRAZELOGIE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - vlastnosti frazémů, druhy, kulturní frazémy

POJMENOVÁNÍ NOVÝCH SKUTEČNOSTÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - stavba slova - tvoření slov

TVAROSLOVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví - pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka - odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - slovní druhy - tvary slov

POPIS, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu - v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví	Komunikační a slohová výchova - druhy popisu - výstavba popisu - popis prostý, odborný, umělecký (líčení),

• orientuje se ve výstavbě textu • rozezná umělecký text od neuměleckého	popis pracovního postupu, popis děje - charakteristika

PUBLICISTICKÝ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • sestaví jednoduché zpravodajské a propagační útvary (zpráva, reportáž, pozvánka, nabídka ...) • má přehled o denním tisku a tisku své zájmové oblasti • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - zpravodajské a analytické útvary - úvodník, reportáž, fejeton, recenze, článek, reklama, inzerát - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo

• orientuje se ve výstavbě textu • pořizuje z odborného textu výpisky a výtah, dělá si poznámky z přednášek a jiných veřejných projevů • text interpretuje a debatuje o něm	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ROMANTISMUS, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - REALISMUS VE SVĚTOVÉ LITERATUŘE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech

• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - POČÁTKY ČESKÉHO REALISMU, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	

- časové vymezení
- charakteristika období
- nejvýznamnější představitelé

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MÁJOVCI, RUCHOVCI A LUMÍROVCI, 10
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÝ REALISMUS - HISTORICKÝ, VENKOVSKÝ, MĚSTSKÝ A REALISTICKÉ DRAMA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

• konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - PROKLETÍ BÁSNÍCI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

VÝPOVĚĎ A VĚTA, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností

• odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • orientuje se ve výstavbě textu • uplatňuje znalosti ze skladby při logickém vyjadřování	- věty dvojčlenné, jednočlenné, větné ekvivalenty - základní a rozvíjející větné členy - několikanásobný větný člen - zvláštnosti a nepravidelnosti větné stavby - pořádek slov - stavba souvětí - členící znaménka - komunikát a text

VEŘEJNÉ MLUVENÉ PROJEVY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vhodně se prezentuje, argumentuje a obhajuje svá stanoviska • ovládá techniku mluveného slova, umí klást otázky a vhodně formulovat odpovědi • využívá emocionální a emotivní stránky mluveného slova, vyjadřuje postoje neutrální, pozitivní (pochválit) i negativní (kritizovat, polemizovat) • přednese krátký projev	Komunikační a slohová výchova - druhy řečnických projevů - příprava a realizace řečnického vystoupení

ODBORNÝ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odborně se vyjadřuje o jevech svého oboru v základních útvarech odborného stylu, především popisného a výkladového • zjišťuje potřebné informace z dostupných zdrojů, umí si je vybírat a přistupovat k nim kriticky • samostatně vyhledává informace v této oblasti • rozezná umělecký text od neuměleckého	Komunikační a slohová výchova - výklad a výkladový slohový postup - druhy výkladu - jazykové prostředky - odborná terminologie - stylizační a textová cvičení

ADMINISTRATIVNÍ STYL, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • v písemném i mluveném projevu využívá poznatků z tvarosloví • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • sestaví základní projevy administrativního stylu	Komunikační a slohová výchova - formuláře a dotazníky - žádost - životopis - motivační dopis - plná moc - zápis z porady - formální úprava písemných projevů
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - písemná i verbální sebe prezentace při vstupu na trh práce (žádost o zaměstnání, odpověď na inzerát, životopis, motivační dopis)	

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - MODERNÍ SMĚRY V ČESKÉ LITERATUŘE,
10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - česká moderna, anarchismus, dekadence, lit. kritika	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 13 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

- konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - umělecké směry ve světové literatuře - obraz 1. sv. války ve světové literatuře	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ LIT. 1. POL. 20. ST., 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - próza, poezie	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj v 1. pol. 20. stol. - morálka, odpovědnost, svoboda	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 1. POL. 20. ST., 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj v 1. pol. 20. stol. - morálka, svoboda	

4. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

CHOVÁNÍ A ŘEČ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci - orientuje se ve výstavbě textu - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - řečové chování a zdvořilost - mužský a ženský způsob komunikace - humor v řeči, řeč v humoru

• samostatně vyhledává informace v této oblasti	

NÁRODNÍ JAZYK A JEHO ČLENĚNÍ NA ÚTVARY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje spisovný jazyk, hovorový jazyk, dialekty a stylově příznakové jevy a ve vlastním projevu volí prostředky adekvátní komunikační situaci • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - spisovný jazyk a jeho užívání - obecná čeština, nářečí - neoficiální, profesní a zájmová komunikace

FUNKCE SPISOVNÉ ČEŠTINY A JEJÍ VÝVOJOVÉ ZMĚNY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí zákonitosti vývoje češtiny • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - funkční diferenciaci současného jazyka - užívání češtiny v uplynulém tisíciletí

ČEŠTINA A PŘÍBUZNÉ JAZYKY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v soustavě jazyků	Zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - indoevropské jazyky, praslovanština, slovanské jazyky - vývoj českého jazyka - písmo, hláskosloví, tvarosloví - vývoj spisovné češtiny v souvislosti s vývojem společnosti - vývoj češtiny a nauky o ní ve 20. století

STYLOVÁ DIFERENCIACE ČEŠTINY, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

• posoudí kompozici textu, jeho slovní zásobu a skladbu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary	Komunikační a slohová výchova - funkční stylová diferenciacce - nižší a vyšší jazykové styly - zvuková stránka mluvených projevů vyššího stylu

STYL UMĚLECKÉ LITERATURY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• má přehled o slohových postupech uměleckého stylu • zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období	Komunikační a slohová výchova - literární druhy a žánry - obrazná pojmenování - umělecká literatura - literatura faktu

ÚVAHA A ÚVAHOVÝ POSTUP V RŮZNÝCH KOMUNIKAČNÍCH SFÉRÁCH, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • vhodně používá jednotlivé slohové postupy a základní útvary • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova - úvaha, esej - jejich znaky, jazyk, kompozice - kritika a diskuze - esejistický styl

JAZYKOVÁ A STYLIZAČNÍ CVIČENÍ Z ODBORNÉ OBLASTI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• samostatně vyhledává informace v této oblasti • text interpretuje a debatuje o něm • používá adekvátní slovní zásoby včetně příslušné odborné terminologie	Jazyková a stylizační cvičení z odborné oblasti - procvičení odborné terminologie - výklad, referát, přednáška

PROCVIČOVÁNÍ PRAVOPISU, JAZYKOVÉ ROZBORY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu • pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby	Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace. Procvičování problematických jevů dle potřeby studentů.	

PRÁCE S TEXTEM A ZÍSKÁVÁNÍ INFORMACÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• rozezná umělecký text od neuměleckého • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • vystihne charakteristické znaky různých druhů textu a rozdíly mezi nimi	- získávání informací z textu, jejich třídění a hodnocení - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - druhy a žánry textu
komentář	
Průběžně v jednotlivých tématech bez přesné hodinové dotace.	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - LITERATURA S TEMATIKOU 2. SV. VÁLKY, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • rozezná umělecký text od neuměleckého	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české a světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě

- vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé - světová a česká literatura	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, odpovědnost, svoboda, tolerance	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ PRÓZA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období - zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace - vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl - vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi - text interpretuje a debatuje o něm - konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů - při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie - popíše vhodné společenské chování v dané situaci	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - funkce reklamy a propagačních prostředků a její vliv na životní styl - společenská kultura – principy a normy kulturního chování, společenská výchova
komentář	

- časové vymezení   - charakteristika období   - nejvýznamnější představitelé
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÁ POEZIE PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - politický systém - morálka, odpovědnost, svoboda, tolerance	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - ČESKÉ DIVADLO 2. POL. 20. STOL., 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v nabídce kulturních institucí	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti

• zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj české literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě - kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století	

LITERATURA A OSTATNÍ DRUHY UMĚNÍ - SVĚTOVÁ LITERATURA PO 2. SV. VÁLCE AŽ DO SOUČASNOSTI, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zařadí typická díla do jednotlivých uměleckých směrů a příslušných historických období • zhodnotí význam daného autora i díla pro dobu, v níž tvořil, pro příslušný umělecký směr i pro další generace • vyjádří vlastní prožitky z recepce daných uměleckých děl • vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • text interpretuje a debatuje o něm • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie	- umění jako specifická výpověď o skutečnosti - aktivní poznávání různých druhů umění - vývoj světové literatury v kulturních a historických souvislostech - estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě
komentář	

- časové vymezení - charakteristika období - nejvýznamnější představitelé
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století - soudobý svět

KULTURA, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v nabídce kulturních institucí	- kulturní instituce v ČR a regionu
komentář	
Téma zařazeno průběžně do všech učebních bloků Literatura a ostatní druhy umění bez přesné hodinové dotace.	

5.1.2 Anglický jazyk

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání AJ navazuje na RVP ZV.

Vzdělávání v AJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí, k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Do ŠVP se zařazuje povinně jeden cizí jazyk, který navazuje na vzdělávání v cizím jazyce podle RVP ZV a směřuje k dosažení minimální úrovně B1.

Vzdělávání v cizím jazyce se zařazuje také do zkráceného studia pro žáky, kteří již získali střední vzdělání s maturitní zkouškou. Výuka navazuje na úroveň B1, popř. B2, a zaměřuje se na osvojení odborných komunikativních dovedností; doporučená minimální časový rozsah pro výuku odborného jazyka je 64 hodin.

Charakteristika učiva

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v AJ v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata;
- volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- využívat cizí jazyk při poskytování zdravotní péče a služeb nemocným bez znalosti nebo s nedostatečnou znalostí češtiny;
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia AJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků;
- chápat a respektovat tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů a jazykových oblastí, uplatňovat je ve vztahu k představitelům jiných kultur a v pracovní činnosti.

K podpoře výuky AJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce (metoda CLILL), zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží.

Škola vytváří podmínky pro motivaci a vedení Evropského jazykového portfolia, a tím rovněž podporuje pozitivní přístup žáků k učení se cizím jazykům. Škola se pravidelně zapojuje do

projektů eTwinning, a to i v rámci odborných předmětů. Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP jsou zařazena taková témata, která odpovídají potřebě a specializaci zdravotnického oboru.

Výsledky vzdělávání jsou v ŠVP diferencovány podle úrovně jazykových kompetencí lingvistických, sociolingvistických a pragmatických.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Metody výuky jsou orientovány na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav, i delší útvary jako esej, formální a neformální dopis),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy - dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět AJ přispívá k rozvoji následujících kompetencí:

- kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném

textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev (i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,

- komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí (AJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,
- personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),
- kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (Internet).

Předmět AJ přispívá k aplikaci následujících průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti (základní informace o České republice a anglicky mluvících zemích, patologické jevy ve společnosti),
- Člověk a životní prostředí (odraz životního stylu v péči o životní prostředí, vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační nemoci),
- Člověk a svět práce (vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání, volba povolání, hledání místa, nezaměstnanost),
- Informační a komunikační technologie (vyhledání informace na Internetu, e-mail, dotazník, objednávka a platba elektronickou cestou, prezentace).

Mezipředmětové vztahy

Předmět Anglický jazyk se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – odborná jazyková terminologie,
- všechny lékařské předměty – odborná lékařská terminologie.

1. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

OSOBNÍ ÚDAJE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny • proneše jednoduše zformulovaný monolog před publikem • vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech • požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení • vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje	- lidé a seznamování se, představování se, jednoduchý spontánní situační rozhovor (ve škole, na veřejnosti) - jméno, věk, bydliště, rodinný stav, povolání, zájmy - osobní dotazník - pozvání, odmítnutí, vyjádření radosti, zklamání a naděje, sjednání schůzky - získávání a předávání informací - objednávka služby, vyřízení vzkazu - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru

základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - osobní dotazník, objednávka služby elektronickou cestou	

BYDLENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- dům a jeho okolí - byt a jeho popis (místnosti, vybavení, předměty denní potřeby) - hledání bytu a podnájmu (inzerát, e-mail) - stěhování - prostorová orientace
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - inzerát, hledání bytu elektronickou cestou	

RODINA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení	- rodinní příslušníci, užší rodina, širší příbuzenstvo, rodinné vztahy, rodinný stav - rodinné oslavy a svátky, návštěva u příbuzných - pozvání - telefonický rozhovor - neformální dopis, pohlednice, e-mail

domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - neformální e-mail	

KULTURA, VOLNOČASOVÉ AKTIVITY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry) - volný čas o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní trávení volného času - druhy hudby, knih a filmů - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály) - individuální a kolektivní trávení volného času - večírek (sdělení informací - místo, čas, program) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (pozvání, prosba, odmítnutí, zklamání, radost) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka služby elektronickou cestou, vyhledání informace na internetu, PC hry	

DENNÍ PROGRAM, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	- popis činností v průběhu dne, časová následnost (vyjádření času) - denní program, každodenní život - pravidelné činnosti během dne (hygienické návyky, oblékání, stravování, škola, práce, odpočinek, nákupy, domácí práce, zábava)

- požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- všední den, víkend, svátek, prázdniny, dovolená

STRAVOVÁNÍ 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci - svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - sdělí a zdůvodní svůj názor - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - používá základní způsoby tvoření slov v jazyce	- denní jídla, doba stravování (časové údaje) - stravovací návyky a zdravé stravování, pitný režim - restaurace, jídelní lístek, objednání jídla, placení, další stravovací zařízení - nákup potravin (údaje o množství, váhy) - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru (přivolání číšníka, objednání jídla, konverzace při stolování) - recepty, česká kulinárie
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka jídla, rezervace restaurace, vyhledání informace na internetu	

POVOLÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - sdělí a zdůvodní svůj názor - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - ověří si a sdělí získané informace písemně - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- volba povolání (faktory ovlivňující volbu povolání) - typy povolání (mužská, ženská, prestižní, atraktivní) - práce fyzická a psychická - služby - nezaměstnanost, svět práce, uplatnění v zahraničí - pracoviště, pracovní doba, pracovní atmosféra - hledání místa (řízený rozhovor s pracovníkem osobního oddělení) - životopis, inzerát, e-mail, formulář, dotazník, žádost
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - životopis, inzerát, formulář, dotazník, žádost, e-mail Člověk a svět práce - povolání, hledání místa, nezaměstnanost	

CHARAKTERISTIKA, MÓDA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zapojí se do hovoru bez přípravy - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	- popis osoby, vlastnosti osoby - oblečení a módní doplňky - charakteristika vybrané osoby (vzhled, vlastnosti, zájmy, vztahy, povolání...) - osobní dopis/e-mail

vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- adekvátně reaguje na školní a pracovní pokyny - čte s porozuměním věcně i jazykově přiměřené texty, orientuje se v textu - pronese jednoduše zformulovaný monolog před publikem - vyměňuje si informace, které jsou běžné při neformálních hovorech - požádá o upřesnění nebo zopakování sdělené informace, pokud nezachytí přesně význam sdělení - domluví se v běžných situacích; získá i poskytne informace	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přeloží text a používá slovníky i elektronické - vyslovuje srozumitelně co nejblíže přirozené výslovnosti, rozlišuje základní zvukové prostředky daného jazyka a koriguje odlišnosti zvukové podoby jazyka	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- ukazovací zájmena - množné číslo - rozkazovací způsob - <i>there is/there are</i> - <i>have got</i> - sloveso <i>to be</i>	

- *can/can't*
- přítomný čas prostý
- podstatná jména počitatelná a nepočitatelná
- členy *a, an, the, no article*
- přítomný čas prostý a průběhový
- minulý čas prostý (pravidelná a nepravidelná slovesa)
- podmětne otázky
- přídavná jména, stupňování přídavných jmen
- příslovce, stupňování příslovci
- *have to, don't have to*

2. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

VZDĚLÁVÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • uplatňuje různé techniky čtení textu • vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby	- vzdělávání jako celoživotní proces - školský systém u nás a ve Velké Británii - rozvrh hodin, učební předměty, vyučovací hodina (průběh hodiny, aktivity žáků, učitel), domácí příprava - spolužáci, aktivity žáků mimo vyučování (výlety, sportovní aktivity, maturitní ples, akademie, kulturní akce) - školní budova, učebna (popis) - studium na SŠZS
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - vzdělání jako příprava k výkonu povolání, úloha celoživotního vzdělávání Informační a komunikační technologie - žádost, vyplnění neznámého formuláře	

SPORT, ZDRAVÍ, ZDRAVÝ ŽIVOTNÍ STYL, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	- práce a odpočinek - zdravá strava, pitný režim - sportovní aktivity, sportovní disciplíny, moderní sporty, extrémní sporty, rozdělení sportů dle různých kritérií; sportovní vybavení a oblečení; - péče o zdraví (prevence, otužování,

• vyplní jednoduchý neznámý formulář • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci • svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor • zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis • zapojí se do hovoru bez přípravy • používá základní způsoby tvoření slov v jazyce • řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům • v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje, pokud možno kulturní původ cizince	vitamíny) - životní styl dnešních mladých lidí - drogy, alkohol, kouření, léky, stres, obezita - nemoci, prevence, návštěva lékaře - kategorizace nemocí (dětské, infekční, civilizační, z nachlazení, při cestování) - příčiny, původci nemocí (mikroorganismy, nezdravý způsob života, civilizační jevy) - symptomy - prevence, diagnostika, terapie, prognóza - léky (formy, aplikace, informace na letáčku) - domácí a nemocniční léčba, lázně - domácí lékárna - příprava na návštěvu lékaře (objednání se – i telefonicky, rozhovor) - v ordinaci, průběh návštěvy u lékaře, stanovení diagnózy, anamnéza, základní lékařské vyšetření, speciální vyšetření, stanovení prognózy a terapie - recept, v lékárně, kontrola u lékaře - návštěva zubního lékaře
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka jídla, rezervace restaurace, vyhledání informace na internetu Člověk a životní prostředí - odraz životního stylu v péči o životní prostředí	

CESTOVÁNÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření	- soukromá cesta (dovolená) - stáž, studijní pobyt v zahraničí (au-pair) - služební cesta

- svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené - vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zapojí se do hovoru bez přípravy - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- plánování cesty, cestovní kancelář (ubytování, cesta, program, stravování, valuty), cestovní průvodce, katalog služeb - problémy při cestování (nemoci, krádeže, pojištění) - dopravní prostředky - cestování a počasí - zavazadlo, hotel, kemp
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - objednávka, rezervace, platba elektronickou cestou	

POČASÍ, PŘÍRODA, GLOBÁLNÍ PROBLÉMY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - uplatňuje různé techniky čtení textu	- roční doby a změny v přírodě - počasí a lidské aktivity (dovolená, koníčky) - počasí a oblékání - předpověď počasí (hromadné sdělovací prostředky - zprávy) - vliv počasí na psychiku člověka, počasí a nemoci - popis krajiny - ekologie, globální problémy - výchova k ekologickému chování (recyklace, úspora energií, využívání bioodpadu)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu Člověk a životní prostředí - odraz životního stylu v péči o životní prostředí	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová:

- při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - uplatňuje různé techniky čtení textu - vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vyplní jednoduchý neznámý formulář - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - dodržuje základní pravopisné normy v písemném projevu, opravuje chyby - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- <i>must, mustn't, should, shouldn't</i> - minulý čas prostý, minulý čas průběhový - <i>could</i> - předpřítomný čas - <i>ever, never, already, yet</i> - <i>budoucí čas: be going to, will, present continuous, present simple</i>	

PRÁCE S ČASOPISEM, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - uplatňuje různé techniky čtení textu	- nácvik různých typů čtení na jednodušších, upravených textech (vybraných vzhledem k probíranému tématu) - obsahová analýza, řešení různých typů úloh - upevňování mluvnice
komentář	
Využívání textů k motivaci žáků a v rámci domácí přípravy.	

3. ročník, 2 + 1 h týdně, povinný

NÁKUPY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace - rozpozná význam obecných sdělení a hlášení - při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele - vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí - komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib - používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- obchody (obchodní domy, butiky, nákupní střediska, supermarkety) - orientace v obchodě, u pokladny, způsob placení, rozhovor s prodáváčem (sdělení informace, přání, odmítnutí, dotaz) - móda, barvy, vkus, móda a profese - oblékání, části oblečení a jejich popis, pánská a dámská móda, módní doplňky, šperky - obraty při zahájení a ukončení rozhovoru
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - nákupy, platby prostřednictvím internetu	

ČESKÁ REPUBLIKA, PRAHA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- poloha, rozloha, sousední státy, geografie - obyvatelstvo, jazyk, menšiny - politický systém, měna, státní symboly (vlajka) - hospodářství, export - kulinárie - svátky, tradice, zvyky - rekreační oblasti - významná města, lázně - hlavní město Praha (historické památky, současnost) - Česká republika jako člen EU a NATO - významné osobnosti společenského, kulturního, politického života - můj region a mé město (vesnice)
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti - základní informace o České republice	

ZEMĚ DANÉ JAZYKOVÉ OBLASTI, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti, a to i z jiných vyučovacích předmětů, a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země	- Spojené království Velké Británie a Severního Irska: poloha, rozloha, geografie, obyvatelstvo, jazyk, měna, politický systém, hospodářství, export, kulinárie, zvyky, tradice, významné osobnosti, sportovci, školský systém, mezinárodní postavení - Londýn a další významná města - anglicky mluvící země a jejich hlavní města (základní informace geografické, ekonomika, turismus, další významná města)

• uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na internetu, prezentace Občan v demokratické společnosti - základní informace o vybraných anglicky mluvících zemích	

SVĚT VE 21. STOLETÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- svět práce - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy) - terorismus - PC, masmédia - civilizační choroby
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - PC, masmédia Člověk a svět práce - práce, nezaměstnanost Občan v demokratické společnosti - patologické jevy ve společnosti (kriminalita, vandalismus, násilí, alkoholismus, drogy...)	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 35 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• svými slovy formuluje obsah, hlavní myšlenky či informace vyslechnuté nebo přečtené • sdělí a zdůvodní svůj názor	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná

- vyjadřuje se téměř bezchybně v běžných, předvídatelných situacích - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - zapojí se do hovoru bez přípravy - ověří si a sdělí získané informace písemně - řeší pohotově a vhodně standardní řečové situace	- produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů - práce s časopisem dle tématu, aktuálnosti a potřeb skupiny - práce se středně dlouhými texty i neupravenými - obsahová analýza - kontrola porozumění pomocí různých testovacích úloh
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 43 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- odhaduje význam neznámých výrazů podle kontextu a způsobu tvoření - zaznamená písemně podstatné myšlenky a informace z textu, zformuluje vlastní myšlenky a vytvoří text o událostech a zážitcích v podobě popisu, sdělení, vyprávění, dopisu a odpovědi na dopis - ověří si a sdělí získané informace písemně - aplikuje používá způsoby tvoření slov v jazyce	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- členy, spojky, předložky – souhrnné opakování - konektory (but, and, so, because, although, though, despite, inspite of, however...) - vztažná věta - slovesné vazby (to, ing) - podmínkové věty (0., 1., 2.), časové věty - trpný rod - nepřímá řeč, nepřímá otázka	

4. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

LIDSKÉ TĚLO, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy - vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu	- části lidského těla a důležité orgány - tělesné soustavy (dýchací, oběhová, pohybová, nervová, vylučovací, trávicí) - péče o lidské tělo, hygiena - popis, práce s odborným textem, překlad, anotace, výpisky

NEMOCNICE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia - dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - zaznamená vzkazy volajících - řeší komunikační situace související s poskytováním zdravotní péče cizincům; - v komunikaci s nemocnými dodržuje zásady efektivní komunikace, společenské a profesní zásady, zohledňuje pokud možno kulturní původ cizince	- zdravotnická zařízení (nemocnice, ambulance, lázně) - oddělení v nemocnici a jejich vybavení (popis vybraného oddělení) - zdravotnický personál (týmová práce) - popis průběhu dne v nemocnici, praxe studentů, nemocniční řád - příjem klienta a jeho propuštění, příprava na běžné vyšetření či zákrok, osobní věci klienta - dotazník, řízený rozhovor, formulář, doklady - zdravotní péče v nemocnici - základní fráze komunikace s klientem - odborná praxe - první pomoc - alternativní způsoby léčby

- vyjadřuje se zřetelně, vhodně používá osvojenou obecnou i odbornou slovní zásobu - vyhledá, zpracuje a prezentuje informace týkající se odborné problematiky, reaguje na jednoduché dotazy	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - dotazník, formulář	

ŘEČOVÉ DOVEDNOSTI, 29 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a studia - dokáže porozumět souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu - dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače - vyjádří písemně svůj názor na text - zapojí se do debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu - přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem - zaznamená vzkazy volajících - uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	- receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých monologických a dialogických textů - souhrnné opakování tematických okruhů 1. – 3. ročník – maturitní typy úloh)
komentář	
- jednotlivé dovednosti jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí	

JAZYKOVÉ PROSTŘEDKY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- výslovnost (zvukové prostředky jazyka) - slovní zásoba a její tvoření - gramatika (tvarosloví a větná skladba nezbytná k daným tématům a komunikativním situacím) - souhrnné opakování gramatických jevů (1. – 3. ročník) - grafická podoba jazyka, pravopis
komentář	
- opakování přítomných časů - opakování minulých časů + předminulý čas + used to - opakování předpřítomného času prostého + předpřítomný čas průběhový - opakování budoucích časů - počitatelnosti podstatných jmen - there is/are - zájmena - přídavná jména - opakování modálních sloves - tázací dovětky	

PRÁCE S ČASOPISEM, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek	- delší texty i odborné, různé techniky čtení - obsahová analýza, sestavení osnovy, pořizování výpisků, sestavení referátu
komentář	
Aktuální výběr textů vzhledem k probíraným tématům. Využívání při přípravě žáků k maturitní zkoušce.	

5.2 Společenskovědní vzdělávání

5.2.1 Dějepis

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Dějepis je v odborném školství součástí širšího společenskovědního vzdělání. Obecným cílem je rozvíjet žákovo historické vědomí a tím ho připravit na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti. Vzdělávání směřuje k pozitivnímu ovlivňování hodnotové orientace žáků, aby byli slušnými lidmi a odpovědnými občany svého demokratického státu, aby jednali uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale též pro veřejný zájem.

Předmět Dějepis kultivuje historické vědomí žáků, a tím je učí hlouběji rozumět jejich současnosti, učí je uvědomovat si vlastní identitu, kriticky myslet, nenechat se manipulovat a co nejvíce porozumět světu, v němž žijí.

Cílem je rovněž rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich, chránit je, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem společenského života a myšlením společnosti.

Charakteristika učiva

Předmět Dějepis na SOŠ je založen na poznatcích soudobých historických věd, systematizuje různorodé historické informace, s nimiž se žák setkává ve svém životě a připravuje ho i na celoživotní vzdělávání. Důraz není kladen na sumu teoretických poznatků, ale na přípravu pro praktický život a celoživotní vzdělávání. Historické vědomí je jednou z forem historického myšlení, v němž historické informace tvoří strukturovaný celek umožňující člověku orientaci ve světě, který jej obklopuje. Uvnitř historického vědomí lze vymezit několik základních kategorií: vědomí časové, vědomí prostorově geografické, vědomí reálnosti, historicity, identity a vědomí politické, ekonomicko-sociální a morální.

Důraz se klade na sociálně funkční fakta, terminologické a pojmové znalosti, interpretační a kritické postoje odpovídající historickému poznání.

Součástí výuky jsou rovněž dějiny umění, které prolínají jednotlivými tematickými celky. Snahou je představit stěžejní osobnosti jednotlivých období a jejich architektonická, umělecká a uměleckořemeslná díla, která zásadním způsobem ovlivnila vývoj evropského a celosvětového kulturního dění.

Učivo je rozděleno do několika základních tematických okruhů: starověk, středověk, novověk a nejnovější moderní dějiny 20. století. Těžiště výuky je v dějinách 19. a 20. století.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci získali nebo si rozvinuli tyto obecné kompetence:

- využívat svých historických vědomostí v praktickém životě: ve styku s jinými lidmi a různými institucemi,
- získávat a kriticky hodnotit informace z různých zdrojů – z verbálních textů (tj. tvořených slovy), z ikonických textů (obrazy, fotografie, schémata, mapy, ...) a kombinovaných textů (např. film),
- formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky z historického hlediska, náležitě je podložit argumenty, debatovat o nich s partnery,
- rozvíjet estetické cítění žáka, vytvářet jeho zájem o kulturní hodnoty, vážit si jich a chránit je, chápat kulturně historické souvislosti vzniku a vývoje architektury, výtvarného a užitého umění od nejstarších dob až po současnost, vnímat kontinuitu vývoje umění s vývojem

společenského života a myšlením společnosti.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Společenskovední vzdělávání usiluje o formování a posilování těchto pozitivních citů, postojů, preferencí a hodnot:

- jednat odpovědně a přijímat odpovědnost za své rozhodnutí a jednání; žít čestně,
- cítit potřebu občanské aktivity, vážit si demokracie a svobody, usilovat o její zachování a zdokonalování, preferovat demokratické hodnoty a přístupy před nedemokratickými, i když má demokracie své stinné stránky (korupce, kriminalita,...), jednat v souladu s humanitou a vlastenectvím, s demokratickými občanskými ctnostmi, respektovat lidská práva, chápat meze lidské svobody a tolerance, jednat odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat se manipulovat,
- uznávat, že základní hodnotou je život, a proto je třeba si života vážit a chránit jej,
- na základě vlastní identity ctít identitu jiných lidí, považovat je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostit se ve vztahu k jiným lidem od předsudků a předsudečného jednání, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášlivosti,
- cílevědomě zlepšovat a chránit životní prostředí, jednat v duchu udržitelného rozvoje,
- vážit si hodnot lidské práce, jednat hospodárně, neničit hodnoty, ale pečovat o ně, snažit se zanechat po sobě něco pozitivního pro vlastní blízké lidi i širší komunitu,
- chtít si klást v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledat na ně v diskusi s jinými lidmi i se sebou samým odpovědi.

Výukové strategie

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- objasnil, vysvětlil chronologické a synchronní vazby mezi historickými událostmi, jevy a procesy a objasnil historickou asynchronii,
- charakterizoval celky a strukturu historických (ale i politických, ekonomických a kulturních) jevů a procesů,
- sestavoval získané poznatky do nových celků, schopných odhalovat nové souvislosti (učitel kontroluje historickou relevantnost takového postupu),
- uplatňoval školním dějepisem dosažitelná pravidla historické kritiky (analýza verbálního textu, obrazového či audiovizuálního zobrazení dějin),
- kategorizoval historická fakta různých úrovní podle dobově odpovídajících kritérií i dnešních interpretačních schémat,
- zaujímal zdůvodněná kritická stanoviska k obsahu historické informace.

Při výuce žák samostatně vyhledává historická fakta, analyzuje a interpretuje zdroje historických informací - (verbální, ikonické, kombinované), rozlišuje pravdivostní hodnotu historických informací, časově a prostorově lokalizuje historická fakta, jevy a procesy, učí se rozpoznávat hlavní znaky, jimiž se liší jednotlivé typy lidských společností a jejich politické a sociální uspořádání a posuzuje význam důležitých historických událostí, jevů, dokumentů a osobností.

Výuka Dějepisu má být pro žáka zajímavá a stimulující, má ho aktivizovat, rozvíjet jeho intelektové a komunikativní dovednosti a pozitivně ovlivňovat jeho hodnotovou orientaci.

Ve výuce se uplatňují:

- aktivizující metody (historické ukázky, citace, kvízy, hádanky, myšlenkové mapy),
- názorně-demonstrační metody (ikonický a kombinovaný materiál, mapy, grafy, přehledy, tabulky, obrazy, filmy),

- vysvětlení, popis, práce s textem (dedukce, abstrakce, osnova, různé typy čtení, problémové vyučování),
- prezentace,
- dle možností využití exkurzí, regionálních výstav,
- frontální výuka kombinovaná s činností týmovou, párovou,
- diskuze, dialog,
- samostudium (drobné projekty), práce s informačními a komunikačními technologiemi, masmédií.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Kritéria hodnocení:

- znalost faktografická a terminologická s náležitým porozuměním,
- schopnost lineárně uspořádat myšlenky,
- chápání chronologie událostí a procesů,
- chápání vztahů a souvislostí,
- prostorově-geografické a časové vědomí,
- vědomí historicity a reálnosti,
- vědomí politické a morální,
- kritické myšlení,
- vyvozování obecných závěrů, chápání využitelnosti informace v osobním životě,
- pokrok v učení, aktivita, prezentace, využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost sebehodnocení.

Typy zkoušení:

- ústní (i orientační),
- prověrky a testy s různými typy úloh,
- kvízy, křížovky, doplňování informací do souvislého textu,
- prezentace, aktivita, domácí úkoly.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Dějepis rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- personální a sociální kompetence: začlenit jedince prostřednictvím historického vědomí do společnosti, porozumět lidskému světu jako sociální skutečnosti vyvíjející se v čase a v prostoru,
- kompetence k řešení problémů: rozvíjet abstraktní a logické myšlení žáka, porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení a zdůvodnit ho, ověřit si správnost zvoleného postupu, porozumět jinému stanovisku, spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- komunikativní kompetence: rozvíjet komunikativní dovednosti, kultivovat vyjadřovací schopnosti žáka zejména v ústním, ale i písemném projevu, vést dialog, účastnit se aktivně diskusí, obhajovat, vysvětlovat vlastní stanovisko pomocí vhodné argumentace, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě také přehledně, zaznamenávat podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, užívat aktivně terminologii vztahující se k dějinám a umění,
- kompetence k učení: ovládat různé techniky učení a vytvořit si vhodný studijní režim, integrovat znalosti a dovednosti z různých vyučovacích předmětů (věda, technika, umění...), pořizovat si poznámky, s porozuměním poslouchat mluvené projevy, využívat různé

informační zdroje, uplatňovat různé způsoby práce s textem, být čtenářsky gramotný, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijmout hodnocení výsledků svého učení od jiných lidí,

- občanské kompetence a kulturní povědomí: přispívat podstatnou měrou k výchově k demokratickému a aktivnímu občanství, spoluvytvářet hodnotový systém žáků, chápat a oceňovat obecně uznávané lidské hodnoty (demokracie, solidarita, spravedlnost, svoboda, tolerance, lidská práva...), uvědomovat si svoji národní a státní příslušnost a závazky z ní plynoucí, přistupovat s aktivní tolerancí k identitě druhých, přispívat k environmentální výchově žáků, chápat umění jako specifickou výpověď o skutečnosti, získat přehled o kulturním dění v historickém kontaktu, uplatňovat ve svém životním stylu estetická kritéria, uznávat tradice a hodnoty svého národa, chápat jeho minulost i současnost v evropském i světovém kontextu,
- kompetence využívat informační a komunikační technologie a pracovat s informacemi: užívat různých zdrojů informací (i tzv. otevřených zdrojů), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, uvědomovat si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, uvědomovat si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět DEJ rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti (starověk - antická demokracie, Československo v meziválečném období, demokratický svět, integrační procesy),
- Člověk a životní prostředí (středověk - stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, novověk - zámořské objevy),
- Informační a komunikační technologie (technická, průmyslová a komunikační revoluce).

Mezipředmětové vztahy

Předmět DEJ se prolíná s předměty:

- CJL (starověk a raný novověk - renesance a humanismus, novověk - osvícenství, klasicismus, preromantismus, společnost a národy - národní obrození, demokracie a diktatura, svět v blocích),
- OBN (civilizace, víra a náboženství, demokracie a diktatura, svět v blocích, kultura národností na našem území).

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VÝZNAM POZNÁVÁNÍ DĚJIN, VARIABILITA VÝKLADŮ DĚJIN, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní smysl poznávání dějin a variabilitu jejich výkladů • orientuje se v historii svého oboru – uvede její významné mezníky a osobnosti, vysvětlí přínos studovaného oboru pro život lidí	Poznávání dějin, význam poznávání dějin, variabilita výkladů, kritéria pro periodizaci dějin, historické prameny Dějiny studovaného oboru
komentář	

Prameny poznávání a studia dějin (archeologické nálezy, písemnosti, obrazový materiál, umělecké předměty...).

STAROVĚK, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede příklady kulturního přínosu starověkých civilizací, judaismu a křesťanství •	Vznik prvních států, Blízký východ (Mezopotámie, Egypt, Judea), Indie, Čína, antické Řecko a Řím, vznik a šíření křesťanství, význam Bible
komentář	
Pojmy: diaspora Židů, antická demokracie, tyranie, oligarchie, aristokracie, timokracie, filozofie	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - antické Řecko a antický Řím (vývoj antické demokracie)	

STŘEDOVĚK A RANÝ NOVOVĚK (16.-18. STOLETÍ), 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní – revoluční změny ve středověku a raném novověku	Stěhování národů, Byzantská říše, arabská kultura a islám, počátky Anglie, Francie, Svatá říše římská, Slované - Sámova říše, Velká Morava, raný český stát - Přemyslovci, venkovská a městská kolonizace, středověká společnost, křížové výpravy, Lucemburkové, husitství a reformace v Čechách a na Moravě, německá reformace, raný novověk - humanismus a renesance, zámořské objevy, Francie, Anglie, Nizozemí a Španělsko v 16. století, Habsburkové na českém trůně, české stavovské povstání a Bílá hora, třicetiletá válka a její důsledky, anglická revoluce a vznik Spojeného království Velké Británie, společenské, politické a ekonomické změny v 17. století, aplikace osvětského absolutismu za vlády Marie Terezie a Josefa II., války o dědictví rakouské a sedmiletá válka
komentář	
Pojmy: romanizace, barbarizace, reconquista, středověký antisemitismus, románský a gotický styl - Praha za vlády Karla IV., protestantismus (luteránství, kalvinismus), jezuité,	

počátky novodobé kolonizace, renesance, stavovský stát, absolutistický stát, osvícenství, pragmatická sankce, baroko
pokrytí průřezových témat   Člověk a životní prostředí   - stěhování národů, venkovská a městská kolonizace, zámořské objevy

VELKÉ OBČANSKÉ REVOLUCE, NOVOVĚK, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
na příkladu významných občanských revolucí vysvětlí boj za občanská i národní práva a vznik občanské společnosti	Novověk - 19. století. Americká revoluce - vznik USA, americký politický systém, francouzská revoluce a její důsledky, Francie v době vlády Napoleona Bonaparta, revoluční rok 1848-49 v Evropě a v českých zemích
komentář	
Pojmy: bostonské pití čaje, kontinentální kongresy, Prohlášení nezávislosti amerických osad, Thomas Jefferson, George Washington, vývoj francouzského parlamentu, Deklarace práv člověka a občana, ústava, jakobíni a jakobínská diktatura, thermidorský převrat, Napoleon Bonaparte, kongres ve Vídni	

SPOLEČNOST A NÁRODY, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní vznik novodobého českého národa a jeho úsilí o emancipaci - analyzuje česko-německé vztahy a postavení Židů a Rómů ve společnosti 18. a 19. století	Národní hnutí v Evropě a v českých zemích, česko-německé vztahy, postavení minorit, dualismus v habsburské monarchii, vznik národního státu v Německu
komentář	
Pojmy: metternichovský absolutismus, české národní obrození z historického pohledu, Bachův absolutismus, Říjnový diplom, dualismus, prosincová ústava, česká politická scéna - staročeši, mladočeši, volební právo, aktivní a pasivní politika, fundamentální články, punktace, česká kultura	

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI, MODERNIZACE SPOLEČNOSTI A JEDINEC, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje proces modernizace společnosti - popíše evropskou koloniální expanzi	Technická, průmyslová, komunikační revoluce, urbanizace, demografický vývoj. Evropská koloniální expanze

	Sociální struktura společnosti, postavení žen, sociální zákonodárství, vzdělání
komentář	
První a druhá fáze průmyslové revoluce a její důsledky, pozitivismus ve vědě, moderní umělecké proudy, věda a umění v českých zemích	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - technická a průmyslová revoluce, komunikační revoluce	

VZTAHY MEZI VELMOCEMI, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí rozdělení světa v důsledku koloniální expanze a rozpory mezi velmocemi - popíše první světovou válku a objasní významné změny ve světě po válce	Novověk - 20. století. Pokus o revizi rozdělení světa první světovou válkou, české země za I. světové války, první odboj, poválečné uspořádání Evropy a světa, vývoj v Rusku
komentář	
Příčiny, významné mezníky a důsledky I. světové války, vojenská technika, revoluční změny v Rusku, vítězství bolševiků a jeho důsledky. Pojmy: blesková a zákopová válka, separátní mír, prozatímní vláda a sověty, říjnová revoluce, český domácí a zahraniční odboj, legie, významné osobnosti českého odboje, Národní výbor, Tříkrálová deklarace	

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

DEMOKRACIE A DIKTATURA, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje první Československou republiku a srovná její demokracii se situací za tzv. druhé republiky (1938–39), objasní vývoj česko-německých vztahů - vysvětlí projevy a důsledky velké hospodářské krize - charakterizuje fašismus a nacismus; srovná nacistický a komunistický totalitarismus - popíše mezinárodní vztahy v době mezi první a druhou světovou válkou, objasní, jak došlo k dočasné likvidaci ČSR	Československo v meziválečném období. Autoritativní a totalitní režimy, nacismus v Německu a komunismus v Rusku a SSSR. Velká hospodářská krize, mezinárodní vztahy ve 20. a 30. letech, růst napětí a cesta k válce Druhá světová válka, Československo za II. světové války, druhý československý odboj, válečné zločiny včetně holocaustu, důsledky války

objasní cíle válčících stran ve druhé světové válce, její totální charakter a její výsledky, popíše válečné zločiny včetně holocaustu	
komentář	
První ČSR, formování státu, hranice, národnostní otázka, hospodářská a sociální situace, vnitřní a zahraniční politika, politický systém, principy demokracie, léta hospodářské krize a politický vývoj ve 30. letech, zhoršení česko-německých vztahů, německý nacionalismus v pohraničí, Mnichovský diktát a jeho důsledky, druhá ČSR. Versailleský mírový systém, totalitní režimy a jejich znaky, občanská válka v Rusku, stalinismus a válečný komunismus. Světová hospodářská krize a její důsledky, nástup A. Hitlera k moci, protižidovská opatření, počátky Hitlerovy agrese - cesta k válce, politika appeasementu. Druhá světová válka - přehled významných událostí, diplomatická jednání za II. světové války, změny ve válečné technice, konečné řešení židovské otázky a holocaust, výsledky války. Československo za II. světové války, Protektorát Čechy a Morava, organizace a realizace tzv. druhého odboje, heydrichiáda a stanné právo, pražské povstání, otázka Slovenska, Košický vládní program.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - Československo v meziválečném období	

SVĚT V BLOCÍCH, 21 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- objasní uspořádání světa po druhé světové válce a důsledky pro Československo - popíše projevy a důsledky studené války - charakterizuje komunistický režim v ČSR v jeho vývoji a v souvislostech se změnami v celém komunistickém bloku - popíše vývoj ve vyspělých demokraciích a vývoj evropské integrace - popíše dekolonizaci a objasní problémy třetího světa - vysvětlí rozpad sovětského bloku - uvede příklady úspěchů vědy a techniky ve 20. století	Poválečné uspořádání v Evropě a ve světě, poválečné Československo. Studená válka. Komunistická diktatura v Československu a její vývoj Demokratický svět, USA - světová supervelmoc. Sovětský blok, SSSR - soupeřící supervelmoc. Třetí svět a dekolonizace Konec bipolarity Východ - Západ. Počátky a vývoj integrace, USA Víra a ateismus, náboženství a církve, náboženská hnutí, sekty, náboženský fundamentalismus Civilizační sféry a kultury; nejvýznamnější světová náboženství; velmoci, vyspělé státy, rozvojové země a jejich problém; konflikty v soudobém světě

• popíše rozčlenění soudobého světa na civilizační sféry a civilizace, charakterizuje základní světová náboženství • vysvětlí, s jakými konflikty a problémy se potýká soudobý svět, jak jsou řešeny, debatuje o jejich možných perspektivách • objasní postavení církví a věřících v ČR; vysvětlí, čím jsou nebezpečné některé náboženské sekty a náboženský fundamentalismus • diskutuje s pomocí příkladů o vlivu kulturních a náboženských odlišností na práci zdravotnických pracovníků	
komentář	
Bipolární svět	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - věda a technika ve 20. století Člověk a životní prostředí - země třetího světa a dekolonizace, studená válka, výzkum vesmíru Člověk a svět práce - počátky a vývoj integrace, demokratický svět Občan v demokratické společnosti - demokratický svět, integrační procesy	

KULTURA NÁRODNOSTÍ NA NAŠEM ÚZEMÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• porovná typické znaky kultur hlavních národností na našem území	Kultura národností na našem území, podobnost a odlišnosti, kulturní památky, lidové umění a užitá tvorba Estetické a funkční normy při tvorbě a výrobě předmětů používaných v běžném životě Ochrana a využívání kulturních hodnot. Kultura bydlení a odívání
komentář	
Průběžně podle jednotlivých témat a historických období.	

5.2.2 Občanská nauka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Občanská nauka má za úkol:

- připravit žáky na aktivní a odpovědný život v demokratické společnosti,
- ovlivnit hodnotovou orientaci žáků s cílem stát se slušnými, odpovědnými a aktivními občany demokratického státu jednajícími uvážlivě nejen pro vlastní prospěch, ale i ve veřejném zájmu,
- kultivovat historické vědomí žáků s cílem porozumět i současnému světu,
- naučit žáky kriticky myslet a nenechat sebou manipulovat.

Charakteristika učiva

Občanská nauka integruje vybrané společenskovední okruhy.

Tematický okruh Člověk v lidském společenství učí žáky poznávat společnost, v níž žijí, a najít v ní své místo.

Tematický okruh Člověk jako občan ve státě vysvětluje postavení občana v souvislosti se státní mocí.

Tematický okruh Soudobý svět charakterizuje postavení České republiky v současném světě, její vztah k mezinárodním organizacím.

Tematický okruh Člověk a právo kultivuje právní vědomí žáků.

Tematický okruh Člověk a svět (praktická filozofie) učí žáky klást si filozoficko-etické otázky a hledat na ně odpovědi.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Občanské nauky směřuje k tomu, aby žáci:

- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za svá rozhodnutí a jednání,
- cítili potřebu občanské aktivity, vážili si demokracie a svobody, usilovali o jejich zachování a zdokonalování, hledali hranice mezi osobní svobodou a společenskou odpovědností,
- jednali v souladu s humanitou a vlastenectvím,
- byli kriticky tolerantní a solidární, byli ochotní angažovat se nejen pro vlastní prospěch, ale i pro veřejný zájem, nenechali sebou manipulovat, tvořili si vlastní úsudek,
- tolerovali občany jiné víry, etnického původu nebo sociálního zařazení,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí, snažili se je zachovat pro příští generace,
- kladli si v životě praktické otázky filozofického a etického charakteru a hledali na ně v diskuzi s jinými lidmi i se sebou samými odpovědi.

Výukové strategie

Výuka občanské nauky má podněcovat žáky k tomu, aby dokázali adekvátním způsobem vyjadřovat své myšlenky a názory. Součástí vzdělávání je nejen osvojení vědomostí a dovedností, ale i metod, které vedou k dalšímu získávání poznatků v systému celoživotního vzdělávání.

Ve výuce jsou používány formy a metody:

- rozhovor,
- diskuze,
- skupinová práce,
- práce s textem,

- práce s audiovizuální technikou,
- vyhledávání informací v médiích,
- výklad,
- referáty.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění poznatků,
- schopnost aplikovat je při řešení problémů,
- schopnost kritického myšlení,
- dovednost práce s textem,
- samostatnost úsudku,
- dovednost výstižně formulovat myšlenky, argumentovat a diskutovat.

Součástí hodnocení bude i sebehodnocení, kdy žáci budou sami hodnotit dosaženou úroveň svých znalostí.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Občanská nauka rozvíjí klíčové kompetence:

- sociální a personální kompetence, tzn. vážit si hodnot lidské práce, kriticky posuzovat skutečnost kolem sebe, přemýšlet o ní, tvořit si vlastní úsudek, nenechat sebou manipulovat,
- kritické myšlení a schopnost řešit problémy, tzn. využívat společenskovedních vědomostí a dovedností v praktickém životě, ve styku s jinými lidmi, institucemi, při řešení praktických otázek politického a filozofického charakteru,
- komunikační dovednosti včetně dovednosti diskutovat a argumentovat, formulovat věcně, pojmově a formálně správně své názory na sociální, politické, praktické ekonomické a etické otázky, náležitě je podložit argumenty,
- kompetence k učení, tzn. mít pozitivní vztah k osvojování si poznatků a motivaci k dalšímu vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje,
- občanské kompetence, tzn. jednat odpovědně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním lidských práv a svobod,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi, tzn. vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat a odpovědně uplatňovat.

Občanská nauka rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd.,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva,
- Člověk a životní prostředí, kde výuka vede k respektování principů udržitelného rozvoje, k pochopení odpovědnosti za vlastní jednání a k aktivnímu podílení se na řešení environmentálních problémů.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Občanská nauka se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura - Starověk,
- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Kultura národností na našem území, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Biologie - Člověk a životní prostředí,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - Péče o zdraví, Prevence nemocí a zdravotní výchova,
- Ekonomika - Pracovně právní vztahy a související činnosti.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ČLOVĚK V LIDSKÉM SPOLEČENSTVÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současnou českou společnost, její etnické a sociální složení • vysvětlí význam péče o kulturní hodnoty, význam vědy a umění • popíše sociální nerovnost a chudobu ve vyspělých demokraciích, uvede postupy, jimiž lze do jisté míry řešit sociální problémy, popíše, kam se může obrátit, když se dostane do složité sociální situace • rozliší pravidelné a nepravidelné příjmy a výdaje a na základě toho sestaví rozpočet domácnosti; • navrhne, jak řešit schodkový rozpočet a jak naložit s přebytkovým rozpočtem domácnosti; • navrhne způsoby, jak využít osobní volné finanční prostředky, a vybere nejvýhodnější finanční produkt pro jejich investování; • vybere nejvýhodnější úvěrový produkt, zdůvodní své rozhodnutí a posoudí způsoby zajištění úvěru a vysvětlí, jak se vyvarovat předlužení; • dovede posoudit služby nabízené peněžními ústavy a jinými subjekty a jejich možná rizika; • objasní způsoby ovlivňování veřejnosti • objasní význam solidarity a dobrých vztahů v komunitě	- úvod do studia občanské nauky - společnost, společnost tradiční a moderní, pozdně moderní společnost - hmotná kultura, duchovní kultura - současná česká společnost, společenské vrstvy, elity a jejich úloha - sociální nerovnost a chudoba v současné společnosti - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - řešení krizových finančních situací, sociální zajištění občanů - rasy, etnika, národy a národnosti, majority a minority ve společnosti, multikulturní soužití, migrace, migranti, azylanti - postavení mužů a žen, genderové problémy

• debatuje o pozitivích i problémech multikulturního soužití, objasní příčiny migrace lidí • posoudí, kdy je v praktickém životě rovnost pohlaví porušována	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita Informační a komunikační technologie - využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva	

ČLOVĚK JAKO OBČAN, 36 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje současný český politický systém, objasní funkci politických stran a svobodných voleb • charakterizuje demokracii a objasní, jak funguje a jaké má problémy (korupce, kriminalita...) • objasní význam práv a svobod, které jsou zakotveny v českých zákonech, a popíše způsoby, jak lze ohrožená lidská práva obhajovat • vysvětlí, proč je nepřijatelné propagovat hnutí omezující práva a svobody jiných lidí • dovede kriticky přistupovat k mediálním obsahům a pozitivně využívat nabídky masových médií • vysvětlí, jaké projevy je možné nazvat politickým radikalismem, nebo politickým extremismem • uvede příklady funkcí obecní a krajské samosprávy • uvede příklady občanské aktivity ve svém regionu, vysvětlí, co se rozumí občanskou společností; debatuje o vlastnostech, které by měl mít občan demokratického státu	- stát - státy na počátku 21. století - český stát, státní občanství v ČR - základní hodnoty a principy demokracie - lidská práva, jejich obhajování, veřejný ochránce práv, práva dětí - ústavní vývoj na našem území - politický systém v ČR - struktura veřejné správy, obecní a krajská samospráva - politika, politické ideologie - politické strany, volební systémy a volby - politický radikalismus a extremismus, současná česká extremistická scéna a její symbolika, mládež a extremismus - teror, terorismus - občanská participace, občanská společnost - občanské činnosti potřebné pro demokracii a multikulturní soužití - svobodný přístup k informacím, masová média a jejich funkce, kritický přístup k médiím, maximální využití potenciálu médií
pokrytí průřezových témat	

Občan v demokratické společnosti

- stát, politický systém, politika, soudobý svět
- masová média

Informační a komunikační technologie

- využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva

SOUDOBÝ SVĚT, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní postavení České republiky v Evropě a v soudobém světě • vysvětlí zapojení ČR do mezinárodních struktur a podíl ČR na jejich aktivitách • charakterizuje soudobé cíle EU a posoudí její politiku • popíše funkci a činnost OSN a NATO • uvede příklady projevů globalizace a debatuje o jejích důsledcích	- integrace a dezintegrace - Česká republika a svět - NATO, OSN, Evropská unie - další významné mezinárodní instituce - zapojení ČR do mezinárodních struktur - globální problémy, globalizace

pokrytí průřezových témat

Občan v demokratické společnosti

- morálka, svoboda, odpovědnost, tolerance, solidarita

Člověk a životní prostředí

- současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí

Informační a komunikační technologie

- využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

ČLOVĚK A PRÁVO, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem právo, právní stát, uvede příklady právní ochrany a právních vztahů • popíše soustavu soudů v ČR a činnost policie, soudů, advokacie a notářství • vysvětlí, kdy je člověk způsobilý k právním úkonům a má trestní odpovědnost • popíše, jaké závazky vyplývají z běžných smluv, a na příkladu ukáže možné důsledky vyplývající	- právo a spravedlnost, právní stát - právní řád, právní ochrana občanů, právní vztahy - soustava soudů v České republice - vlastnictví, právo v oblasti duševního vlastnictví; smlouvy, odpovědnost za škodu - rodinné právo - správní řízení - trestní právo – trestní odpovědnost, tresty ochranná opatření, orgány činné v trestním řízení - kriminalita páchaná na dětech, mladistvých, kriminalita páchaná mladistvými - notáři, advokáti a soudci

z neznalosti smlouvy včetně jejich všeobecných podmínek • dovede hájit své spotřebitelské zájmy, např. podáním reklamace • popíše práva a povinnosti mezi dětmi a rodiči, mezi manželi; popíše, kde může o této oblasti hledat informace nebo získat pomoc při řešení svých problémů • objasní postupy vhodného jednání, stane-li se obětí nebo svědkem jednání, jako je šikana, lichva, korupce, násilí, vydírání atp.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - potřebné právní minimum pro soukromý a občanský život Informační a komunikační technologie - využití IKT k zisku informací pro rozšíření učiva	

ČLOVĚK A SVĚT (PRAKTICKÁ FILOZOFIE), 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění) • vysvětlí, jaké otázky řeší filozofie, filozofická etika • dovede používat vybraný pojmový aparát, který byl součástí učiva • dovede pracovat s jemu obsahově a formálně dostupnými texty • debatuje o praktických filozofických a etických otázkách (ze života kolem sebe, z kauz známých z médií, z krásné literatury a jiných druhů umění)	- vznik filozofie, filoz. disciplíny - předmět filozofie - význam filozofie a etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací - vývoj filozofického myšlení, filoz. směry, nejvýznamnější představitelé - etika a její předmět, základní pojmy etiky - význam etiky v životě člověka, její smysl pro řešení životních situací - morálka, mravní hodnoty a normy, mravní rozhodování a odpovědnost - životní postoje a hodnotová orientace - člověk mezi touhou po vlastním štěstí a angažováním se pro obecné dobro a pro pomoc jiným lidem - profesní etika

• vysvětlí, proč jsou lidé za své názory, postoje a jednání odpovědni jiným lidem	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - profesní etika	

5.3 Přírodovědné vzdělávání

5.3.1 Biologie a ekologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání v předmětu Biologie a ekologie poskytuje žákům poznatky o existenci a vývoji živých organismů a umožňuje pochopit základní projevy živé hmoty a procesy, které v ní probíhají. Cílem je i pochopit podstatné souvislosti vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí. Současně poskytuje poznatky o zákonitostech dědičnosti, o evoluci člověka a některých živých organismů, o životním prostředí. Přispívá k pochopení podstatných souvislostí vztahu člověka k přírodě a životnímu prostředí a v návaznosti na to pak formování jeho aktivních postojů k problémům souvisejícím s udržitelným rozvojem. V tomto ohledu velmi úzce souvisí s některými společenskovedními předměty (především s Občanskou naukou, Ekonomikou).

Charakteristika učiva

Předmět Biologie a ekologie je zařazen do výuky v 1. ročníku, v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně (tj. 68 hodin celkem). Svým obsahem se řadí mezi přírodovědné předměty. Výuka je zaměřena na rozšíření a prohloubení znalostí, dovedností a návyků získaných v průběhu základního vzdělávání. Žák se po úvodu do předmětu seznamuje se základy biochemie. Dále je podrobněji probírána buňka. V souvislosti s buňkou je v nezbytně nutném rozsahu zařazeno učivo o vzniku života na Zemi a přehled systému živých organismů. V základech genetiky získávají žáci základní přehled o principech tohoto oboru a jeho využití ve zdravotnictví. V závěrečných tématech je v předmětu zahrnuto osvojení nejdůležitějších poznatků z ekologie. Hlavní pozornost je věnována pochopení dopadů civilizačních změn na životní podmínky člověka v souvislosti s jeho zdravím a udržitelným rozvojem.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice,
- porozumět základním ekologickým souvislostem a postavení člověka v přírodě a zdůvodnit nezbytnost udržitelného rozvoje.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů a hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k přírodě a k životu, svým postojem a chováním ovlivňovali okolí,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- uvědomovali si přínos přírodních věd pro běžný život, pro rozvoj medicíny a pro péči o zdraví.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoreticky praktická. Využívá dostupné učební pomůcky, přírodniny i moderní didaktické prostředky včetně Internetu. Žáci pracují samostatně i ve skupinách. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů, samostatných prací. Ve výuce ekologie jsou zadávány dlouhodobější domácí úkoly za účelem propojení teoretických informací z výuky s konkrétními poznatky a problémy daného regionu. Součástí výuky Biologie

a ekologie je i odborná exkurze do ekocentra a zhlédnutí naučných stezek v regionu.

Hodnocení výsledků žáků

Hlavním kritériem hodnocení dosažené úrovně osvojení vědomostí a dovedností budou různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a referáty, prezentace a aktivita v hodině.

Při skupinových metodách výuky bude využíváno i vzájemné hodnocení žáků navzájem.

Žák je hodnocen především v těchto oblastech:

- pochopení a správné používání odborných biologických pojmů,
- pochopení souvislostí mezi biologickými procesy,
- dovednost využívat poznatky ostatních přírodovědných předmětů (Chemie, Fyzika a IKT),
- schopnost řešit učební úlohy,
- zvládnutí práce s odbornými informacemi i odborným textem,
- samostatné zpracování biologické problematiky a její prezentace před ostatními žáky.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Biologie a ekologie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - kladný vztah k učení a získávání nových informací, učí se zpracovávat odborný text a nově získané poznatky prezentovat formou referátů, seminární práce, prezentace apod.,
- kompetence k řešení problémů - zjišťovat věrohodnost různých informačních zdrojů, získat aktuální informace nutné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, ověřit jeho správnost,
- komunikativní kompetence - schopnost komunikovat v projevech mluvených a psaných na odborná témata, používat odbornou terminologii (orientace v textu, formulace vlastních myšlenek, získávání informací apod.),
- občanské kompetence - chápe význam životního prostředí pro člověka a svůj podíl na jeho tvorbě, dokáže kriticky zhodnotit konzumní způsob života, umí jednat v duchu udržitelného rozvoje, uznává hodnotu života, uvědomuje si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost za zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí, aktivně se seznamuje s globálními problémy a možnostmi jejich řešení,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - umí využívat IKT při vyhledávání nových informací z oboru, dokáže získané informace zprostředkovat ostatním formou prezentace.

Biologie a ekologie rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - kladný vztah k sobě, k životu, k ostatním lidem a k živé i neživé přírodě - vážit si dobrého životního prostředí, snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace - ochota zapojit se do činností prospěšných i ostatním lidem,
- Člověk a životní prostředí - toto téma je i přímo obsahem výuky,
- Informační a komunikační technologie – vyhledat (na internetu), zpracovat a prezentovat informace o zadaném tématu.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu se uplatňují velmi těsné mezipředmětové vztahy:

- Chemie - organická chemie
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, zpracování prezentací,
- Občanská nauka - globální problémy,
- všechny zdravotnické odborné předměty.

1. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO STUDIA BIOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí, čím se při studiu biologie zabývá - vysvětlí vztah biologie k lékařským vědám - jmenuje nejznámější biology a uvede objevy, kterými přispěli k rozvoji biologie	- předmět studia biologie, rozdělení biologických věd - vztah biologie k ostatním přírodním vědám - nejznámější objevy v biologii

ZÁKLADY MOLEKULÁRNÍ BIOLOGIE - SLOŽENÍ ŽIVÝCH SOUSTAV, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje základní znaky společné všem živým organismům - vysvětlí význam základních organických látek pro živé organismy - charakterizuje názory na vznik a vývoj života na Zemi	- vznik a vývoj života na Zemi - obecné znaky živé hmoty - bílkoviny (enzymy, hormony), cukry, tuky, nukleové kyseliny, vitamíny

STRUKTURA A FUNKCE ORGANISMŮ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše buňku jako základní stavební a funkční jednotku života - vysvětlí rozdíl mezi prokaryotickou a eukaryotickou buňkou - charakterizuje rostlinnou a živočišnou buňku a uvede rozdíly	- typy buněk - prokaryotní, eukaryotní, rozdíly mezi rostlinnou a živočišnou - základní buněčné struktury, základní metabolismus buňky

ROZMANITOST ORGANISMŮ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede základní skupiny organismů a porovná je	- rozmanitost organismů a jejich charakteristika - viry, bakterie, prvoci - nejznámější onemocnění a možnosti prevence - využití rostlin a hub v lékařství

• uvede příklady bakteriálních, virových a jiných onemocnění a možnosti prevence • dokáže pojmenovat některé léčivé rostliny a uvést jejich léčivé účinky • uvede příklady využití hub v lékařství • popíše nejvýznamnější nemoci způsobené prvoky • popíše stavbu mnohobuněčných organismů a umí dané zástupce zařadit do systému	- mnohobuněčné organismy, rozmnožování a vývin jedince
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat, zpracovat a prezentovat informace o organismech	

ZÁKLADY GENETIKY- DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• aplikuje na jednoduchých příkladech Mendelovy zákony • objasní význam genetiky • uvede příklady dědičných chorob člověka a řeší jednoduché úlohy	- základní genetické pojmy - dědičnost a proměnlivost - genetika člověka, zdraví a nemoc - mutace, klonování
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - genetické poruchy: životní prostředí a vliv na lidské zdraví	

ZÁKLADY EKOLOGIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní ekologické pojmy • charakterizuje abiotické (sluneční záření, atmosféra, pedosféra, hydrosféra) a biotické faktory prostředí (populace, společenstva, ekosystémy) • charakterizuje základní vztahy mezi organismy ve společenstvu • uvede příklad potravního řetězce	- základní ekologické pojmy - biotické a abiotické faktory - ekosystémy, biosféra, biocenóza- společenstvo a typy - potravní řetězce - koloběh látek v přírodě - krajina - typy

• popíše podstatu koloběhu látek v přírodě z hlediska látkového a energetického • charakterizuje různé typy krajiny a její využívání člověkem	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - biosféra, znalosti o abiotických a biotických podmínkách života - vzájemné vztahy organismů a prostředí, člověk a ekosystémy	

ČLOVĚK A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• hodnotí vliv různých činností člověka na jednotlivé složky životního prostředí • popíše historii vzájemného ovlivňování člověka a přírody • charakterizuje působení životního prostředí na člověka a jeho zdraví • vysvětlí význam zdravé výživy a uvede principy zdravého životního stylu • charakterizuje přírodní zdroje surovin a energie z hlediska jejich obnovitelnosti, posoudí vliv jejich využívání na prostředí • popíše způsoby nakládání s odpady • charakterizuje globální problémy na Zemi - změny klimatu, ničení ozónové vrstvy, okyselování, růst populace a chudoba • uvede základní znečišťující látky v ovzduší, ve vodě a v půdě a vyhledá informace o aktuální situaci • uvede příklady chráněných území v ČR a v regionu • uvede základní ekonomické, právní a informační nástroje společnosti na ochranu přírody a prostředí • vysvětlí zásady trvale udržitelného rozvoje jako integraci environmentálních, ekonomických,	- vztah člověka a prostředí - dopady činnosti člověka na životní prostředí a vliv na zdraví - přírodní zdroje energie a surovin - biopotraviny a zdraví - odpady, recyklace - globální problémy, regionální i místní ekologické problémy - ochrana přírody a krajiny - nástroje společnosti na ochranu životního prostředí - zásady udržitelného rozvoje - odpovědnost jedince za ochranu přírody a životního prostředí

technologických a sociálních přístupů k ochraně životního prostředí • zdůvodní odpovědnost každého jedince za ochranu přírody, krajiny a životního prostředí • na konkrétním příkladu z občanského života a odborné praxe navrhne řešení vybraného environmentálního problému	
komentář	
- Součástí bloku Člověk a životní prostředí je naplánovaná exkurze do ekocentra nebo do čistírny odpadních vod nebo do sběrného dvora. - Průběžně jsou žákům zadávány dlouhodobější domácí úkoly - mapují konkrétní poznatky a problémy daného regionu.	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - kladný vztah k sobě, k životu, k ostatním lidem a k živé i neživé přírodě - vážit si dobrého životního prostředí, snažit se je chránit a zachovat pro budoucí generace - ochota zapojit se do činností prospěšných i ostatním lidem Člověk a životní prostředí -současné globální, regionální a lokální problémy rozvoje a vztahy člověka k prostředí (klimat. změny, ohrožování ovzduší, vody, půdy, ekosystémů, vliv prostředí na lidské zdraví) - možnosti a způsoby řešení environmentálních problémů a principy udržitelného rozvoje Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat aktuální informace o ochraně životního prostředí, o biodiverzitě, o chráněných oblastech v ČR i ve světě	

5.3.2 Fyzika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vzdělávání ve Fyzice ve ŠVP vychází z varianty C fyzikální složky v RVP. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě, umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího oboru Fyzika by měla poskytnout žákovi, v rámci jeho fyzikálního vzdělávání, nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají při ošetrovatelské péči, učí praktickým dovednostem při práci s přístroji využívajícími fyzikální děje a fyzikální zákony.

Charakteristika učiva

Učivo Fyziky navazuje na RVP základních škol, prohlubuje jej.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché fyzikální nebo i obecnější přírodovědné problémy, ve kterých je důležitá jejich podstata,
- pozorovat a zkoumat přírodu, zpracovávat a vyhodnocovat získané údaje, měřit fyzikální veličiny,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko, využívat získané informace v diskusi k přírodovědné a odborné tematice.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k vědě, technice a přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti.

Výukové strategie

Výuka předmětu je převážně teoretická s praktickými ukázkami, demonstracemi. Žáci ze svých pozorování samostatně vyvozují závěry. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky, prostředků ICT a modelů. Pro pochopení učiva jsou i v teoretických hodinách prováděny demonstrace jevů, a názorné ukázky využití jevů v praxi. Aktivita žáků je podněcována zadáváním referátů. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při získávání poznatků.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení klademe důraz zvláště na:

- porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,

- dovednost použít získané poznatky při řešení nových úkolů.

Hlavním kritériem hodnocení budou ústní zkoušky, doplnkově potom i písemné prověrky zaměřené na fyzikální výpočty a aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Fyzika rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávali referáty formou prezentací na odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku, spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví,
- matematické kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby správně používali a převáděli běžné jednotky, používali pojmy kvantifikujícího charakteru, prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházeli vztahy mezi jevy a předměty, efektivně aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů, rozuměli různým formám grafického znázornění hodnot (tabulky, diagramy, grafy schémata),
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Fyzika rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí, problematika energetické koncepce společnosti, vliv spotřeby fosilních paliv na přírodu, možnosti řešení energetické

otázky v budoucnosti, radiační havárie jaderných energetických zařízení, jaderná energetika a její klady a zápory;

Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Fyzika se prolíná s předměty:

- Matematika - při výpočtech, práce s rovnicemi, zlomky, logaritmická funkce (hladiny intenzity zvuku),
- Chemie - koncentrace roztoků, elektrochemie,
- v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

MECHANIKA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší druhy pohybů a řeší jednoduché úlohy na pohyb hmotného bodu • určí síly, které působí na tělesa, a popíše, jaký druh pohybu tyto síly vyvolají • určí mechanickou práci a energii při pohybu tělesa působením stálé síly • vysvětlí na příkladech platnost zákona zachování mechanické energie • určí výslednici sil působících na těleso • aplikuje Pascalův a Archimédův zákon při řešení úloh	- pohyby přímočaré, pohyb rovnoměrný po kružnici - Newtonovy pohybové zákony, síly v přírodě, gravitace - mechanická práce a energie - posuvný a otáčivý pohyb - tlakové síly a tlak v tekutinách

TERMIKA, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam teplotní roztažnosti látek v přírodě a v technické praxi • vysvětlí pojem vnitřní energie soustavy (tělesa) a způsoby její změny • popíše principy nejdůležitějších tepelných motorů • popíše přeměny skupenství látek a jejich význam v přírodě a v technické praxi	- teplota, teplotní roztažnost látek - teplo a práce, přeměny vnitřní energie tělesa - tepelné motory - struktura pevných látek a kapalin, přeměny skupenství látek
pokrytí průřezových témat	

Informační a komunikační technologie prostředí
- vyhledávání a zpracování informací

ELEKTRINA A MAGNETISMUS, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše elektrické pole z hlediska jeho působení na bodový elektrický náboj • řeší úlohy s elektrickými obvody s použitím Ohmova zákona • popíše princip a použití polovodičových součástek s přechodem PN • určí magnetickou sílu v magnetickém poli vodiče s proudem • popíše princip generování střídavých proudů a jejich využití v energetice	- elektrický náboj tělesa, elektrická síla, elektrické pole, kapacita vodiče - elektrický proud v látkách, zákony elektrického proudu, elektrické obvody, vodivost polovodičů - magnetické pole, magnetické pole elektrického proudu, elektromagnet, elektromagnetická indukce - vznik střídavého proudu, přenos elektrické energie střídavým proudem
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací	

VLNĚNÍ A OPTIKA, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozliší základní druhy mechanického vlnění a popíše jejich šíření • charakterizuje základní vlastnosti zvuku • chápe negativní vliv hluku a zná způsoby ochrany sluchu • charakterizuje světlo jeho vlnovou délkou a rychlostí v různých prostředích • řeší úlohy na zobrazení zrcadly a čočkami • vysvětlí optickou funkci oka a korekci jeho vad • popíše význam různých druhů elektromagnetického záření	- mechanické kmitání a vlnění - zvukové vlnění - světlo a jeho šíření - zrcadla a čočky - druhy elektromagnetického záření, rentgenové záření
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv hluku na životní prostředí	

FYZIKA ATOMU, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše strukturu elektronového obalu atomu z hlediska energie elektronu • popíše stavbu atomového jádra a charakterizuje základní nukleony • vysvětlí podstatu radioaktivity a popíše způsoby ochrany před jaderným zářením • popíše princip získávání energie v jaderném reaktoru	- model atomu, laser - nukleony, radioaktivita, jaderné záření - jaderná energie a její využití, biologické účinky záření
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - radiační havárie jaderných energetických zařízení - jaderná energetika a její klady a zápory	

VESMÍR, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje Slunce jako hvězdu • popíše objekty ve sluneční soustavě • popíše příklady základních typů hvězd	- Slunce, planety a jejich pohyb, komety - hvězdy a galaxie

5.3.3 Chemie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Chemie je jedním z předmětů Přírodovědného vzdělávání. Přispívá k hlubšímu a komplexnímu pochopení přírodních jevů a zákonů, k formování žádoucích vztahů k přírodnímu prostředí a umožňuje žákům proniknout do dějů, které probíhají v živé i neživé přírodě. Umožňuje žákům lépe nahlédnout problematiku zákonitostí přírodních procesů, a to zejména v kontextu praktického života. Koncepce vzdělávacího předmětu Chemie by měla poskytnout žákovi nejen základní vědomosti a dovednosti, ale také prostor a příležitost pro rozvoj postojů a hodnot (např. kritický přístup ke zprávám v médiích, hodnotový systém ve vztahu k životnímu prostředí apod.). Na střední zdravotnické škole umožňuje i pochopení dějů, které probíhají v živých organismech, učí dovednostem při práci s chemickými látkami a znalostem jejich vlivu na živé organismy.

Charakteristika učiva

Učivo Chemie navazuje na Rámcový vzdělávací plán základních škol, prohlubuje jej a jeho hlavním úkolem je přispět k pochopení učiva odborných předmětů studijního oboru. Vychází z varianty B chemické složky Přírodovědného vzdělávání RVP. Výuka je koncipována tak, aby žáci získali základní poznatky z obecné, anorganické, analytické, organické chemie a biochemie, a především se seznámili s mnohostranným využitím chemie ve všech oblastech lidské činnosti s důrazem na zdravotnictví.

Vyučování směřuje k tomu, aby žáci uměli:

- využívat přírodovědných poznatků a dovedností v praktickém životě ve všech situacích, které souvisejí s přírodovědnou oblastí,
- logicky uvažovat, analyzovat a řešit jednoduché přírodovědné problémy,
- komunikovat, vyhledávat a interpretovat přírodovědné informace a zaujímat k nim stanovisko,
- využívat získané informace v diskuzi k přírodovědné a odborné tematice,
- posoudit chemické látky z hlediska nebezpečností a vlivu na živé organismy.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci získali:

- motivaci přispět k dodržování zásad udržitelného rozvoje v občanském životě i odborné pracovní činnosti,
- pozitivní postoj k přírodě,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání v přírodovědné oblasti,
- aby dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s chemickými látkami.

Výukové strategie

Učivo je rozloženo do dvou ročníků. Výuka předmětu je převážně teoretická. V rámci vyučovacích hodin je vybrané teoretické učivo prakticky předváděno pomocí demonstračních ukázek v laboratorních podmínkách školy. Žáci z pozorování ukázek samostatně vyvozují závěry. Součástí výuky je odborná exkurze do biochemické a mikrobiologické laboratoře. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu, případně výkladu s diskuzí nebo řízeného rozhovoru spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky, prostředků informačních a komunikačních technologií, Internetu a modelů. Aktivita žáků je podněcována zadáváním samostatných prací a referátů, které žáci zpracovávají s využitím Internetu. Důraz je kladen na osobní aktivitu a samostatnost při řešení problémových úloh.

Disponibilní hodiny (1 hodina týdně za studium) jsou využívány pro prohloubení a upevnění učiva stanoveným RVP.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků žáků vychází z klasifikačního řádu. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, samostatné práce a aktivita při hodině.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost žáka spojovat získané poznatky s ostatními přírodovědnými znalostmi,
- schopnost aplikovat získané poznatky při řešení zadaných úkolů.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Chemie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, zpracovávali referáty formou prezentací na odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku, spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci chápali význam životního prostředí pro člověka a jednali v duchu udržitelného rozvoje, uznávali hodnotu života, uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a spoluodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví,
- matematické kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby správně používali a převáděli běžné jednotky, používali pojmy kvantifikujícího charakteru, prováděli reálný odhad výsledku řešení dané úlohy, nacházeli vztahy mezi jevy a předměty, efektivně aplikovali matematické postupy při řešení praktických úkolů, rozuměli různým formám grafického znázornění hodnot (tabulky, diagramy, grafy schémata),

- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět Chemie rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí, kde je výuka zaměřena na témata vliv Chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu, radiační havárie jaderných energetických zařízení, voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie, havárie s únikem ropných látek, toxických plynů, vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí, odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí, vyčerpateľnost zdrojů uhlovodíků, transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod, drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky, jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka, chemie a lidské zdraví, léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Chemie se prolíná s předměty:

- Matematika - jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků, na znalosti o logaritmických funkcích je navázáno v prvním a druhém ročníku při výpočtech hodnot pH,
- Biologie a ekologie – v biochemii ročníku jsou zopakovány a prohloubeny znalosti o nukleových kyselinách z biologie ročníku prvního,
- Český jazyk a literatura - v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny,
- Informační a komunikační technologie - při vyhledávání informací a zpracování referátů.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

OBEČNÁ CHEMIE, 33 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porovnat fyzikální a chemické vlastnosti různých látek • popíše stavbu atomu, vznik chemické vazby • rozlišuje pojmy prvek, sloučenina a používá je ve správných souvislostech • zná názvy a značky vybraných chemických prvků a sloučenin • popíše charakteristické vlastnosti nekovů, kovů a jejich umístění v periodické soustavě prvků	- chemické látky a jejich vlastnosti - částicové složení látek, atom, molekula - atomové jádro - chemická vazba - chemické prvky, sloučeniny - chemická symbolika - periodická soustava prvků - roztoky a jejich složení - směsi a roztoky - chemický děj - chemické reakce, chemické rovnice - výpočty v chemii

• popíše základní metody oddělování složek ze směsí a jejich využití v praxi • vyjádří složení roztoků a připraví roztok požadovaného složení • vysvětlí podstatu chemických reakcí a zapíše chemickou reakci chemickou rovnicí • provádí jednoduché chemické výpočty, které lze využít v odborné praxi	
komentář	
Demonstrační ukázky zaměřené na metody oddělování složek ze směsí, příprava a složení roztoků (žáci připraví roztok určitého složení), faktory, které ovlivňují průběh reakce, neutralizace, oxidace a redukce.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vliv chemie na životní prostředí, kladný i negativní vliv na přírodu - radiční havárie jaderných energetických zařízení - voda a roztoky, likvidace znečištění, ropné havárie Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu	

ANORGANICKÁ CHEMIE, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí vlastnosti anorganických látek • tvoří chemické vzorce a názvy vybraných anorganických sloučenin • charakterizuje vybrané prvky a anorganické sloučeniny a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	- anorganické látky, oxidy, kyseliny, hydroxidy, soli - názvosloví anorganických sloučenin - vybrané prvky a anorganické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - získávání informací pro vypracování referátů a k dalšímu doplnění učiva	
komentář	
V prvním ročníku jsou využívány a upevňovány znalosti z matematiky při výpočtech přípravy a ředění roztoků.	

ORGANICKÁ CHEMIE, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
charakterizuje základní skupiny uhlovodíků a jejich deriváty a tvoří jednoduché chemické vzorce a názvy	- vlastnosti atomu uhlíku - základ názvosloví organických sloučenin
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - vliv rozpustnosti organických látek na životní prostředí - odbourávání pesticidů a látek znečišťujících životní prostředí - vyčerpatelnost zdrojů uhlovodíků, vliv na životní prostředí - transport ropných látek, opatření proti vnikání ropných látek do spodních vod	

2. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ORGANICKÁ CHEMIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede významné zástupce jednoduchých organických sloučenin a zhodnotí jejich využití v odborné praxi a v běžném životě, posoudí je z hlediska vlivu na zdraví a životní prostředí	organické sloučeniny v běžném životě a v odborné praxi
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu Člověk a životní prostředí - drogy, drogová závislost, důsledky, návykové látky	

BIOCHEMIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje biogenní prvky a jejich sloučeniny - charakterizuje nejdůležitější přírodní látky - popíše vybrané biochemické děje	- chemické složení živých organismů - přírodní látky, bílkoviny, sacharidy, lipidy, nukleové kyseliny, biokatalyzátory - biochemické děje
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací - vytvoření prezentace, referátu	

Člověk a životní prostředí

- jedy - toxicita látek, alkaloidy, návykové látky a jejich dopad na člověka - Chemie a lidské zdraví - léčiva, zneužívání léčiv, negativní důsledky kouření, alkoholu a drog

5.4 Matematické vzdělávání

5.4.1 Matematika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny odborné složce vzdělávání.

Uvedené výsledky vzdělávání a s nimi související učivo představují v odborném školství základ Matematického vzdělávání pro daný stupeň vzdělání.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- využívat matematických vědomostí a dovedností v praktickém životě: při řešení běžných situací vyžadujících efektivní způsoby výpočtu a poznatků o geometrických útvorech,
- aplikovat matematické poznatky a postupy v odborné složce vzdělávání,
- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuze výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulačtor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj k matematice a zájem o ni a její aplikace,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda slovní (využití při probírání nového učiva, vysvětlení nových pojmů a symbolů, které studenti potřebují k další práci),
- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, žák názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda problémová (možnost využití při probírání nového učiva, jedná se o zavedení problému formou matematické úlohy a postupné seznamování s jednotlivými fázemi řešení, dosažené výsledky vedou k zavedení nové poučky či matematického vztahu, který žáci dále využívají při práci),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (4 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé čtvrtletí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje vždy po probrání nového učiva, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- ústní zkoušení (zaměřeno na správný slovní popis matematického problému, možnost studenta slovně obhájit svou metodu řešení),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách, známka s větší vahou).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematika rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- komunikativní kompetence (v rámci výuky matematiky se žáci učí nalézt řešení daného problému vzájemnou diskuzí),
- personální a sociální kompetence (odpovědně plnit svěřené úkoly např. statistické zpracování dat)
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Předmět Matematika rozvíjí průřezové téma:

- Informační a komunikační technologie - použití PC k urychlení výpočtů, grafickému znázornění funkcí, statistickému zpracování dat.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematika nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Fyzika - aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek,
- Informační a komunikační technologie - tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat,
- Ošetřovatelství - převody jednotek, trojčlenka, procentový počet, ředění a koncentrace roztoků,
- Chemie - převody jednotek, ředění a látková koncentrace roztoků.

1. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 46 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí aritmetické operace v množině reálných čísel	- číselné obory - reálná čísla a jejich vlastnosti - absolutní hodnota reálného čísla

• používá různé zápisy reálného čísla • používá absolutní hodnotu, zapíše a znázorní interval, provádí operace s intervaly (sjednocení, průnik) • řeší praktické úlohy s využitím procentového počtu • provádí operace s mnohočleny, lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny • provádí operace s celočíselnými mocninami	- intervaly jako číselné množiny - užití procentového počtu - mocniny – s exponentem přirozeným, celým - druhá a třetí odmocnina, částečné odmocňování, usměrňování zlomků - výrazy s proměnnými

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 42 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti • řeší lineární rovnice, jejich soustavy a lineární nerovnice • třídí úpravy rovnic na ekvivalentní a neekvivalentní • převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • znázorní goniometrické funkce v oboru reálných čísel, určuje jejich vlastnosti	- základní pojmy – pojem funkce, definiční obor a obor hodnot, graf funkce, vlastnosti funkcí - lineární rovnice a nerovnice - racionální funkce - goniometrie a trigonometrie – orientovaný úhel, goniometrické funkce ostrého a obecného úhlu

PLANIMETRIE, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• řeší úlohy na polohové i metrické vlastnosti rovinných útvarů • užívá věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků v početních i konstrukčních úlohách • rozlišuje základní druhy rovinných obrazců	- základní planimetrické pojmy, polohové a metrické vztahy mezi nimi - shodnost a podobnost trojúhelníků - Euklidovy věty, Pythagorova věta - množiny bodů dané vlastnosti - shodná a podobná zobrazení

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- používá vlastnosti goniometrických funkcí k řešení rovinných útvarů - rozlišuje jednotlivé druhy funkcí, načrtne jejich grafy a určí jejich vlastnosti	- goniometrie a trigonometrie - řešení pravoúhlého trojúhelníku, věta sinová a kosinová, řešení obecného trojúhelníku - logaritmická a exponenciální funkce

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
určí obvod a obsah u základních druhů rovinných obrazců	- rovinné obrazce

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
provádí operace s odmocninami a racionálními mocninami	- mocniny s racionálním exponentem - odmocniny - věty o počítání

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- řeší exponenciální a logaritmické rovnice - řeší kvadratické rovnice, kvadratické nerovnice	- exponenciální a logaritmické rovnice - kvadratická rovnice a nerovnice

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě - vysvětlí posloupnost jako zvláštní případ funkce	- aritmetická a geometrická posloupnost

• určí posloupnost: vzorcem pro n-tý člen, výčtem prvků, graficky • rozliší aritmetickou a geometrickou posloupnost	

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

POSLOUPNOSTI A JEJICH VYUŽITÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí výpočty jednoduchých finančních záležitostí a orientuje se v základních pojmech finanční matematiky	- finanční matematika

STEREOMETRIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• určuje vzájemnou polohu dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, odchylku dvou přímek, přímky a roviny, dvou rovin, vzdálenost bodu od roviny • určuje povrch a objem základních těles s využitím funkčních vztahů a trigonometrie • používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení prostorových útvarů	- základní polohové a metrické vlastnosti v prostoru - tělesa

ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• používá goniometrické funkce, jejich vlastností a vztahů při řešení jednoduchých goniometrických rovnic	- goniometrické rovnice

KOMBINATORIKA, PRAVDĚPODOBNOST A STATISTIKA V PRAKTICKÝCH ÚLOHÁCH, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• převádí jednoduché reálné situace do matematických struktur, pracuje s matematickým modelem a výsledek vyhodnotí vzhledem k realitě • užívá vztahy pro počet variací, permutací a kombinací bez opakování • počítá s faktoriály a kombinačními čísly • určí pravděpodobnost náhodného jevu kombinatorickým postupem • užívá pojmy: statistický soubor, absolutní a relativní četnost, variační rozpětí • čte, vyhodnotí a sestaví tabulky, diagramy a grafy se statistickými údaji	- variace, permutace a kombinace bez opakování - náhodný jev a jeho pravděpodobnost, nezávislost jevů - základy statistiky
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - statistické zpracování dat	

ANALYTICKÁ GEOMETRIE V ROVINĚ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace s vektory (součet vektorů, násobení vektorů reálným číslem, skalární součin vektorů) • řeší analyticky polohové a metrické vztahy bodů a přímek • užívá různá analytická vyjádření přímky	- vektory - přímka a její analytické vyjádření

5.5 Estetické vzdělávání

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Estetické vzdělávání přispívá ke kultivaci člověka, vychovává žáky ke kultivovanému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duševního života. Má nadpředmětový charakter.

Obecným cílem estetického vzdělávání je utvářet kladný vztah k materiálním a duchovním hodnotám, snažit se přispívat k jejich tvorbě i ochraně. Vytvořený systém kulturních hodnot pomáhá formovat postoje žáka a je ochranou proti snadné manipulaci a intoleranci. Estetické vzdělávání se podílí rovněž na rozvoji sociálních kompetencí žáků. K dosažení tohoto cíle přispívá i jazykové vzdělávání v mateřském jazyce a naopak estetické vzdělávání prohlubuje znalosti jazykové a kultivuje jazykový projev žáků.

Charakteristika učiva

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství, rozboru a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytvoření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog žáků s texty a učitelem i mezi žáky navzájem.

Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uplatňovali ve svém životním stylu estetická kritéria,
  - chápali umění jako specifickou výpověď o skutečnosti,
  - chápali význam umění pro člověka,
  - správně formulovali a vyjadřovali své názory,
  - přistupovali s tolerancí k estetickému cítění, vkusu a zájmu druhých lidí,
- podporovali hodnoty místní, národní i evropské kultury a měli k nim vytvořen pozitivní vztah,
- získali přehled o kulturním dění,
  - uvědomovali si vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury.

Učivo a výsledky vzdělávání z RVP jsou zařazeny v předmětech:

Český jazyk a literatura - literatura
Dějepis

5.6 Vzdělávání pro zdraví

5.6.1 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví je získávání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní preventivní péči o zdraví. Nezbytná je podpora postojů žáka ke zdravému způsobu života jedince a jeho celoživotní odpovědnosti za své zdraví, aby se uměl podílet na realizaci programů na podporu zdraví.

Dalším cílem je zprostředkovat žákům poznatky z oblasti zdravotní politiky, organizace a řízení zdravotnictví a pracovního uplatnění ve studovaném oboru.

Předmět vede žáky k chápání zdraví jako nejvyšší hodnoty, k odpovědnosti za vlastní zdraví a ke kompetenci pro ovlivňování postoje ke zdraví u svých pacientů a spoluobčanů.

Obsah učiva vychází z poznatků týkajících se hlavně primární prevence. S ostatními předměty spoluutváří všeobecný charakter oboru zdravotnický asistent.

Charakteristika učiva

Rozsah výuky je 1 hodina v 1. ročníku.

Předmět veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví se věnuje znalostem o prevenci nemocí, zdravotní výchově, péči o zdraví obyvatelstva, důsledkům poškození zdraví, oblasti veřejného zdravotnictví a zdravotní politiky, řízení zdravotnictví a programu Zdraví 21.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- byl připraven podílet se na realizaci programů na podporu zdraví a vhodným způsobem ovlivňoval postoj svých pacientů/klientů k péči o své zdraví,
- znal faktory ovlivňující zdraví a uvědomil si důsledky nemoci pro jednotlivce i společnost,
- znal systém prevence nemoci obyvatelstva i formy osobní prevence,
- uvědomoval si význam zdraví pro osobní život i pro společnost a byl připraven chránit zdraví své i zdraví pacientů/klientů,
- lépe chápal problémy osob se zdravotním postižením,
- orientoval se v systému zdravotní péče v ČR a rozuměl principům poskytování zdravotní péče,
- znal základní právní normy týkající se péče o zdraví a zabezpečení v případě nemoci.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoretická s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících.

Výuka se opírá o konkrétní příklady a situace, využívá osobních zkušeností žáků, jejich zájmů v dané oblasti i aktuálních otázek týkajících se učiva. Je vhodné zařazovat diskuze, řešení modelových situací, samostatnou práci žáků. Předmět je vhodný k projektovému vyučování.

Při výuce předmětu je vhodné využívat audiovizuální techniku, PC, Internet.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Zápis v papírové třídní knize - číslování hodin: celkový počet hodin / počet hodin z oblasti Vzdělávání pro zdraví; počet hodin z oblasti Základ pro poskytování ošetrovatelské péče odpovídá rozdílu hodin před a za lomítkem.

Hodnocení výsledků žáků

Při hodnocení žáků se přihlíží k aktivitě, zvládnutí poznatků a dovedností z oblasti klíčových kompetencí.

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Hodnocení výsledků učení se zaměřuje na hloubku porozumění látce, schopnost využít mezipředmětových vztahů, schopnost aplikovat poznatky při řešení problémů, kritické myšlení, samostatnou práci.

Metody hodnocení: písemné testy, sebehodnocení žáka, aktivita, domácí úkoly, prezentace výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky vedeni k:

- efektivní práci s informacemi - vyhledávání a vyhodnocování důležitých informací,
- diskuzi a komunikaci na odborné úrovni,
- porozumění běžné odborné terminologii a pracovním pokynům v písemné i ústní formě,
- formulování a obhajování svých názorů a postojů,
- dovednosti objasnit odborné pojmy laikům,
- působení na klienty v oblasti prevence,
- argumentaci, logickému vyjadřování,
- zpracování různých druhů textů s danou tematikou.

Předmět Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí sociálního pracoviště, začleňují se do týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v sociálních oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program k tvorbě zdravotně výchovných programů.

Předmět Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví rozvíjí odborné kompetence:

- dbát na bezpečnost práce a ochranu zdraví při práci - systém preventivní péče o pracující,
- jednat ekonomicky v souladu se strategií udržitelného rozvoje - vliv životního prostředí na naše zdraví.

Předmět Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví rozvíjí průřezová témata:

- Člověk v demokratické společnosti - znalost systému a právní zdravotní péče, zabezpečení v případě nemoci,
- Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince,
- Informační a komunikační technologie - dovednosti k vyhledávání informací k výuce.

Mezipředmětové vztahy

Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů.

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Ošetrovatelství - Charakteristika ošetrovatelství,
- Biologie a ekologie - Člověk a životní prostředí,
- Základy epidemiologie a hygieny - Základy hygieny,
- Ekonomika - Pracovněprávní vztahy a související činnosti,
- Psychologie - Vliv civilizace na psychiku člověka, Psychologie nemocných,
- Občanská nauka - Životní styl,
- Patologie - Obecná patologie.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

PÉČE O ZDRAVÍ, PREVENCE NEMOCÍ A ZDRAVOTNÍ VÝCHOVA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje ve svém jednání základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • popíše, jak faktory životního prostředí ovlivňují zdraví lidí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • dovede posoudit vliv pracovních podmínek a povolání na své zdraví v dlouhodobé perspektivě a ví, jak by mohl kompenzovat jejich nežádoucí důsledky • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností • vysvětlí rozdíl mezi primární, sekundární a terciální prevencí • zdůvodní význam zdravého životního stylu • popíše vliv fyzického a psychického zatížení na lidský organismus • orientuje se v zásadách zdravé výživy a v jejích alternativních směrech • dovede uplatňovat naučené modelové situace k řešení stresových a konfliktních situací • objasní důsledky sociálně patologických závislostí na život jednotlivce, rodiny a společnosti a vysvětlí, jak aktivně chránit svoje zdraví	- zdraví a nemoc - činitele ovlivňující zdraví: životní prostředí, životní styl, pohybové aktivity, výživa a stravovací návyky, rizikové chování aj. - determinanty zdraví - prevence nemocí: primární, sekundární, terciální - odpovědnost za zdraví své i druhých; péče o veřejné zdraví v ČR, zabezpečení v nemoci; práva a povinnosti v případě nemoci nebo úrazu - příčiny a prevence úrazů a nemocí - zdravá výživa a stravovací návyky - mediální obraz krásy lidského těla, komerční reklama - rizikové chování poškozující zdraví: - prevence kouření - prevence spotřeby alkoholu - prevence užívání drog - partnerské vztahy, lidská sexualita, prevence AIDS - optimalizace pohybové aktivity - duševní zdraví a rozvoj osobnosti; sociální dovednosti; omezování a zvládání nadměrného stresu, zvládání náročných životních situací

• diskutuje a argumentuje o etice v partnerských vztazích, o vhodných partnerech a o odpovědném přístupu k pohlavnímu životu • kriticky hodnotí mediální obraz krásy lidského těla a komerční reklamu; dovede posoudit prospěšné možnosti kultivace a estetizace svého vzhledu • objasní pojem zdraví a nemoc • podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví • vyjmenuje a charakterizuje determinanty zdraví • uvede nejčastější příčiny nemocí • vysvětlí pojem odpovědnosti za své zdraví, a to z pohledu jednání jedince v osobním životě, i z pohledu zdravotnického pracovníka v rámci zdravotní péče • objasní zdravý způsob života s ohledem na jeho základní oblasti (životní rytmus, pohybový režim, duševní aktivita, zvládání náročných životních situací, životospráva) • charakterizuje jednotlivé druhy sociálně patologických závislostí, jejich negativní účinky na organismus a důsledky na osobní život jedince (zejména mladého člověka), rodiny a společnosti • navrhne cíle, zásady, formy, metody a prostředky edukace zacílené na přijetí zdravého životního stylu a k péči pro danou cílovou skupinu • vysvětlí vhodný způsob péče o zdraví s ohledem na osobnostní charakteristiky (věk, zdravotní stav, životní styl atp.) jedince nebo skupiny (např. děti předškolního nebo mladšího školního věku, dospívající, mladí sportovci atp.)	
komentář	
oblast Vzdělávání pro zdraví - 12 vyučovacích hodin	

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince – Determinanty zdraví (učivo)
- zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví – Oblast zdravého životního stylu (učivo)

ZDRAVOTNÍ STAV OBYVATELSTVA, PROGRAMY NA PODPORU ZDRAVÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje význam WHO a program Zdraví pro všechny v 21. století • vysvětlí hlavní cíle programu Zdraví 21 WHO a způsob jeho aplikace v ČR (dokumenty a cíle) • analyzuje vybrané programy prevence a podpory zdraví obyvatelstva • podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví • charakterizuje hospicovou a paliativní péči vč. podmínek jejího poskytování • vysvětlí funkci sociálních služeb, komu jsou poskytovány, kdo je poskytovatelem • vysvětlí rozdíl mezi komunitní zdravotní péčí a terénní (domácí) sociální péčí • uvede příklady sociálních služeb a sociálních zařízení, zejména pro osoby se zdravotním postižením, seniory a dlouhodobě nemocné • vyhledává informace týkající se poskytnutí sociální péče	- programy na podporu zdraví - Světová zdravotnická organizace - Zdraví 21 - dílčí projekty - péče o seniory, problémy člověka se zdravotním postižením - sociální služby, sociální zařízení, hospicová péče, paliativní péče - komunitní zdravotní péče a terénní (domácí) sociální péče

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

- zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, vztah mezi životním prostředím a zdravím jedince v rámci projektů na podporu zdraví – Dílčí projekty (učivo)

Informační a komunikační technologie

- tvorba projektů a programů na podporu zdraví – Dílčí projekty (učivo)

SYSTEM ZDRAVOTNÍ PÉČE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní rozdíl mezi pojmy veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby • uvede základní druhy zařízení léčebně preventivní péče • orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče • vysvětlí způsob a zdroje financování zdravotnictví • orientuje se v soustavě zdravotnických a sociálních zařízení • objasní principy řízení zdravotnictví • popíše systém poskytování zdravotní péče a služeb • vysvětlí význam zdravotní péče o zdraví obyvatelstva	- terminologie veřejné zdravotnictví, zdravotní péče, zdravotní služby - soustava zdravotnických a sociálních zařízení - organizace a řízení zdravotní péče a služeb - způsoby a financování zdravotní péče - řízení zdravotnictví
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - znalost systému zdravotní a sociální péče, zabezpečení v případě nemoci. Vyhledávání novinek v této oblasti – Soustava zdravotnických a sociálních zařízení (učivo)	

PRÁVNÍ ÚPRAVA ZDRAVOTNÍ PÉČE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v organizaci a řízení zdravotnictví a v systému poskytování zdravotní péče • objasní postavení nemocného /klienta v oblasti zdravotních a sociálních služeb, jeho práva a povinnosti • podílí se na edukaci klientů k odpovědnosti za své zdraví •	- práva pacientů - postavení klienta v sociálních službách - práva a povinnosti pojištěnců
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti	

- znalost systému a právní úpravy zdravotní péče, zabezpečení v případě nemoci – Práva a povinnosti pojištěnců (učivo)

ZABEZPEČENÍ V PŘÍPADĚ NEMOCI A JINÝCH TÍŽIVÝCH SOCIÁLNÍCH UDÁLOSTÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vyhledává informace týkající se hrazení zdravotních výkonů a poskytování příspěvků pojišťoven občanům na péči o zdraví - popíše zabezpečení občana v případě nemoci, handicapu, stáří, ztráty zaměstnání a v jiných tíživých sociálních událostech	- zabezpečení v nemoci - zákonné a dobrovolné pojištění, nemocenské - hrazení zdravotnické péče
komentář	
oblast Základy ošetrovatelské péče - 22 vyučovacích hodin	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - znalost systému pojištění ve zdraví a nemoci – Zákonné a dobrovolné pojištění (učivo) Informační a komunikační technologie - vyhledávání aktuálních informací a jejich zpracování – Nemocenské pojištění (učivo)	

5.6.2 Tělesná výchova

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem předmětu Tělesná výchova je seznámit žáky s co nejširší škálou pohybových aktivit, získat a prohloubit jejich zájem o ně, a to nejen po čas školního vzdělávání, ale i v jejich dalším životě. Prostřednictvím těchto aktivit přispět k všestrannému a harmonickému rozvoji žáků (rozvoj pohybových schopností a dovedností, upevnění zdraví, rozvoj a získávání morálně volných vlastností).

Charakteristika učiva

Učivo cíleně vede žáky k pravidelnému provádění pohybových činností a ke kvalitě v pohybovém učení. Jsou jim vytvářeny podmínky k prožívání pohybu a sportovního výkonu, ke kompenzování negativních vlivů způsobu života a ke spolupráci při společných činnostech. Nezanedbatelné je dodržování zásad bezpečnosti a prevence úrazů při pohybových aktivitách. V Tělesné výchově se rozvíjejí jak pohybové nadání, tak zdravotně oslabení žáci.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- vážit si zdraví jako jedné z prvořadých hodnot potřebné ke kvalitnímu prožívání života a cílevědomě je chránit; rozpoznat, co ohrožuje tělesné a duševní zdraví,
- chápat, jak vlivy životního prostředí působí na zdraví člověka,
- znát prostředky, jak chránit své zdraví, zvyšovat tělesnou zdatnost a kultivovat svůj pohybový projev; usilovat o dosažení optimálního pohybového rozvoje v rámci svých možností,
- vyrovnávat nedostatek pohybu a jednostrannou tělesnou a duševní zátěž,
- využívat pohybových činností, pravidel a soutěží ke správným rozhodovacím postupům podle zásad fair play,
- kontrolovat a ovládat své jednání, chovat se odpovědně v zařízeních tělesné výchovy a sportu a při pohybových činnostech vůbec, podle potřeby spolupracovat,
- preferovat pravidelné provádění pohybových aktivit v denním režimu; eliminovat zdraví ohrožující návyky a činnosti,
- rozvíjet pohybovou kreativitu především při netradičních pohybových aktivitách.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Vzdělávání pro zdraví k tomu, aby žáci:

- pociťovali radost a uspokojení z provádění tělesné (sportovní) činnosti,
- usilovali o pozitivní změny tělesného sebepojetí,
- emotivně zvládli herní situace v duchu fair play.

Výukové strategie

Tělesná výchova bude realizována ve vyučovacím předmětu, sportovních kurzech, sportovních dnech (např. plavání, bruslení, hry, turistika) a jiných organizačních formách podle možností a podmínek (materiální podmínky, zájmy žáků, klimatické podmínky, podíl chlapců a dívek, zdravotně oslabení žáci).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

V 1. ročníku je žákům doporučen týdenní lyžařský výcvik.

Ve 2. ročníku je žákům doporučen týdenní sportovní kurz, kde se žáci mimo jiné učí základy cyklistiky, základy horolezectví, základy jízdy na lodích (kánoe, pramice).

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení Tělesné výchovy se skládá z těchto složek:

- hodnocení pohybové úrovně v jednotlivých sportovních aktivitách,
- celkový přístup žáka k pohybovým aktivitám a snaha o dosažení co nejlepšího výsledku,
- bodové hodnocení pohybových testů,
- úroveň teoretických znalostí z tělesné výchovy a sportu.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Tělesná výchova rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení - snažit se dosáhnout zlepšení a umět ho adekvátně vyhodnotit,
- kompetence k řešení problému - umění spolupráce v týmu v různých herních aktivitách,
- personální a sociální kompetence - umění předcházet konfliktům.

Předmět Tělesná výchova rozvíjí průřezové téma:

- Člověk a životní prostředí, a to především v 2. ročníku v učebním bloku Turistika a sporty v přírodě, kde se kromě jiného usiluje o to, aby žáci:
  - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život,
  - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání,
  - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí,
  - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Tělesná výchova nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- První pomoc - umět poskytnout první pomoc při sportovních aktivitách, polohování a transport zraněných,
- Občanská nauka - životní styl.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

LYŽOVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- základy sjezdového lyžování (zatačení, zastavování, sjíždění i přes terénní nerovnosti) - základy běžeckého lyžování - chování při pobytu v horském prostředí - základy snowboardingu (zatačení, zastavování)
komentář	
Učební blok bude realizován týdenním lyžařským výcvikem. Tento výcvik je doporučený a učivo bude realizováno na základě vybavenosti a zájmu žáků.	

pokrytí průřezových témat

Člověk a životní prostředí

Lyžařský kurz by měl vést žáky k tomu, aby chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život; osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání; dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí; osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání • volí sportovní vybavení /výstroj a výzbroj/ odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; technika - výstroj, výzbroj, údržba - hygiena a bezpečnost; vhodné oblečení – cvičební úbor a obutí; zásady chování a jednání v různém prostředí - pravidla her, závodů a soutěží
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- pořadová, všestranně rozvíjející, kondiční, koordináční, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti

• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmičtým doprovodem, tanec

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede rozlišit jednání fair play od nesporného jednání • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblíng, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, odbíjení prsty ve dvojicích, nácvik podání, minihra - florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - vybíjená - stolní tenis: pravidla, základní údery - minikopaná - softbal: odpal, seznámení s pravidly
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost	- pády

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)

a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- průpravná cvičení atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - běžecká abeceda
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- technika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
dovede připravit prostředky k plánovaným pohybovým činnostem	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti,

- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - dokáže vyhledat potřebné informace z oblasti zdraví a pohybu	obratnosti a pohyblivosti; technika - hygiena a bezpečnost; zásady chování a jednání v různém prostředí; regenerace a kompenzace - zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení - pravidla her, závodů a soutěží - zdroje informací
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
- pozná chybně a správně prováděné činnosti, umí analyzovat a zhodnotit kvalitu pohybové činnosti nebo výkonu - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- gymnastika: cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
dovede se zapojit do organizace turnajů a soutěží	- košíková: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, driblíng, přihrávka, střelba, minihra na jeden koš - odbíjená: odbití spodem ve dvojicích,

• participuje na týmových herních činnostech družstva • dovede uplatňovat techniku v základních a vybraných sportovních odvětvích • dovede rozlišit jednání fair play od nesportovního jednání	odbití vrchem ve trojicích, příjem podání, hra 4 na 4 - florbal: základní pravidla, herní systém, bezpečnost, zpracování a vedení míče, nahrávky ve dvojicích, střelba z místa, hra - stolní tenis: zdokonalení základních úderů - softbal: nadhoz, přihrávky, hra - ringo - badminton
Komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

ÚPOLY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- základní sebeobrana - pády
komentář	
Bude zařazováno průběžné do vyučovacích jednotek.	

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- základy bruslení na ledě nebo in-line (jízda vpřed, změna směru jízdy, zastavení)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

• prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

PLAVÁNÍ

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu	- adaptace na vodní prostředí - dva plavecké způsoby - určená vzdálenost plaveckým způsobem - dopomoc unavenému plavci, záchrana tonoucího
komentář	
Bude vyučováno na sportovně turistickém kurzu (kurz je doporučený), případně ve sportovním dni na základě zájmu žáků.	

TURISTIKA A SPORTY V PŘÍRODĚ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- příprava turistické akce - orientace v krajině - orientační běh
komentář	
Bude vyučováno na sportovně turistickém kurzu (kurz je doporučený), případně ve sportovním dni na základě zájmu žáků.	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - chápali postavení člověka v přírodě a vlivy prostředí na jeho zdraví a život, - osvojili si základní principy šetrného a odpovědného přístupu k životnímu prostředí v osobním a profesním jednání, - dokázali esteticky a citově vnímat své okolí a přírodní prostředí, - osvojili si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.	

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady sportovního tréninku • ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání • umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu (skladbu) • dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • dovede se zapojit do organizací turnajů a soutěží a umí zpracovat jednoduchou dokumentaci • dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- význam pohybu pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti; taktika, zásady sportovního tréninku - odborné názvosloví, komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a pomoc, regenerace a kompenzace - podrobná pravidla her, závodů a soutěží - rozhodování a dokumentace sportovních her, zásady sestavování a vedení sestav všeobecně rozvíjejících cvičení
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- technika a metodika atletických disciplín (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh)
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

TESTOVÁNÍ TĚLESNÉ ZDATNOSTI, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
prokáže tělesnou zdatnost	- motorické testy

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - participuje na týmových herních činnostech družstva - provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu - dokáže rozhodovat, zapisovat a sledovat výkony jednotlivců nebo týmu	- košíková: přehled činnosti jednotlivce, opakování pravidel, útočné kombinace, uvolňování bez míče, hra 5 na 5 - odbíjená: lobování míče, odbití spodem ve trojicích, nácvik smečovaného úderu, hra 6 na 6 - florbal: založení protiútoku, zdokonalování činností jednotlivce (zpracování a vedení míče, přihrávka), útočné kombinace, hra - stolní tenis: turnaj - intercros - kopaná - softbal: zdokonalení činností jednotlivce, hra
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost - uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách - využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
ovládá kompenzační cvičení k regeneraci tělesných a duševních sil, i vzhledem k požadavkům budoucího povolání	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj.

• je schopen sladit pohyb s hudbou, umí sestavit pohybové vazby, hudebně pohybové motivy a vytvořit pohybovou sestavu • zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit	
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

BRUSLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

TEORETICKÉ POZNATKY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní	- význam pohybové činnosti pro zdraví; prostředky ke zvyšování síly, rychlosti, vytrvalosti, obratnosti a pohyblivosti, taktika - odborné názvosloví; komunikace - hygiena a bezpečnost, záchrana a dopomoc, relaxace - samostatné rozhodování

relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dokáže zjistit úroveň pohyblivosti, ukazuje své tělesné zdatnosti a korigovat si pohybový režim ve shodě se zjištěnými údaji • ověří úroveň tělesné zdatnosti a svalové nerovnováhy • uplatňuje osvojené způsoby relaxace • dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách	- rozhodování, zásady sestavování a vedení sestav cíleně zaměřených cvičení - pohybové testy; měření výkonů
komentář	
Tento učební blok bude kromě časové dotace zařazován průběžně i do jiných vyučovacích jednotek.	

ATLETIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- zdokonalení v atletických disciplínách (krátké běhy, starty, skoky, hody, štafetový běh) - vrh koulí
komentář	
Počet hodin učebního bloku závisí na klimatických podmínkách.	

SPORTOVNÍ, MÍČOVÉ A POHYBOVÉ HRY, 25 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit	- košíková: kontrola činností jednotlivce a odstraňování nedostatků, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků - odbíjená: zdokonalení příjmu a nahrávky při hře, taktika hry, zdokonalování spolupráce a aktivity žáků

• dovede uplatňovat taktiku v základních a vybraných sportovních odvětvích • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • participuje na týmových herních činnostech družstva • provede rozbor pohybové činnosti a zážitkového efektu s možností aplikace v odborné praxi	- florbal: zdokonalování činností jednotlivce (obejití protihráče, bránění), taktika hry, hra - stolní tenis: organizace turnaje - nohejbal - softbal: hra, taktika hry
komentář	
Míčové hry budou zařazovány dle zájmu a schopností žáků.	

GYMNASTIKA, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti	- cvičení s náčiním, cvičení na nářadí, akrobacie, šplh - rytmická gymnastika: pohybové činnosti a kondiční programy, cvičení s hudebním a rytmickým doprovodem, tanec

TĚLESNÁ CVIČENÍ, PRŮBĚŽNĚ

výsledky vzdělávání	učivo
• komunikuje při pohybových činnostech – dodržuje smluvené signály a vhodně používá odbornou terminologii • sestaví soubory zdravotně zaměřených cvičení, cvičení pro tělesnou a duševní relaxaci; navrhne kondiční program osobního rozvoje a vyhodnotí jej • dovede o pohybových činnostech diskutovat, analyzovat je a hodnotit • dovede rozvíjet svalovou sílu, rychlost, vytrvalost, obratnost a pohyblivost • uplatňuje osvojené způsoby relaxace	- všestranně rozvíjející, kondiční, koordinační, kompenzační, relaxační cvičení aj. - v rámci zdravotní tělesné výchovy – speciální korektivní cvičení podle druhu oslabení - v rámci zdravotní tělesné výchovy – pohybové aktivity, zejména gymnastická cvičení, pohybové hry, plavání, turistika a pobyt v přírodě - v rámci zdravotní tělesné výchovy – kontraindikované pohybové aktivity - cvičení s hudbou, power jóga, pilates, aj.

• využívá pohybové činnosti pro všestrannou pohybovou přípravu a zvyšování tělesné zdatnosti • v rámci zdravotní tělesné výchovy - zvolí vhodná cvičení ke korekci svého zdravotního oslabení a dokáže rozlišit vhodné a nevhodné pohybové činnosti vzhledem k poruše svého zdraví • v rámci zdravotní tělesné výchovy - je schopen zhodnotit své pohybové možnosti a dosahovat osobního výkonu z nabídky pohybových aktivit • dovede posoudit psychické, estetické a sociální účinky pohybových činností	
komentář	
Bude vyučováno jako součást všech tematických celků.	

BRUSLENÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• uplatňuje zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách • využívá sportovní pohybové činnosti jako volnočasovou aktivitu • volí sportovní vybavení (výstroj a výzbroj) odpovídající příslušné činnosti a okolním podmínkám (klimatickým, zařízení, hygieně, bezpečnosti) a dovede je udržovat a ošetřovat	- bruslení na ledě nebo in-line (zdokonalování techniky)
komentář	
Tento učební blok bude realizován na základě individuální vybavenosti žáků a může být součástí sportovních dnů.	

5.6.3 První pomoc

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství - první pomoc je seznámení žáků s moderním pojetím první pomoci a fungováním jednotného záchranného systému. Žáci jsou vedeni k osvojení potřebných vědomostí a zvládnutí dovedností v předlékařské první pomoci, jsou seznamováni se zásadami bezpečného chování v situacích obecného ohrožení a vedeni k osvojení etických aspektů první pomoci a získávání vlastností zachránce.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství - první pomoc je zařazen do 1. ročníku oboru praktická sestra, a to 1 vyučovací hodina týdně. Výuka první pomoci se podílí na rozvoji odborných i klíčových kompetencí a směřuje k tomu, aby byli žáci schopni poskytnout předlékařskou první pomoc.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci:

- uvědomili si význam správně poskytnuté PP,
- uměli vysvětlit jednotný postup při poskytování PP,
- uměli poskytovat PP s využitím moderních i improvizovaných pomůcek,
- dokázali charakterizovat příčiny, příznaky a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace,
- znali pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných,
- přijímali osobní odpovědnost za provedení první pomoci a řídili se etickými zásadami při poskytování PP,
- uvědomili si význam zásad BOZP a tyto zásady dodržovali,
- byli si vědomi významu soustavného vzdělávání v oblasti PP a akutní medicíny.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství - první pomoc je pojat jako teoreticko-praktický. Praktické cvičení modelových situací ve skupinách navazuje na teoretický výklad. Při výuce je obvykle volena vyučovací metoda výkladu nebo řízené diskuze s využitím životních zkušeností žáků, názorných ukázek a pomůcek a praktický nácvik. Dále je dle možností využívána didaktická technika. Aktivita a motivace žáků je podporována řešením modelových situací.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Předmět ošetrovatelství – první pomoc zahrnuje výsledky vzdělávání a učivo ze tří oblastí: Vzdělávání pro zdraví, Základ pro poskytování ošetrovatelské péče a Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče. Vzhledem k tomu, že se výsledky vzdělávání a učivo úzce prolínají, nelze v zápisu v papírové třídní knize rozlišit jednotlivé oblasti.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního a praktického zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskuzi na určité téma. Při písemném, praktickém a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě v hodině, spolupráci s učitelem a spolužáky, k domácí přípravě na hodinu a k rychlosti a kvalitě poskytování první

pomoci při modelových situacích.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetrovatelství – první pomoc rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků s využitím různých informačních zdrojů, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci jsou vedeni k řešení problémů při organizaci PP samostatně i ve spolupráci s druhými ,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni, používají odbornou terminologii, formulují své názory a postoje, umí srozumitelně komunikovat s raněným a vyjadřují se a vystupují přitom v souladu se zásadami kultury projevu a chování, přiměřeně účelu popíší a předají důležité informace o události, při které poskytují PP,
- kompetence personální a sociální – adaptují se na měnící se pracovní prostředí a podmínky, začleňují se do pracovního týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednájí odpovědně, samostatně a iniciativně v souladu s respektováním práv a osobnosti člověka a ochraňují zdraví své i ostatních, jsou ochotni poskytnout PP všem bez ohledu na rasu, národnost a náboženské vyznání, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluzodpovědnost při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci si jsou vědomi významu dovednosti poskytnout PP ve své budoucí profesi,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi – vyhledávají informace z různých zdrojů nanesených na různých médiích, posuzují jejich věrohodnost, efektivně s informacemi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačové programy a učí se používat nové aplikace.

Předmět Ošetrovatelství – první pomoc rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - žáci využívají dovednosti pro vyhledávání informací o nových trendech v poskytování PP (příruční lékárna, akutní otravy).

Mezipředmětové vztahy

Předmět Ošetrovatelství - první pomoc se prolíná s předměty:

- Somatologie - pohybové ústrojí, krev, krevní oběh, dýchací systém,
- Ošetrovatelství - obvazový materiál a obvazová technika, ošetřování pacienta s bolestí,
- Latinská terminologie v ošetrovatelství - fonetický systém, lexikum.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

PRVNÍ POMOC - ÚVOD DO PŘEDMĚTU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam správně poskytnuté první pomoci • orientuje se v integrovaném záchranném systému • vyjmenuje vlastnosti záchránce	- definice základních pojmů - význam první pomoci - vlastnosti záchránce - integrovaný záchranný systém (základní složky, jejich kompetence, způsoby aktivace)

• popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel • zdůvodní význam soustavného vzdělávání v oblasti první pomoci a akutní medicíny	

PŘÍRUČNÍ LÉKÁRNA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše a zdůvodní vybavení příruční lékárny • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- význam, druhy a uložení příruční lékárny - základní doporučené vybavení a využití obsahu lékárny - využití improvizovaných pomůcek
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu	

JEDNOTNÝ POSTUP PŘI POSKYTOVÁNÍ PP, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • vysvětlí jednotný postup při poskytování první pomoci • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dodržuje zásady BOZP	- orientace na místě nehody a posouzení závažnosti situace - nácvik vyšetření raněného - získávání a předávání základních informací - třídění raněných při hromadném neštěstí - jednotný postup poskytování PP - osobní bezpečnost zachránce

POLOHOVÁNÍ A TRANSPORT ZRANĚNÝCH, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit	- základní pravidla a způsoby vyprošťování zraněných - základní polohy při vyšetřování a ošetřování zraněných a jejich indikace - zásady odsunu postižených, odsunové prostředky a techniky odsunu - nácvik modelových situací

• správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • dodržuje zásady BOZP	

RÁNY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popíše nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- druhy ran - zásady ošetření jednotlivých typů ran, pomůcky, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

KRVÁCENÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků	- druhy krvácení - zásady ošetření, BOZP - nácvik ošetření dle modelových situací

v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	

ŠOK, KŘEČOVÉ STAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů šokových stavů - dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit - navrhne vhodná preventivní protišoková opatření - v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- druhy, příčiny a příznaky šoku - preventivní protišoková opatření a první pomoc u šokových stavů - zajištění postiženého v křečovém stavu - nácvik modelových situací

BEZVĚDOMÍ, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit - zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce - dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat - prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek - vyjmenuje příčiny a příznaky poruch vědomí - demonstruje vyšetření postiženého v bezvědomí - v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- stav vědomí, určení poruchy vědomí - vyšetření postiženého v bezvědomí - sledování stavu a záznam informací - první pomoc při kolapsu - nácvik ošetření dle modelových situací

NEODKLADNÁ RESUSCITACE, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • umí zahájit neodkladnou resuscitaci • objasní význam zásad bezpečnosti práce a osobní ochrany a používání osobních ochranných prostředků • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- etické aspekty neodkladné resuscitace - pomůcky k osobní ochraně a k neodkladné resuscitaci - stavy bezprostředně ohrožující život - poruchy průchodnosti dýchacích cest u dětí a dospělých (příčiny, diagnostika, první pomoc) - zástava krevního oběhu u dětí a dospělých (diagnostika a první pomoc) - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ HLAVY, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	- mechanismy vzniku poranění - rozdělení a klinické projevy - zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací

• prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky	

PORANĚNÍ PÁTEŘE A MÍCHY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • vyjmenuje pravidla pro vyprošťování a přenášení zraněných • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • správně zvolí a použije vhodné odsunové prostředky • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- mechanismus vzniku poranění páteře a míchy - rozdělení a klinické projevy - zásady poskytování první pomoci - praktický nácvik ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ HRUDNÍKU, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace	- příčiny, příznaky a rozdělení poranění hrudníku

o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- první pomoc při poranění hrudníku - nácvik a ošetření dle modelových situací

PORANĚNÍ BŘICHA A PÁNVE, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek	- rozdělení a příznaky poranění břicha a pánve - úrazy a náhlé zdravotní příhody - nácvik a ošetření dle modelových situací

• dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	

PORANĚNÍ KOSTÍ A KLOUBŮ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- charakteristika, příčiny a rozdělení poranění kostí a kloubů - první pomoc při zlomeninách kostí a distorzi kloubů na HK a DK - nácvik a ošetření dle modelových situací

POŠKOZENÍ TEPEM, CHLADEM A CHEMICKÝMI LÁTKAMI, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat	- druhy, příznaky a první pomoc - BOZP při poskytování první pomoci při úrazu elektrickým proudem a chemickými látkami - nácvik ošetřování dle modelových situací

• charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • dodržuje postupy při ošetřování ran, používá vhodné zdravotnické i improvizované prostředky a pomůcky • dodržuje zásady BOZP • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	

AKUTNÍ OTRAVY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • charakterizuje příčiny, příznaky (objektivní, subjektivní) a způsob ošetřování jednotlivých typů úrazových stavů a popsat nejčastější komplikace • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • uplatňuje etické zásady při poskytování první pomoci • v souladu se standardy objasní a prakticky předvede postupy při poskytování první pomoci	- druhy nejčastějších otrav - první pomoc při akutních otravách u osob se zachovaným vědomím a při poruchách vědomí

pokrytí průřezových témat
Informační a komunikační technologie
- vyhledávání informací na internetu

ZÁSADY JEDNÁNÍ V SITUACÍCH OSOBNÍHO OHROŽENÍ A ZA MIMOŘÁDNÝCH SITUACÍ,
2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede rozpoznat hrozící nebezpečí a ví, jak se doporučuje na ně reagovat • dokáže se orientovat na místě nehody, popsat a předat důležité informace o vzniklé události, při které poskytoval PP • objasní úkoly zdravotnických pracovníků, postupy a přepisy k zajištění zdravotní péče a prevence při mimořádných situacích • dokáže uložit nemocného do správné polohy pro vyšetření, ošetření, transport a umí volbu polohy zdůvodnit • zhodnotí při vyšetřování a ošetřování zraněného základní životní funkce • prokáže dovednosti poskytnutí první pomoci sobě a jiným s využitím improvizovaných i moderních pomůcek • popíše úlohu státu a místní samosprávy při ochraně zdraví a životů obyvatel	- poranění při hromadném zasažení obyvatel - stavy bezprostředně ohrožující život - zásady jednání v situacích osobního ohrožení a za mimořádných událostí - mimořádné události (živelné pohromy, havárie, krizové situace) - základní úkoly ochrany obyvatelstva (varování, evakuace)

5.7 Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích

5.7.1 Informační a komunikační technologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem vzdělávání v předmětu Informační a komunikační technologie je naučit žáky pracovat s výpočetní technikou, používat základní a aplikační programové vybavení počítače, pracovat s informacemi a s komunikačními prostředky, aby byli schopni využívat výpočetní techniku v průběhu studia, ve své práci po absolvování školy a pro potřeby dalšího vzdělávání.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Informační a komunikační technologie vychází z Rámcového vzdělávacího plánu, vzdělávací oblasti Vzdělávání v informačních a komunikačních technologiích. Svým obsahem se řadí mezi předměty všeobecně vzdělávací.

V předmětu žáci porozumí základům informačních a komunikačních technologií, naučí se na uživatelské úrovni používat operační systém, kancelářský software, aplikovat znalosti tabulkových procesorů na zpracování dat, používat software umožňující textovou nebo grafickou prezentaci a zpracovávat data v programech evidenčních. Dále žáci získají přehled a základní dovednosti v programech, které jsou specifické pro oblast zdravotnictví. Jedním ze stěžejních témat oblasti informačních a komunikačních technologií je, aby žáci dovedli efektivně pracovat s informacemi a komunikovat pomocí internetu.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- získali pozitivní postoj k využívání informačních a komunikačních technologií,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- dodržovali zásady a předpisy BOZP při práci s výpočetní technikou,
- adekvátně využívali zdroje informací a efektivně s nimi pracovali,
- respektovali autorská práva.

Výukové strategie

Vzhledem k převážně praktickému charakteru potřebných kompetencí je výuka organizována formou cvičení v odborné učebně výpočetní techniky. Počítače jsou v učebně propojeny do sítě. Ve výuce učitel využívá ve škole dostupné výukové technologie, které jsou průběžně modernizovány podle možností školy a aktuálních potřeb výpočetní techniky. Při výuce aplikačních programů z profesní oblasti jsou používány demoverze programů. Součástí výuky je exkurze žáků do Orlickoústecké nemocnice, kde jsou seznámeni s praktickým využitím nemocničního informačního systému. Při probírání nového učiva je obvykle volena metoda výkladu spojená s názorným vyučováním pomocí didaktické techniky. Metoda výkladu je vždy spojena s praktickou samostatnou činností, kde leží těžiště samotné výuky. Do výuky jsou zařazeny problémové úlohy v rámci probírání tematických okruhů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení výsledků vychází z klasifikačního řádu školy. Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení, hodnocení úloh praktické práce s počítačem, hodnocení řešení problémových úloh a aktivita při hodinách.

Důraz bude kladen na:

- hloubku porozumění učivu,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- schopnost aplikovat dosažené znalosti při řešení praktických úloh.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Informační a komunikační technologie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ovládali různé techniky učení, uměli si vytvořit vhodný studijní režim a podmínky, sledovali a hodnotili pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímali hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, s porozuměním poslouchali mluvené projevy (např. výklad, přednášku, proslov aj.), pořizovali si poznámky, uplatňovali různé způsoby práce s textem, uměli efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, využívali ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu nebo určit jádro problému, získat informace potřebné k řešení problému, navrhnout způsob řešení, popř. varianty řešení, a zdůvodnit jej, vyhodnotit a ověřit správnost zvoleného postupu a dosažené výsledky, pracovat v týmu, uplatňovat při řešení problémů různé metody myšlení (logické, matematické, empirické) a myšlenkové operace, volit prostředky a způsoby (pomůcky, studijní literaturu, metody a techniky) vhodné pro splnění jednotlivých aktivit, využívat zkušeností a vědomostí nabytých dříve,
- komunikativní kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, účastnili se aktivně diskusí, formulovali a obhajovali své názory a postoje, vyjadřovali se a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování, vyjadřovali se přiměřeně k účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí (přednášek, diskusí, porad apod.), zpracovávali pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- personální a sociální kompetence, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby reagovali adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobu jednání ze strany jiných lidí, přijímali radu i kritiku. Spolupracovali s ostatními a přispívali k utváření vhodných mezilidských vztahů,
- kompetence využívat prostředky informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby pracovali s osobním počítačem a dalšími prostředky informačních a komunikačních technologií, pracovali s běžným základním a aplikačním programovým vybavením, učili se používat nové aplikace, komunikovali elektronickou poštou a využívali další prostředky online a offline komunikace, získávali informace z otevřených zdrojů, zejména pak s využitím celosvětové sítě Internet, pracovali s informacemi z různých zdrojů nesenými na různých médiích (tištěných, elektronických, audiovizuálních), uvědomovali si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých informačních zdrojů a kriticky přistupovat k získaným informacím.

Předmět Informační a komunikační technologie pokrývá průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat,
- Člověk a svět práce – vyhledávání pracovních příležitostí na internetu, orientace ve světě práce, odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů jde o předmět, který má vazby do všech oblastí lidského života a je zdrojem informací ve všech oblastech lidského dění.

- Český jazyk a literatura - stylistika, pravopis, použití šablony k napsání životopisu, úředního nebo osobního dopisu,
- Anglický jazyk – využití slovníků na internetu, možnost získání informací z cizojazyčného textu,
- Matematika – aplikace matematických vztahů při práci s tabulkovým procesorem,
- ve všech předmětech vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvořením prezentace.

1. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PRÁCE S POČÍTAČEM, OPERAČNÍ SYSTÉM, SOUBORY, ADRESÁŘOVÁ STRUKTURA, SOUHRNNÉ CÍLE, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše oblasti využití prostředků výpočetní techniky ve zdravotnictví • dodržuje zásady bezpečnosti práce s IT, utajení hesla • charakterizuje možnosti a výhody, ale i rizika (zabezpečení dat před zneužitím, porušování autorských práv) a omezení (zejména technických a technologických) spojených s používáním výpočetní techniky • vysvětlí základy zpracování informací v počítači • používá počítač a jeho periferie (obsluhuje je, detekuje chyby, vyměňuje spotřební materiál) • aktivně využívá prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením • pracuje s prostředky správy operačního systému, na základní úrovni konfiguruje operační systém, nastavuje jeho uživatelské prostředí • orientuje se ve struktuře dat a možnostech jejich uložení, vysvětlí systém adresářů, ovládá základní práce se soubory (vyhledávání, kopírování, přesun, mazání), odlišuje a rozpoznává základní typy souborů a pracuje s nimi	- obsah a význam předmětu - bezpečnost práce v učebně výpočetní techniky - seznámení s počítači v učebně, práce v síti, význam hesel - etické zásady a právní normy související s informatikou, ochrana autorských práv - ergonomie a hygiena práce ve výpočetní technice - zpracování informací v počítači, jednotky informace, binární soustava - historie výpočetní techniky, druhy počítačů, osobní počítače - hardware, základní části počítače, jeho komponenty, význam základních parametrů, principy fungování - paměťová média - periferní zařízení - základní a aplikační programové vybavení - operační systém, charakteristika, přehled - operační systém, nastavení - ovládání, data, soubory a složky, souborový manažer, nastavení - prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením - komprese dat, zálohování dat - nápověda, manuál - algoritmizace úloh

• využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware. • ovládá principy algoritmizace úloh a sestavuje algoritmy řešení konkrétních úloh (dekompozice úlohy na jednotlivé elementárnější činnosti za použití přiměřené míry abstrakce)	

POČÍTAČOVÉ SÍTĚ, INFORMAČNÍ ZDROJE, CELOSVĚTOVÁ POČÍTAČOVÁ SÍŤ INTERNET,
8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní specifika práce v síti (včetně rizik), využívá jejích možností a pracuje s jejími prostředky • vybere vhodné informační zdroje k vyhledávání požadovaných informací a odpovídající techniky (metody, způsoby) k jejich získávání • získává a využívá informace z otevřených zdrojů, zejména pak z celosvětové sítě Internet, ovládá jejich vyhledávání, včetně použití filtrování • orientuje se v získaných informacích, třídí je, analyzuje, vyhodnocuje, provádí jejich výběr a dále je zpracovává • posoudí validitu informačních zdrojů a použití informací relevantních pro potřeby řešení konkrétního problému • interpretuje získané informace a výsledky jejich zpracování následně prezentuje vhodným způsobem s ohledem na jejich další uživatele	- počítačová síť, server, pracovní stanice, - připojení k síti a její nastavení - specifika práce v síti, sdílení dokumentů a hardwarových prostředků - informace, práce s informacemi - informační zdroje - internet - vyhledávání pracovních příležitostí na internetu
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - vyhledávání pracovních příležitostí na internetu	

ELEKTRONICKÁ KOMUNIKACE, KOMUNIKAČNÍ A PŘENOSOVÉ MOŽNOSTI INTERNETU,
6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

- komunikuje elektronickou poštou, ovládá i zaslání přílohy, či naopak její přijetí a následné otevření - využívá další funkce poštovního klienta (organizování, plánování...) - ovládá další běžné prostředky online a offline komunikace a výměny dat	- elektronická pošta, poštovní klient - plánování, organizace času - chat, messenger, videokonference, telefonie, FTP přenos

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vytváří, upravuje a uchovává strukturované textové dokumenty (ovládá typografická pravidla, formátování, styly, objekty, tvoří tabulky) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- textový editor, základní postupy při vytváření dokumentů - typografické zásady psaní textu - editace textu - formátování textu - práce se styly - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafických objektů - osobní a úřední dopis, životopis - tisk dokumentů

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- ovládá základní práce s tabulkovým procesorem (editace, matematické operace, funkce, vyhledávání, filtrování, třídění, tvorba grafu, příprava pro tisk, tisk) - využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- tabulkový procesor - základní operace v tabulce - zadávání a editace dat - formátování dat - základní vzorce, funkce - vytvoření a úprava grafu

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TABULKOVÝ PROCESOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• ovládá pokročilé práce s tabulkovým procesorem (formuláře, podmíněné formátování, kontingenční tabulka a graf, export a import dat) • rozumí běžným i odborným graficky ztvárněným informacím (schémata, grafy apod.)	- absolutní a relativní odkaz - vytvoření a vyhodnocení formuláře - podmíněné formátování - kontingenční tabulka a graf - vytvoření a vyhodnocení formuláře - databáze, filtrování a řazení dat - export a import dat

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - TEXTOVÝ EDITOR - POKROČILÉ OPERACE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá pokročilé práce s textovými dokumenty (vytváří šablony, formuláře, dokumenty hromadné korespondence, vygeneruje obsah a rejstřík, vytváří makra, PDF formát, exportuje a importuje data) • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- hromadná korespondence - obsah, rejstřík, odkaz - vytvoření formuláře, šablony - export a import dat - základy tvorby maker a jejich použití

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - SOFTWARE PRO TVORBU PREZENTACÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří snímky prezentace, do snímků vkládá tabulky, grafy, obrázky a zvuk, nastavuje animace a časování snímků • používá běžné základní a aplikační programové vybavení (aplikace dodávané s operačním systémem, dále pracuje zejména s aplikacemi tvořícími tzv. kancelářský SW jako celkem) • orientuje se a používá běžné i odborné graficky ztvárněné informacím (schémata, grafy apod.) • vytváří dokumenty, v nichž je spojena textová, zvuková a obrazová složka informace	- prostředí programu - základní tvorba prezentace, vytvoření snímku - vytvoření a úprava tabulky - vytvoření a úprava grafu - vkládání grafických objektů - vytvoření a úprava organizačního diagramu - multimediální prvky v prezentaci - nastavení animací - import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - DATABÁZE,
11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zaznamenává a uchovává textové, grafické i numerické informace způsobem umožňujícím jejich rychlé vyhledání a využití • ovládá základní práce v databázovém procesoru (editace, vyhledávání, filtrování, třídění, relace, tvorba sestav, příprava pro tisk, tisk)	- základní pojmy z oblasti databází - návrh databáze - vytvoření a úprava tabulky - vkládání, editace, třídění a filtrace dat - vytvoření relací - vytvoření a úprava výběrových a výkonných dotazů - vytvoření a úprava formuláře - vytvoření a úprava sestavy - spolupráce částí balíku kancelářského softwaru, sdílení a výměna dat, import dat z tabulkového procesoru a textového editoru

PRÁCE SE STANDARDNÍM APLIKAČNÍM PROGRAMOVÝM VYBAVENÍM - GRAFIKA A DIGITÁLNÍ FOTOGRAFIE, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje	- základní pojmy z oblasti počítačové grafiky - grafické formáty, jejich vlastnosti a způsoby využití, komprese - základy práce ve vektorovém kreslicím programu (vektorová grafika) - základy práce v rastrovém grafickém programu (rastrová grafika) - digitální fotografie, základy fotografování, úprava fotografií

TVORBA WWW STRÁNEK, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vytváří jednoduché multimediální dokumenty ve formátu HTML • vybírá a používá vhodné programové vybavení pro řešení běžných konkrétních úkolů • využívá nápovědy a manuálu pro práci se základním a aplikačním programovým vybavením i běžným hardware	- spolupráce částí balíku kancelářského softwaru (sdílení a výměna dat, import a export dat) - možnosti vytvoření www stránky, html kód - wysiwyg editory - struktura webových stránek - vytvoření jednoduché www stránky - možnosti publikování www stránek

APLIKAČNÍ SOFTWARE Z OBLASTI ZDRAVOTNICTVÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo

• má vytvořeny předpoklady učit se používat nové aplikace, zejména za pomoci manuálu a nápovědy, rozpoznává a využívá analogií ve funkcích a ve způsobu ovládání různých aplikací • pracuje s dalšími aplikacemi používanými v příslušné profesní oblasti	- nápověda, manuál - další aplikační programové vybavení - zdravotnictví
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - odpovědnost při práci se softwarem pro nemocniční informační systém	

5.8 Ekonomické vzdělávání

5.8.1 Ekonomika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Ekonomika seznamuje žáky se základními ekonomickými vztahy a s ekonomickým prostředím, ve kterém se jako zaměstnanci, popř. podnikatelé budou pohybovat a dále prohlubuje finanční gramotnost.

Cílem výuky předmětu je, aby žáci pochopili mechanismus fungování tržní ekonomiky a porozuměli podstatě podnikatelské činnosti a zároveň aby dokázali využít základní ekonomické znalosti i v osobním životě.

Charakteristika učiva

Obsah vzdělání vychází z postavení předmětu v celkové koncepci oboru vzdělání. Absolvent má být nejen připraven na pracovní uplatnění ve své profesi, ale i na uplatnění nutných ekonomických přístupů jak v zaměstnanecké, tak v podnikatelské pozici, ale i v osobním životě. Uplatnění absolventa v malé nebo vlastní firmě klade nároky na rozšíření obsahu vzdělání, např. o učivo z oblasti obchodního práva, zvláštních právních předpisů atp. Smyslem jejich zařazení je, aby žák získal přehled zejména o povinnostech, které z těchto základních právních dokumentů vyplývají.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Ekonomika přináší seznámení se zákonitostmi ekonomických vztahů, jejich pochopení a přenesení do praxe. Žák je podněcován k tomu, aby se dokázal orientovat v současné ekonomické situaci a analyzoval důsledky ekonomicko-politických rozhodnutí na každodenní život jednotlivce i chod organizace.

Výukové strategie

Základními metodami výuky jsou:

- odborný výklad zaměřený na konfrontaci ekonomické teorie s každodenní prací,
- práce se zákony a internetovými zdroji,
- praktická cvičení zaměřená na rozvíjení matematické gramotnosti,
- práce ve skupinách na daných úkolech a jejich následná prezentace,
- diskusní metody na aktuální ekonomické téma ve společnosti,
- cvičení písemného a verbálního projevu při vstupu na trh práce či jednání s úřady.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení se řídí klasifikačním řádem, který je součástí školního řádu. Důraz při hodnocení žáků je kladen na motivační charakter. V každém pololetí jsou zařazeny dvě až tři oblasti, po kterých následuje písemné přezkoušení. Žáci jsou také hodnoceni ústně v průběhu celého pololetí. Důraz je kladen na:

- aplikaci získaných vědomostí v praxi,
- chápání širších souvislostí tématu,
- schopnost prezentace získaných dovedností a znalostí,
- samostatnost i umění kolektivní práce.

Celkové hodnocení žáků vychází z:

- hodnocení samostatně vypracovaných referátů na zadané téma,

- ústního zkoušení,
- závěrečných testů z jednotlivých učebních celků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Ekonomika se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- kompetence k učení - žák pracuje s odborným textem, vyhledává a zpracovává informace z různých zdrojů,
- kompetence k řešení problémů - žák používá různé metody myšlení, zkušenosti, volí vhodné prostředky a metody,
- komunikativní kompetence - srozumitelně, jasně a jazykově správně formuluje své myšlenky, diskutuje a respektuje názory ostatních, obhájí vlastní názory,
- personální a sociální kompetence - žák využívá svých zkušeností, pracuje v týmu, odpovědně plní zadané úkoly,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - žák chápe důsledky ekonomických jevů na běžný život jedince.

Předmět Ekonomika rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti - umění komunikace v pracovním i každodenním životě včetně jednání na úradech, bankách a pojišťovnách; zamyšlení se o existenčních otázkách a nalezení řešení situací související s ekonomickou stránkou života,
- Člověk a svět práce - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, od samotného počátku vstupu na trh práce, včetně hledání zaměstnání různými formami, jednání se zaměstnavateli, získání znalostí o politice zaměstnanosti v ČR až po budování úspěšné profesní kariéry,
- Informační a komunikační technologie – seznamuje s možnostmi využití informačních a komunikačních technologií při vyhledávání informací týkající se trhu práce, zákonů a vyhlášek v ČR, s aktuální ekonomickou situací včetně všech makroekonomických ukazatelů, produktů různých trhů a porovnává jejich vhodnost pro každého žáka včetně potřeb pro profesní oblast.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Matematika – početní operace,
- Anglický jazyk – odborná terminologie,
- Občanská nauka – příjmy, rozpočet, využití finančních prostředků – finanční gramotnost.

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PODNIKÁNÍ, 28 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje různé formy podnikání a vysvětlí jejich hlavní znaky • vytvoří jednoduchý podnikatelský záměr a zakladatelský rozpočet • na příkladu vysvětlí základní povinnosti podnikatele vůči státu	- podnikání, právní formy - podnikatelský záměr - podnikání podle občanského zákoníku - podnikání v rámci EU - potřeby, statky, služby, spotřeba, životní úroveň - výroba, výrobní faktory, hospodářský proces

• stanoví cenu jako součet nákladů, zisku a DPH a vysvětlí, jak se cena liší podle zákazníků, místa a období • rozliší jednotlivé druhy nákladů a výnosů • vypočítá výsledek hospodaření • vypočítá čistou mzdu • vysvětlí zásady daňové evidence	- trh, tržní subjekty, nabídka, poptávka, zboží, cena - zaměstnání, hledání zaměstnání, nezaměstnanost, podpora v nezaměstnanosti, rekvalifikace, služby úřadů práce - vznik pracovního poměru, povinnosti a práva zaměstnance a zaměstnavatele, změny a ukončení pracovního poměru - druhy škod a možnosti předcházení škodám, odpovědnost zaměstnance a odpovědnost zaměstnavatele - mzdová soustava, složky mzdy, mzdové předpisy - náklady, výnosy, výsledek hospodaření podniku - daňová evidence
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - příprava žáka na úspěšné uplatnění na trhu práce, vstup na trh práce, jednání se zaměstnavateli, práva a povinnosti v pracovněprávních vztazích, úspěšné budování kariéry	

FINANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v platebním styku a směně peníze podle kurzovního lístku • vysvětlí, co jsou kreditní a debetní karty a jejich klady a zápory • vysvětlí způsoby stanovení úrokových sazeb a rozdíl mezi úrokovou sazbou a RPSN a vyhledá aktuální výši úrokových sazeb na trhu • orientuje se v produktech pojišťovacího trhu a vybere nejvýhodnější pojistný produkt s ohledem na své potřeby • vysvětlí podstatu inflace a její důsledky na finanční situaci obyvatel a na příkladu ukáže, jak se bránit jejím nepříznivým důsledkům • charakterizuje jednotlivé druhy úvěrů a jejich zajištění	- peníze, platební styk v národní a zahraniční měně, finanční trh, cenné papír; - úroková míra, RPSN - pojišťovací trh a jeho produkty - majetek a jeho nabývání, rozhodování o finančních záležitostech jedince a rodiny, rozpočtu domácnosti, zodpovědné hospodaření - inflace, úvěry a jejich zajištění
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - práce s elektronickými databázemi, vyhledávání informací na internetu a jejich zpracování	

DANĚ, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí úlohu státního rozpočtu v národním hospodářství • charakterizuje jednotlivé daně a vysvětlí jejich význam pro stát • provede jednoduchý výpočet daní • vyhotoví daňové přiznání k dani z příjmu fyzických osob • provede jednoduchý výpočet zdravotního a sociálního pojištění • vyhotoví a zkontroluje daňový doklad	- struktura národního hospodářství - činitelé ovlivňující úroveň národního hospodářství - státní rozpočet - přímé a nepřímé daně - zdravotní a sociální pojištění

5.9 Základ pro poskytování ošetrovatelské péče

5.9.1 Somatologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Somatologie se zabývá stavbou a funkcí lidského organismu za fyziologických podmínek. Seznamuje žáky se základními vědomostmi z klinicky aplikované anatomie a fyziologie, histologie a biochemie, učí základům medicínské nomenklatury, nutné k uplatnění v dalších odborných předmětech.

Charakteristika učiva

Předmět Somatologie je zařazen do výuky 1. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně a do 2. ročníku, v rozsahu 1 hodiny týdně. Učivo je rozvrženo do tematických celků, které odpovídají stavbě a funkci jednotlivých orgánových soustav člověka.

Výuka směřuje k tomu, aby žák uměl popsat stavbu lidského těla, prezentovat topografickou anatomii jednotlivých orgánů lidského těla, porozuměl významu a fyziologické funkci jednotlivých orgánových soustav lidského těla, osvojil si odbornou latinskou terminologii, chápal význam předmětu pro studium ošetrovatelství a byl připraven osvojené poznatky podle potřeby aplikovat zejména v předmětech Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných. Učivo Somatologie se také podílí na rozvoji klíčových kompetencí rozvojem komunikativních kompetencí žáků (samostatně, souvisle, logicky a odborně správně se vyjadřovat, schematicky zobrazovat, vyvozovat souvislosti, používat odbornou latinskou terminologii, atd.), rozvíjí dovednost řešit problémy, schopnost spolupráce, pracovat s odbornou literaturou.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby si žák uvědomil:

- význam znalostí o jednotlivých orgánech a orgánových soustavách pro zdravotnického asistenta a provázanost mezi jednotlivými orgány a orgánovými soustavami,
- nutnost znát parametry vybraných fyziologických hodnot těla,
- význam správného užívání medicínské nomenklatury a rizika spojená s možnou záměnou,
- význam života a zdraví jako nejvyšší hodnoty,
- význam zdravého těla pro dobrou kvalitu života,
- význam pozitivního postoje ke zdravému způsobu života,
- vztah mezi prostředím a zdravím člověka,
- význam somatologie pro další studium oboru a budoucí profesí,
- nutnost přijímat nové vědecké poznatky a zahrnovat je do stávajícího systému svých poznatků.

Výukové strategie

Předmět Somatologie je teoretický předmět. V předmětu se uplatňují znalosti z biologie, latinského jazyka, ošetrovatelství, první pomoci, psychologie. Výuka je organizována v kmenové učebně, která umožňuje kreativní přístup k výuce. Výuka je realizována výkladem a doplněna prezentacemi pouštěnými na dataprojektoru, využívá názorně demonstrační metody s názornými pomůckami, např. modely a obrazy orgánů, orgánových soustav, RTG snímky, pracovní sešity, multimediální programy. Z vyučovacích forem se uplatňuje skupinové, projektové, individuální a problémové vyučování. Ve výuce je vhodné uplatnit také alternativní vyučovací metody, např. myšlenkové mapy, brainstorming, ano-ne úlohy a jiné. Od žáků jsou vyžadovány odborná terminologie a porozumění poznatkům. Je vhodné uvádět souvislosti mezi získanými vědomostmi a praktickým využitím učiva. U žáků jsou

podporovány také schopnosti samostatného získávání, porozumění a prezentace vědomostí z dostupných informačních zdrojů /odborná literatura, internet/, práce s odborným textem, aktivita, řešení problémů, schopnost týmové práce.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

K hodnocení žáků se používá písemné a ústní hodnocení:

- písemné testy (žák prokazuje orientaci v problematice příslušného tematického celku),
- průběžné ústní zkoušení včetně orientačního zkoušení (žák prokazuje hloubku porozumění látce, dovednost samostatně a logicky se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, schopnost využívat znalosti mezipředmětových vztahů a používat odbornou latinskou terminologii),
- hodnocení aktivity v hodině,
- hodnocení referátů (žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji a prezentovat svoji práci).

Důraz je kladen na sebehodnocení žáků.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Somatologie se podílí na rozvoji těchto klíčových kompetencí:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k tomu, aby měli pozitivní vztah k učení a vzdělávání, ke schopnosti efektivně se učit, umí si aktivně vyhledávat různé informace vztahující se k předmětu somatologie, využívat ke svému učení různé informační zdroje, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si další cíle vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů - žáci jsou schopni porozumět zadanému úkolu, aktivně se zapojovat do jeho řešení, získat informace k řešení problému, navrhnout různé způsoby řešení a vyhodnotit správnost zvoleného postupu, učí se spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- kompetence komunikativní - žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v učebních i pracovních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, jsou schopni dodržovat odbornou latinskou terminologii, účastnit se aktivně diskuzí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence personální a sociální - žáci jsou vedeni ke spolupráci s ostatními a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, být si vědomi nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci jsou připraveni uplatnit informace v odborných předmětech i praktickém vyučování, jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a uvědomují si význam celoživotního vzdělávání,
- kompetence využívat IKT a pracovat s nimi - žáci využívají adekvátní zdroje informací, umí je vyhledat a umějí s nimi pracovat, uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat, získané informace využívají v domácí přípravě a výuce ve škole.

Předmět Somatologie rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - používat tyto prostředky a efektivně s nimi pracovat,
- Člověk a svět práce - orientace ve světě práce, zejména v oboru, v možnostech

kontinuálního celoživotního vzdělávání, uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí - uvědomění si významu zdravého životního stylu a odpovědnosti za své zdraví, vnímání vztahu mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Somatologie se prolíná s předměty:

- Biologie a ekologie - struktura a funkce organismu, základy molekulární biologie,
- Latinské terminologie v ošetrovatelství - základy odborné latinské terminologie,
- Ošetrovatelství - výživa, sledování fyziologických funkcí, ošetrovatelská péče u klientů s chorobami jednotlivých systémů v chirurgických a interních oborech,
- Ošetrovatelství - první pomoc - poranění kostí a kloubů, krvácení, neodkladná resuscitace,
- Psychologie - řízení činnosti organismu, látkové řízení,
- Patologie - obecná a speciální patologie,
- Základy epidemiologie a hygieny - imunologie, epidemiologie,
- Tělesná výchova - tělesná cvičení.

1. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

FUNKČNÍ MORFOLOGIE TKÁNÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje somatologii jako vědu sdružující poznatky z morfologických a funkčních oborů biologie člověka • popíše funkční morfologii tkání • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- tkáň, orgán, orgánové soustavy, organismus - charakteristika a dělení tkání - tkáň výstelkové, pojivové, svalová a nervová tkáň
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Druhy tkání	

ZÁKLADNÍ ORIENTACE NA LIDSKÉM TĚLE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• určí základní anatomické postavení lidského těla, základní roviny, směry a pohyby • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- směry, roviny na lidském těle - základní pohyby

POHYBOVÝ SYSTÉM, 20 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• prezentuje topografické krajiny a oblasti těla včetně uložení orgánů a jejich vzájemných prostorových vztahů • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • popíše stavbu a fyziologickou funkci kosterního systému v lidském těle • popíše stavbu a funkci svalového systému v lidském těle • objasní vzájemné vztahy a koordinaci orgánových soustav	- obecná stavba kostí, růst a pevnost kostí - obecná charakteristika kloubů - stavba obratle, páteř, zakřivení, pohyblivost - kostra a spojení na hrudníku, hrudní koš - lebka dospělého člověka, lebka novorozence - kostra horní končetiny - přehled kloubů horní končetiny - kosti pánevního pletence, rozměry pánevní - kostra volné dolní končetiny - přehled kloubů dolní končetiny Svalová soustava: - obecná stavba svalů - funkce svalů - přehled svalových skupin těla a hlavních pohybů

KREV, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • objasní funkci a složení krve	- charakteristika a funkce krve - imunita, imunitní systém - zástava krvácení
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Krevní skupiny, dárce	

KREVNÍ OBĚH, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii • vysvětlí stavbu a funkci krevního oběhu • rozumí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu	- stavba a funkce srdce - malý a velký krevní oběh - stavba a funkce cév - přehled hlavních tepen a žil - specializované oblasti krevního řečiště - mízní systém

DÝCHACÍ SYSTÉM, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- stavba a funkce jednotlivých oddílů dýchacích cest - plicní objemy

• orientuje se ve stavbě a funkci dýchacího systému • vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Nejčastější onemocnění dýchacího systému, prevence Člověk a svět práce - plicní objemy	

TRÁVICÍ SYSTÉM, 16 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci trávicího systému • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- obecná stavba a funkce trávicí trubice - jednotlivé úseky trávicího systému - játra - slinivka břišní - topografie orgánů dutiny břišní
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Zdravá výživa	

MOČOVÝ SYSTÉM, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše stavbu a funkci močového systému • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- stavba a funkce ledvin - vývodné cesty močové

POHLAVNÍ SYSTÉM, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje stavbu a funkci pohlavního systému • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- reprodukční systém muže - reprodukční systém ženy

vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace v podobě referátu na téma Pohlavní choroby, prevence	

KOŽNÍ SYSTÉM, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše stavbu a funkci kožního systému - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- stavba a funkce kůže - přídatné kožní orgány - mléčná žláza
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledat a zpracovat informace na téma Ochrana pokožky	

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

ŘÍZENÍ ČINNOSTI ORGANISMU, LÁTKOVÉ ŘÍZENÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí stavbu a funkci endokrinního systému - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii - rozumí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemnému vztahu	- stavba a funkce žláz s vnitřní sekrecí

NERVOVÝ SYSTÉM, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- popíše stavbu a funkci nervového systému - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii	- obecná stavba a funkce nervového systému - centrální nervový systém - periferní nervový systém

vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	

SMYSLOVÉ ORGÁNY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí stavbu a funkci smyslových orgánů - užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii - vysvětlí funkci vybraných orgánových soustav a jejich vzájemný vztah	- zrak - sluch, čidlo polohy a pohybu - čich - chuť - kožní cití

5.9.2 Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví

viz vzdělávací oblast **Vzdělávání pro zdraví, kapitola 5.6.1**

5.9.3 Latinská terminologie v ošetrovatelství

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Cílem je poskytnout žákovi jazykovou průpravu a orientaci v latinském a řeckém názvosloví, s kterým se bude při studiu ošetrovatelství, vybraných klinických oborů a základů lékařských věd (zejména somatologie, klinická propedeutika) a také ve svém budoucím povolání běžně setkávat, osvojit si také základní strukturu latinské gramatiky, která je nezbytná k aktivnímu i pasivnímu využívání odborné terminologie. Cílem je přispět rovněž k celkovému rozhledu a obohacování žákovy osobnosti, ke kultivaci mateřského jazyka, ke snadnějšímu osvojování dalších cizích jazyků a k přípravě na další studium.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v Latinské terminologii v ošetrovatelství je součástí zejména odborného, ale i všeobecného vzdělání a je pojato jako nezbytný základ pro poskytování ošetrovatelské péče. Obsah učiva je rozdělen do tří kategorií:

- jazykové prostředky přiměřeného rozsahu, tzn. slovní zásoba (žák si za rok osvojí asi 300 lexikálních jednotek receptivně i produktivně), gramatika (základy tvarosloví a jednoduché větné skladby), zvuková a grafická stránka jazyka,
- tematické zaměření obsahu (převážně odborná terminologie studovaných klinických oborů a základů lékařských věd - somatologie, klinická propedeutika, ošetrovatelství, anamnéza, diagnóza, prognóza), v omezené míře citace, rčení, etické normy využitelné v osobním i profesním životě,
- řečové dovednosti (zahrnují receptivní a produktivní dovednosti spojené s osvojováním odborné terminologie).

Hlavní náplní a obsahem výuky LTO je nácvik odborné terminologie studovaného oboru, a to především v ústním vyjadřování.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Latinské terminologie v ošetrovatelství přispívá k celkovému rozhledu a obohacení žákovy osobnosti, upevňuje základní etické normy, nezbytné k výkonu profese i k životu ve společnosti.

Výukové strategie

Výuka se opírá o obecné jazykové znalosti a dovednosti, které žáci získali v mateřském a cizím jazyce, současně přispívá k lepšímu pochopení jazykové struktury českého jazyka i vztahu mezi obsahovou a formální stránkou jazykového projevu. Výuka vede žáka k tomu, aby adekvátně chápal a používal odbornou terminologii, aby dokázal pracovat s jednoduchým odborným textem (čtení, oboustranný překlad odborného názvosloví, překlad jednoduchých vět ze studovaného oboru do mateřského jazyka), aby pochopil spojitost mezi latinským a mateřským jazykem, respektive dalšími cizími jazyky, a dovedl je využívat při dalším studiu i v běžném životě. Při výuce se žáci učí pracovat s jazykovými příručkami, přehledy, tabulkami, rejstříky, zdravotnickou dokumentací, lékařským předpisem, obrazy, schématy, slovníky apod. Předmět LTO rozvíjí návyk žáka soustavně pracovat, logicky uvažovat, pěstovat přesné odborné vyjadřování, sledovat pokroky v procesu učení a podílet se na sebehodnocení.

Při výuce se využívá motivačních a aktivizujících metod (latinské písně, hádanky, křížovky, kvízy, citáty, rčení, přísloví), běžně jsou používány klasické formy a metody výuky:

- názorně-demonstrační,
- vysvětlení, popis, jednoduchý výklad,
- jednoduchý překlad,
- procvičování a upevňování základů mluvnice, výslovnosti, slovní zásoby, pravopisu.

Důraz se klade na receptivní metody (správná výslovnost, čtení s překladem, grafická stránka termínů, sousloví...).

Základem je frontální výuka kombinovaná podle možnosti s prací skupinovou a párovou.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

K ověřování výsledků studia LTO slouží běžné formy ústního a písemného zkoušení:

- čtení a překlad sousloví, jednoduchých vět,
- aktivní tvoření jednoduchých odborných sousloví,
- popis částí těla, tělesných systémů, orgánů, znaků nemocí...,
- aplikace základních gramatických pravidel.

Jednou za pololetí se prověřuje komplexní znalost probraného učiva formou pololetní písemné práce (v rozsahu jedné vyučovací hodiny), která je zaměřena především na znalost odborné terminologie.

Důraz se klade na motivaci žáka, na pokrok v rozvoji a osvojování odborné terminologie a také na schopnost sebehodnocení a využívání získaných vědomostí a dovedností v dalších, zejména odborných předmětech.

Kritéria hodnocení:

- znalost odborné slovní zásoby, adekvátní používání,
- výslovnost, čtení s porozuměním,
- elementární gramatická pravidla, orientace v tabulkách a přehledech,
- aktivní přístup k učení, snaha učit se,
- tvořivost, samostatné získávání nových informací.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Latinská terminologie v ošetrovatelství rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: využívat vědomostí a dovedností získaných ve výuce LTO ke studiu ČJ, případně AJ a k dalšímu celoživotnímu vzdělávání, ovládat různé techniky učení, umět si vytvořit vhodný studijní režim, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace, být čtenářsky gramotný, sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, umět přijímat kritiku,
- komunikativní kompetence: správně používat odborné latinské a řecké termíny (psané latinskou abecedou podle klasického nebo zjednodušeného moderního úzu) při studiu dalších odborných předmětů, základů lékařských věd a v práci, písemně zaznamenávat odborné termíny a jednoduché diagnózy, dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro pracovní uplatnění podle potřeb a charakteru příslušné odborné kvalifikace,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: chápat obsah a etický význam běžných citací, medicínských pouček, rčení, frazeologismů a využívat jejich znalosti v praktickém životě a ve svém chování a jednání (jednat v souladu s morálními principy a zásadami společenského chování),
- kompetence k pracovnímu uplatnění a podnikání: chápat význam studia LTO pro svůj profesní i osobní život, a to nejen v současném, ale i historickém a kulturním kontextu,

- kompetence využívat informačních a komunikačních technologií a pracovat s informacemi: aktivně vyhledávat informace z různých zdrojů, dále je zpracovávat, třídit podle různých kritérií, prezentovat je a využívat je ke studiu i v praktickém životě.

Předmět Latinské terminologie v ošetrovatelství rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - zdravotnická dokumentace, citace a rčení.

Mezipředmětové vztahy

Předmět LTO se prolíná v oblasti terminologie s odbornými předměty.

- Patologie - práce s textem - obecná patologie,
- Ošetrovatelství - první pomoc- fonetika, slovní zásoba, terminologie.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

VÝZNAM LTO, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
vysvětlí význam studia LTO vzhledem ke své profesi i osobnímu životu	-význam základů latinské a řecké terminologie v současném, historickém a kulturním kontextu
komentář	
Využití latinské a řecké terminologie v odborných předmětech jako je Somatologie, Klinická propedeutika, Ošetrovatelství, základy medicínských věd.	

FONETICKÝ SYSTÉM, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
- čte foneticky správně běžné latinské a řecké termíny, jednoduché předpisy a pokyny z oblasti medicíny, vysvětlí na příkladech odlišnosti fonetického systému latinského a mateřského jazyka - písemně správně zaznamená jednoduchý odborný text - termíny, sousloví, jednoduché věty	- fonetický systém latinského jazyka: latinská abeceda, rozdělení hlásek a jejich výslovnost, délka, přízvuk
komentář	
Latinské písňe, jednoduchý odborný text.	

LEXIKA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
užívá aktivně a v logicky přesném významu slovní zásobu vycházející z odborných předmětů studovaného	- slovní zásoba latinská a řecká - zejména z oblasti klinických oborů a základů lékařských věd v rozsahu asi 300 slov za rok - anatomie, orgány, kostra, tělesné soustavy

oboru, která je nezbytná pro jeho profesi i další vzdělávání - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou a latinskou terminologii - popíše v latinském jazyce části lidského těla, základní tělesné systémy, příznaky nemocí, vyšetřovací, diagnostické a terapeutické postupy	- nemoci a jejich příznaky - diagnostické, chirurgické a terapeutické postupy - klinická propedeutika
komentář	
Výběr nejdůležitějších pojmů z oblasti Somatologie, Ošetrovatelství, Klinické propedeutiky a základů medicínských věd. Nejedná se o to, naučit všechny potřebné pojmy, s nimiž se žák bude v průběhu studia setkávat, ale usnadnit mu studium odborné terminologie v jiných předmětech.	

PRÁCE S TEXTEM, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- přeloží jednoduchý odborný text do mateřského jazyka - vyhledá základní informace v jednoduchém odborném textu - vysvětlí jednoduché diagnózy, citace, předpisy a pokyny z oblasti medicíny a zaujme k nim vlastní stanovisko - objasní základní pojmy ze zdravotnické dokumentace - rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci - užívá správně českou a latinskou terminologii - vyhledává a analyzuje informace v běžných jazykových příručkách, slovnících, rejstřících i na internetu	- jednoduché věty - krátké texty ze studovaného oboru
komentář	
Anamnéza, diagnóza, prognóza, lékařský předpis, medicínské příkazy, citace, zdravotnická dokumentace.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - zdravotnická dokumentace	

MLUVNICE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• analyzuje jednoduchý odborný text po stránce gramatické • aplikuje a vysvětlí základní mluvnická a syntaktická pravidla při vytváření sousloví a jednoduchých vět z oblasti klinických oborů a základů lékařských věd • vysvětlí význam stupňovaných tvarů adjektiv ve zdravotnické terminologii, vymezení odlišnosti v mateřském jazyce ohledně využití a překladu stupňovaných tvarů • produktivně používá základní a řadové číslovky, které jsou součástí běžných medicínských termínů	- základy jmenné flexe, substantiva I. - V. deklinace, genitiv přívláskový - stručný přehled slovesné flexe, slovesa I. - IV. konjugace, činný a trpný rod, postavení slovesa ve větě - adjektiva I., II., a III. deklinace, stupňování adjektiv - latinské předložky - číslovky základní, řadové, násobné, podílné ve spojení s odbornou terminologií
komentář	
Orientace v základní gramatické terminologii.	

TVAROSLOVÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• odvodí význam některých latinských a řeckých odborných termínů podle znaků a principů odvozování a skládání • podle modelů a vzorů samostatně vytváří slova složená a odvozená	- tvoření nových slov odvozováním a skládáním - latinské a řecké prefixy a sufixy - slova složená
komentář	
Způsob překladu složených slov do češtiny, odlišnosti od mateřského jazyka. Vyjádření činnosti, vlastností, zdrobnělin, plnosti, způsobilosti apod.	

CITACE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• kultivuje svůj občanský a morální profil, vysvětlí etický obsah vybraných citátů, rčení a frazeologismů	- běžné medicínské citace - často používaná rčení, přísloví, etické normy - frazeologizmy

• objektivně hodnotí své studijní výsledky a pokrok v učení	
komentář	
Zařazováno průběžně.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání citátů, rčení a jejich překlad elektronickou cestou	

5.9.4 Základy epidemiologie a hygieny

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům vybrané poznatky z mikrobiologie, epidemiologie a hygieny potřebné pro to, aby lépe pochopili příčiny infekčního onemocnění, vliv mikroorganismů na zdraví a vztah člověka a prostředí. Dalším cílem je připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů a prevenci infekčních onemocnění.

Charakteristika učiva

Předmět Základy epidemiologie a hygieny je zařazen do výuky ve 2. ročníku, v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii a ekologii, Ošetřovatelství a Patologii.

Tematické celky jsou řazeny v logické návaznosti od úvodu do studia k vymezení základních pojmů mikrobiologie, epidemiologie a hygieny. Uvedené oblasti spolu vzájemně souvisí. Tato skutečnost se objevuje i v obsahu jednotlivých částí. Je zde zdůrazněn přínos jednotlivých oborů pro zdravotnickou praxi.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- získali pozitivní postoj ke zdraví,
- byli připraveni pro práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů.

Výukové strategie

Výuka předmětu je teoretická, s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizačních. Frontální výuka je podporována využitím IKT (internet, dynamická, statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule) a dalších názorně demonstračních pomůcek. Žáci prokazují znalost souvislostí mezi mikrobiologií, epidemiologií a hygienou při řešení konkrétních situací. Ve výuce využívají žáci vlastní zkušenosti.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Ke zjištění dosažené úrovně osvojených vědomostí a dovedností slouží různé formy písemného a ústního hodnocení. Při hodnocení výsledků učení se zaměřujeme na:

- pochopení a správné používání odborné terminologie,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problémů.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,

- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Základy epidemiologie a hygiena rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky,
- kompetence k řešení problémů - uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v oblasti mikrobiologie, epidemiologie, hygieny, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- kompetence komunikativní - komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě,
- kompetence personální a sociální - mít odpovědný vztah ke svému zdraví adaptovat se plynule na pracovní prostředí a zařadit se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - chápat význam životního prostředí pro zdraví člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - získávat informace z otevřených zdrojů, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Předmět Základy epidemiologie a hygiena rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech celoživotního kontinuálního vzdělávání v oboru.
- Člověk a životní prostředí – žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví.

Mezipředmětové vztahy

V předmětu Základy epidemiologie a hygieny se uplatňují mezipředmětové vztahy:

- Somatologie - krev,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - péče o zdraví, prevence nemocí a zdravotní výchova, ukazatele zdravotního stavu,
- Klinická propedeutika - farmakologie,
- Ošetrovatelství - péče o pomůcky,
- První pomoc - jednotný postup při poskytování první pomoci,
- Patologie - obecná patologie,
- Biologie a ekologie - rozmanitost mikroorganismů, člověk a životní prostředí.

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

ÚVOD DO STUDIA, 1 VYUČOVACÍ HODINA

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam pojmů mikrobiologie, imunologie, epidemiologie a hygiena	- vymezení obsahu a funkce předmětu - vysvětlení základních pojmů

vysvětlí vztahy mezi těmito obory a jejich přínos pro zdravotní péči	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žák je veden k uvědomění si zodpovědnosti za vlastní život, žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání v oboru – Vysvětlení základních pojmů (učivo)	

MIKROBIOLOGIE, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- klasifikuje a charakterizuje mikroorganismy - popíše mikrobiální osídlení zdravého člověka, charakterizuje patogenní mikroorganismy - uvede příklady diagnostiky nakažlivých chorob - vysvětlí účinek antibiotik a chemoterapeutik - popíše příčiny a důsledky rezistence mikroorganismů při léčbě infekčních chorob - používá základní odbornou terminologii	- morfologie a fyziologie organismů - patogenita mikrobů - mikrobiální osídlení člověka - možnosti diagnostiky nakažlivých chorob - možnosti léčby nakažlivých chorob - rezistence mikroorganismů
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti – Možnosti diagnostiky nakažlivých chorob (učivo)	

IMUNOLOGIE, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí pojem imunita a fungování imunitních mechanismů - vysvětlí rozdíl mezi specifickou a nespecifickou imunitou a uvede příklady - vysvětlí význam a fungování obranných mechanismů v organismu	- pojem infekce, imunita - podstata imunitních mechanismů - specifická a nespecifická imunita

• uvede a vysvětlí příklady patologické imunity (alergie, stavy imunitní nedostatečnosti, autoimunní nemoci) • používá základní odbornou terminologii	

EPIDEMIOLOGIE, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní rozdíl mezi infekčním a neinfekčním onemocněním • určí příčiny a vysvětlí způsob přenosu infekčních onemocnění a možnost jejich prevence • objasní podstatu očkování • zařadí infekční onemocnění podle původců nákazy a způsobu přenosu • specifikuje infekční onemocnění podle původu nákazy a způsobu přenosu a charakterizuje je z hlediska jejich projevů • objasní pojem nozokomiální nákazy, uvede jejich základní rozdělení, navrhne možnosti jejich prevence • používá základní odbornou terminologii •	- infekční proces a onemocnění - prevence infekčního onemocnění, protiepidemická opatření - očkování, očkovací látky a techniky - přehled infekčních chorob podle původu nákazy a cesty přenosu: respirační nákazy, alimentární nákazy, nákazy přenášené zejména krevní cestou a pohlavním stykem, nákazy přenášené členovci, antropozoonózy, nákazy kůže a povrchových sliznic - nozokomiální nákazy
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - epidemiologická situace v ČR – Protiepidemická opatření (učivo)	

OCHRANA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ, ZÁKLADY HYGIENY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obor a význam hygieny v primární prevenci • objasní činnost orgánů hygienické služby • uvede předmět a úkoly komunální hygieny	- charakteristika oboru, úloha hygieny v primární péči - orgány hygienické služby a jejich úkoly - předmět a úkoly komunální hygieny - hygiena výživy, hygienické požadavky na společné stravování a manipulaci s potravinami se zvláštním zaměřením na zabezpečení stravování na ošetřovací jednotce, v sociálních zařízeních

• vyhledává informace týkající se zajištění ochrany zdraví a mladistvých (např. zotavovací akce, tábory, školy v přírodě apod.) • vyhledá informace týkající se hygienických požadavků na provoz zdravotnických a sociálních zařízení • popíše způsob zajištění hygieny a bezpečnosti práce zaměstnanců ve zdravotnictví a sociálních službách •	- hygiena a bezpečnost práce ve zdravotnických zařízeních, v sociálních službách - povinnosti zaměstnavatele a zaměstnance, předpisy BOZP pro zdravotnické pracovníky, pracovníky v sociálních službách
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví – Hygiena a bezpečnost práce v zdravotnických zařízeních, v sociálních službách (učivo)	

5.9.5 Patologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat základní poznatky z patologie, patologické anatomie a fyziologie. Seznámit žáky s patologickými procesy probíhajícími v jednotlivých tkáních, orgánech, orgánových soustavách a celém organismu, a tím vytvořit základ pro navazující studium klinických předmětů. Získané vědomosti úzce souvisí s rozvojem odborných kompetencí. Obsahem předmětu jsou znalosti o patologickém dění v organismu a úkony, v nichž budoucí praktická sestra spolupracuje s oddělením patologie při provádění biopsických a cytologických vyšetření. Předmět též poskytne základní informace potřebné k činnostem spojených s úmrtím pacientů.

Charakteristika učiva

Předmět Patologie je zařazen do výuky ve 2. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým obsahem je zařazen mezi předměty odborné. Předpokladem výuky tohoto předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii a ekologii, Klinické propedeutice a Základech epidemiologie a hygieny. Učivo je rozvrženo do dvou tematických celků: obecná a speciální patologie. Do celku obecné patologie je zařazen úvod do předmětu, nemoc a její příčiny, zánik organismu, záněty a nádory, regresivní a progresivní změny. V celku speciální patologie jsou zařazeny nejčastěji se vyskytující choroby rozdělené podle somatických celků. Důraz je kladen na choroby srdce a krevního oběhu, dýchacích cest, zažívacího ústrojí, nemoci ledvin a vývodných cest močových a poruchy endokrinního systému.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- dodržovali zásady a předpisy BOZP,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v této oblasti,
- získali pozitivní postoj ke zdraví,
- respektovali etické aspekty nemoci, umírání a smrti a respektovali práva nemocných.

Výukové strategie

Předmět je koncipován jako teoretický s maximálním využitím metod názorně demonstračních a aktivizujících. Při realizaci výuky je vhodné:

- vyžadovat od žáka používání medicínské nomenklatury a zdůrazňovat rizika s možnou záměnou, procvičovat a doplňovat znalost anatomie a fyziologie lidského těla s využitím obrazů, modelů, samostatné či skupinové práce žáků,
- podporovat zejména schopnost samostatného získávání informací, práci s odborným textem a se slovníkem,
- frontální výuku podporovat a doplňovat využíváním IKT (internet, dynamická a statická projekce reálných či schematických obrazů, interaktivní tabule apod.) a dalších názorně demonstračních pomůcek,
- při výkladu využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků, vést žáky na základě dosavadního poznání k vyvozování vlastních závěrů, divergentnímu a kritickému myšlení (např. formou diskuze, brainstormingu),
- výklad doplňovat příklady z praxe (slovně, audiovizuální technikou),
- aktivitu žáků podněcovat zadáváním samostatných prací.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků vzdělávání se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- samostatnost a schopnost aplikace poznatků při řešení problémů,
- používání odborných termínů a jejich českou interpretaci.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět patologie rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: mít pozitivní vztah k učení a k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, ovládat techniky učení a využívat různé informační zdroje, s porozuměním poslouchat mluvené projevy a pořizovat si poznámky,
- kompetence k řešení problémů: uplatňovat medicínské znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči, spolupracovat v rámci týmového řešení problémů,
- kompetence komunikativní: komunikovat a diskutovat na odborné úrovni, formulovat a obhajovat své názory a postoje, dodržovat odbornou terminologii v písemné a ústní formě,
- kompetence personální a sociální: mít odpovědný vztah ke svému zdraví adaptovat se plynule na pracovní prostředí a zařadit se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: chápat význam životního prostředí pro zdraví člověka, uznávat hodnotu života, uvědomovat si odpovědnost za vlastní život,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: mít odpovědný postoj ke vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mít přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi: získávat informace z otevřených zdrojů, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Předmět Patologie rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí - téma je rozvíjeno v bloku Příčiny nemocí a jejich prevence - žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, osvojí si zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- Informační a komunikační technologie - téma je rozvíjeno v bloku Poruchy oběhu krve a lymfy - žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

Rozvíjené mezipředmětové vztahy:

- Latinská terminologie v ošetrovatelství - práce s odborným textem,
- Somatologie - funkční morfologie tkání, krev, krevní oběh, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, řízení činnosti organismu a látkové řízení,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova,
- Klinická propedeutika - obecná symptomatologie,

- Základy epidemiologie a hygieny - mikrobiologie, imunologie, epidemiologie, základy hygieny.

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

OBECNÁ PATOLOGIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obor patologie a vyjmenuje její základní úkoly v léčebně preventivní péči • popíše princip histologického a cytologického vyšetření • akceptuje význam předmětu pro výkon svého povolání • definuje nemoc a základní příznaky nemoci • popíše zevní a vnitřní příčiny nemoci a uvede příklady • diskutuje o možných příčinách nemoci a posuzuje jejich vliv na zdravotní stav • uvede příčiny a příznaky zániku organismu • definuje rozdíl mezi klinickou a biologickou smrtí • vyjmenuje nejisté i jisté známky smrti a vysvětlí jejich podstatu • charakterizuje podstatu zánětu a objasní jeho průběh, projevy a příčiny vzniku • vyjmenuje a popíše jednotlivé formy zánětů • definuje pojem benigní a maligní nádor, prekanceróza • popíše obecné vlastnosti nádorů včetně jejich třídění a terminologie • uvede příčiny nádorového růstu a akceptuje zásady prevence • charakterizuje regresivní změny a objasní jejich příčiny vzniku a vývoj, vysvětlí pojmy atrofie, edém,	- úvod do předmětu - příčiny nemocí a jejich prevence - zánik organismu - záněty - nádory - regresivní a progresivní změny

nekróza, gangréna, dekubitus a lithiáza • charakterizuje progresivní změny a objasní jejich příčiny vzniku a vývoj, vysvětlí pojmy regenerace, reparace, hypertrofie, hyperplazie, dysplazie, metaplasie a transplantace • užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii v oblasti obecné patologie	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, zásady zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví	

SPECIÁLNÍ PATOLOGIE, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• stručně charakterizuje princip základních onemocnění dýchacího systému: nemoci horních a dolních dýchacích cest, plic a plicního oběhu, pleury • stručně charakterizuje princip základních onemocnění kardiovaskulárního systému a krve: vrozená a získaná onemocnění srdce a cév, šok, krevní onemocnění • stručně charakterizuje princip základních onemocnění GIT: onemocnění dutiny ústní a zubů, jícnu, žaludku a střev, onemocnění pankreatu, jater, žlučníku a žlučových cest • stručně charakterizuje princip základních onemocnění vylučovacího systému: poruchy acidobazické rovnováhy, onemocnění ledvin a vývodných močových cest, prostaty • stručně charakterizuje princip základních onemocnění endokrinního systému: nemoci hypofýzy, štítné žlázy a příštítných tělísek, nadledvinek a pankreatu	- patologie dýchacího systému - patologie kardiovaskulárního a lymfatického systému a krve - patologie GIT - patologie vylučovacího systému - patologie endokrinního systému

• užívá správně českou i latinskou odbornou terminologii v oblasti speciální patologie	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - žáci využívají prostředků informační a komunikační technologie k vyhledávání informací o patofyziologii určitých onemocnění	

5.9.6 Klinická propedeutika

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je, aby se žák seznámil s odbornou terminologií, s vyšetřovacími a léčebnými metodami a s obecnou i speciální farmakologií. V předmětu Klinická propedeutika žák získá vědomosti, které bude využívat v ošetrovatelství, v praxi i osobním životě.

Charakteristika předmětu

Předmět Klinická propedeutika je zařazen do 2. ročníku a vyučuje se v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně. Svým charakterem se řadí mezi předměty odborné. Učivo předmětu Klinická propedeutika je rozděleno do čtyř celků:

- obecná symptomatologie - tento celek zahrnuje anamnézu (osobní, rodinnou, sociální, pracovní) a subjektivní, objektivní příznaky,
- vyšetřovací metody - tento celek zahrnuje jednotlivé druhy vyšetřovacích metod (fyzikální vyšetření, přístrojové, endoskopické, funkční) včetně přípravy pacienta a péče o něj po výkonu,
- farmakologie - tento celek zahrnuje poznatky o účincích léků a základních indikačních skupinách léků,
- léčebné metody (konzervativní, operativní a doplňkové).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot, preferencí

V afektivní oblasti směřuje předmět Klinická propedeutika k tomu, aby žáci získali:

- pozitivní postoj ke zdraví a životnímu prostředí,
- motivaci k celoživotnímu vzdělávání.

Výukové strategie

Předmět Klinická propedeutika je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, z Ošetrovatelství, z Psychologie i z přírodovědných oborů. Výuka je organizována v kmenové učebně s multimediálním vybavením. Výuka je realizována výkladem a doplněna promítáním prezentací, ukázkou RTG, CT snímků, propagačními materiály, výukovými videi aj. Z vyučovacích forem převládá hromadné vyučování, skupinové a problémové vyučování. Ve výuce je vhodné uplatnit i alternativní vyučovací metody, např. myšlenkovou mapu, brainstorming, ano-ne aj. Ve výuce je možné využívat samostatné práce žáků s dostupnými informačními zdroji (odborná literatura, internet), např. formou referátů.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

K hodnocení žáků se používá:

- písemné a ústní hodnocení,
- písemné testy (žák prokazuje orientaci v problematice příslušného tematického celku),
- ústní zkoušení (žák prokazuje dovednost samostatně a logicky se vyjadřovat, vyvozovat souvislosti, využívat znalosti ze SOM, OSE a používat odbornou terminologii),
- hodnocení aktivity v hodině,
- hodnocení referátů (žák prokazuje schopnost pracovat s informačními zdroji a prezentovat svoji práci).

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Klinická propedeutika rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: žáci jsou vedeni ke schopnosti se efektivně učit, mít pozitivní vztah k učení a vzdělávání, s porozuměním poslouchat mluvené projevy (např. výklad, proslov), pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje, vyhodnocovat dosažené výsledky a stanovovat si další cíle vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci jsou schopni porozumět zadání úkolu, jádru problému, získat informace k řešení problému, navrhnout způsob řešení a vyhodnotit správnost zvoleného postupu, učit se spolupracovat při řešení problému s jinými lidmi,
- kompetence komunikativní: žáci jsou schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě v učebních i pracovních situacích, formulují své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, jsou schopni dodržovat odbornou terminologii, zaznamenávat písemně podstatné myšlenky z textů a projevů jiných lidí (např. přednášek, referátů), účastnit se aktivně diskusí, formulovat a obhajovat své názory a postoje, vystupovat se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence personální a sociální: žáci jsou vedeni ke spolupráci s ostatními a tím přispívají k utváření mezilidských vztahů, jsou vedeni k odpovědnému vztahu ke svému zdraví, být si vědomi nezdravého životního stylu a závislostí, jsou schopni reagovat adekvátně na hodnocení svého vystupování a způsobů jednání ze strany jiných lidí, přijímat radu i kritiku,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci jsou vedeni k odpovědnému postoji k vlastní profesní budoucnosti a tím i ke vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění na trhu práce a uvědomují si význam celoživotního vzdělávání,
- kompetence využívat ICT a pracovat s nimi: žáci využívají adekvátní zdroje informací a umějí s nimi pracovat, uvědomují si nutnost posuzovat rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět Klinická propedeutika rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a životní prostředí - žáci jsou vedeni k chápání postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život, k osvojení zásad zdravého životního stylu, duševní hygieny a ochrany zdraví, k dodržování zásad při manipulaci s biologickým materiálem a k ochraně lidského organismu před zářením,
- Informační a komunikační technologie - žáci jsou vedeni k tomu, aby dokázali pracovat s různými informacemi a komunikačními prostředky.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Klinická propedeutika se prolíná s následujícími předměty:

- Somatologie – orgánové soustavy,
- Ošetřovatelství – fyziologické funkce, podávání léků,
- Fyzika – magnetické pole, rentgenové záření,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví – zdraví a nemoc, prevence.

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

OBECNÁ SYMPTOMATOLOGIE, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje obsah klinické propedeutiky a její postavení v kontextu lékařských oborů	- postavení klinické propedeutiky v kontextu lékařských oborů - zdraví, nemoc - fáze diagnosticko-terapeutického procesu

- vysvětlí pojem nemoc a obecné principy vzniku a vývoje nemoci - popíše fáze diagnosticko-terapeutického procesu - orientuje se v osobní, rodinné, sociální, pracovní anamnéze - popíše subjektivní a objektivní příznaky nemocí včetně podrobnějšího členění základního příznaku - stanoví život ohrožující příznaky a stavy - objasní význam ošetrovatelské symptomatologie - užívá správně českou a latinskou terminologii	- anamnéza: osobní, rodinná, sociální, pracovní - subjektivní a objektivní příznaky - život ohrožující příznaky a stavy
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - postavení člověka v přírodě a vlivů prostředí na jeho zdraví a život – zdraví, nemoc - vysvětlení zásad zdravého životního stylu, duševní hygieny a ochrany zdraví	

VYŠETŘOVACÍ METODY, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- vysvětlí podstatu, druhy, zásady uskutečňování fyzikálního vyšetření - vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standartních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací, funkční metody) - orientuje se v přípravě pacienta před vyšetřením a v péči po vyšetření u základních a speciálních vyšetřovacích metod - objasní účinek rentgenového záření na lidský organismus - popíše základní principy ochrany před zářením - specifikuje prostředky zabezpečení ochrany lidského organismu před zářením	- fyzikální vyšetření: pohled, poklep, poslech, pohmat, per rectum - základní a speciální vyšetřovací metody (laboratorní, přístrojové vyšetřovací metody, funkční vyšetření) - příprava klienta před vyšetřením a péče po vyšetření - základy radiační ochrany

• uvede možná rizika poškození zdraví	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady manipulace s biologickým materiálem - přístrojové vyšetřovací metody: RTG, CT, MR, izotopy - vysvětlení negativního vlivu RTG záření na zdraví člověka a objasnění ochrany lidského organismu před zářením	

FARMAKOLOGIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní účinky a způsoby podávání základních lékových skupin ovlivňujících nervovou, oběhovou, dýchací, zažívací, vylučovací a endokrinní soustavu	- speciální farmakologie: léky ovlivňující CNS, KVS, GIT, dýchací cesty, srážení krve a cytostatika, hormonální přípravky, antimikrobiální léky, antidiabetika
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - práce s různými informacemi a komunikačními prostředky – speciální farmakologie - vysvětlení léků a jejich užití, indikace, kontraindikace aj.	

LÉČEBNÉ METODY, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních léčebných metod (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody) • vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem • ilustruje využití doplňkových léčebných metod	• - druhy léčby (konzervativní, operativní a doplňkové léčebné metody) - specifika léčby u vybraných skupin (dětí, seniorů a osob s handicapem)

5.10 Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče

5.10.1 Ošetrovatelství

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu ošetrovatelství je vést žáky k získávání teoretických poznatků a praktických dovedností v péči o zdraví, prevenci nemocí a ošetrování pacientů. Důraz je kladen na vytváření sociálních dovedností a postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti pacienta a z problematiky multikulturního přístupu k pacientovi.

Charakteristika učiva

Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče. Výuka předmětu se podílí na rozvoji všech klíčových kompetencí, zvláště pak kompetence řešit problémy, osvojit si metody týmové práce, pracovat s informacemi a odborným textem a sociálně-komunikativní kompetence.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka směřuje k tomu, aby žák:

- znal teorii ošetrovatelství a ošetrovatelského procesu,
- osvojil si vědomosti a dovednosti z ošetrovatelských postupů v péči o pacienta,
- znal organizaci práce ošetrovatelského týmu a své postavení v něm,
- byl schopen provádět potřebné ošetrovatelské intervence,
- dodržoval zásady hygieny, antiseptiky a aseptiky,
- pracoval bezpečně a osvojil si bezpečné pracovní postupy,
- vhodně komunikoval s pacienty, respektoval jejich osobnost a kulturní specifika,
- dodržoval práva pacientů, uplatňoval holistický přístup k pacientům,
- přijímal osobní odpovědnost při poskytování ošetrovatelské péče, dbal na kvalitu své práce, osvojil si zásady týmové práce, byl si vědom multikulturní identity pacientů, uvědomoval si potřebu sociální interakce v týmové spolupráci.

Výukové strategie

Vyučování má teoreticko-praktický charakter, výklad učitele je propojován se cvičením. Třída se dělí na skupiny tak, aby bylo možné nacvičit jednotlivé dovednosti na úrovni, která je žádoucí pro vstup do nemocničního prostředí a kontakt s pacienty. Vyučující využívá adekvátní vyučovací metody, vede žáky ke správnému řešení modelových situací, učí je získávat informace o pacientech, komunikovat s nimi a vést je ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Průběžně se zařazuje vybrané učivo multikulturního ošetrovatelství, zejména ve vztahu k národnostním menšinám v České republice. Soustavná pozornost se věnuje bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a osvojování bezpečných pracovních postupů. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Zápis v papírové třídní knize - číslování hodin: celkový počet hodin / počet hodin z oblasti Vzdělávání pro zdraví; počet hodin z oblasti Ošetrovatelství a ošetrovatelská péče odpovídá rozdílu hodin před a za lomítkem.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení výsledků učení je žádoucí se zaměřit na:

- hloubku porozumění látce,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace poznatků při řešení problému,

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetrovatelství rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení - studenti jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - studenti uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči a spolupracují v rámci zdravotnického týmu,
- kompetence komunikativní - studenti komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - přizpůsobují se pracovnímu prostředí klinického pracoviště, začleňují se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - jednají odpovědně v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetrovatelskou péči, ochraňují zdraví své i ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - studenti definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnosti, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovatelských oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních.

Předmět Ošetrovatelství rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žáci se orientují v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví; uvědomují si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si uvědomuje manipulaci s potravinami a likvidaci zbytků stravy, návyky správného stravování, zásady manipulace s biologickým materiálem, zásady při manipulaci s pomůckami (nozokomiální nákazy), zásady bezpečnosti ochrany zdraví při práci při manipulaci s kyslíkem, likvidaci prošlých léčiv,
- Informační a komunikační technologie - žáci se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět ošetrovatelství se prolíná s předměty:

- Somatologie – kardiovaskulární systém, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, řízení činnosti organismu, látkové řízení,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody, farmakologie,
- Patologie - jisté a nejisté známky smrti,
- Ošetrovatelství v interních oborech - ošetrovatelská péče u klientů s chorobami GIT, dýchacích cest, s chorobami oběhovými, krve, endokrinologickými, ledvin, ošetrovatelská

péče o staré a chronicky nemocné klienty,

- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - ošetrovatelská péče u klientů na chirurgickém oddělení, ošetrovatelská péče u klientů na všeobecné chirurgii,
- Psychologie a komunikace - člověk a jeho osobnost, psychologie nemocných,
- Ošetrovatelství - první pomoc – fyziologické funkce, rány,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova, ukazatele zdravotního stavu,
- Ošetrování nemocných - ošetrování nemocných interních oborů, ošetrování nemocných chirurgických oborů,
- Komunikace - umění komunikace, verbální komunikace, neverbální komunikace,
- Biologie a ekologie - ochrana přírody a životního prostředí,
- Matematika - operace s čísly a výrazy.

1. ročník, 3 + 0 h týdně, povinný

CHARAKTERISTIKA OŠETŘOVATELSTVÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• zná teoretickou základnu moderního ošetrovatelství • vysvětlí pojem ošetrovatelství a definuje jeho základní rysy • akceptuje význam koncepce současného ošetrovatelství • charakterizuje audit ve zdravotnictví a vysvětlí jeho význam • uvede měřicí techniky • charakterizuje standard ve zdravotnictví a vysvětlí jeho význam • orientuje se v odborné literatuře vztahující se k předmětu ošetrovatelství	- charakteristika moderního ošetrovatelství - základní rysy moderního ošetrovatelství - koncepční modely - audit a standardy ve zdravotnictví - odborná literatura v oboru ošetrovatelství

HISTORIE, VÝVOJ A VZDĚLÁVÁNÍ ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje historický vývoj světového a českého ošetrovatelství a vývoj zdravotnického školství • orientuje se v historii svého oboru, uvede její významné mezníky a jmenuje významné osobnosti ošetrovatelství • orientuje se v systému vzdělání zdravotnických pracovníků	- historie ošetrovatelství - významné osobnosti ošetrovatelství - vývoj vzdělávání zdravotnických pracovníků - profesní organizace - kategorie zdravotnických pracovníků a postavení praktické sestry ve zdravotnickém a ošetrovatelském týmu - kompetence praktické sestry, její práva a povinnosti

• uvede příklady profesních organizací sester a vysvětlí jejich funkci • uvede základní kategorie pracovníků ve zdravotnictví • vysvětlí postavení praktické sestry v systému zdravotní péče, ve zdravotnickém a ošetrovatelském týmu • charakterizuje základní kompetence praktické sestry, její práva, povinnosti a možnosti kariérního růstu • popíše osobnostní charakteristiku praktické sestry	- hlavní oblasti světa práce: uplatnění zdravotnických pracovníků na trhu práce - osobnost praktické sestry – úloha, životospráva, služební oděv zdravotníka - etika v ošetrovatelství

ORGANIZACE PRÁCE ZDRAVOTNICKÉHO TÝMU, OŠETŘOVATELSKÝ PROCES, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje jednotlivé organizační formy ošetrovatelské péče a umí určit jejich výhody a nevýhody • vymezí ošetrovatelský proces a charakterizuje jeho jednotlivé fáze a význam v moderním ošetrovatelství • orientuje se v postupech získávání informací o pacientovi, určí hierarchii jeho potřeb a navrhne intervence vedoucí k jejich uspokojení • uplatňuje holistické pojetí člověka v ošetrovatelství	- ošetrovatelský proces jako metoda ošetrovatelství – charakteristika a fáze - organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce, pracovní náplň, časové rozpisy služeb, organizační formy ošetrovatelské péče, léčebný řád, práva nemocných, ochranně léčebný režim, diferencovaná ošetrovatelská péče
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - organizace a řízení ošetrovatelské péče, týmová práce	

OŠETŘOVACÍ JEDNOTKA, 4 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje pojem ošetrovací jednotka	- typy, uspořádání a vybavení ošetrovací jednotky, inventář, spotřební materiál, prádlo, exkurze na ošetrovací jednotce - udržování čistoty a pořádku na ošetrovací jednotce

• popíše jednotlivé typy ošetrovacích jednotek a jmenuje jejich základní vybavení • vysvětlí pojem inventář a spotřební materiál • vysvětlí základní úkoly a povinnosti organizace při zajišťování BOZP • uvede význam ochrany zdraví v práci praktické sestry a jeho zajištění • uvede povinnosti pracovníka i zaměstnavatele v případě pracovního úrazu	- organizace při zajišťování BOZP

PACIENT A NEMOCNIČNÍ PROSTŘEDÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zajišťuje činnosti spojené s příjmem, překladem a propuštěním pacienta • zná jednotlivé součásti zdravotnické dokumentace • vysvětlí, jak je zajištěna ochrana osobních údajů ve zdravotnictví (zvláště pacientů a zaměstnanců) a akceptuje tyto zásady • vysvětlí pojmy: hospitalizace, adaptace, maladaptace • charakterizuje specifika péče o děti • charakterizuje specifika péče o cizince a respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství	- příjem nemocného, první kontakt s nemocným, práva nemocných - překlad a propuštění nemocného - zdravotnická dokumentace a ochrana osobních údajů ve zdravotnictví - adaptace nemocného na nemocniční prostředí a hospitalismus - zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí - zvláštnosti ošetrovatelské péče u cizinců a multikulturní ošetrovatelství

PÉČE O ODPOČINEK A SPÁNEK, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí význam spánku • rozlišuje jednotlivé poruchy spánku • zná prevenci a léčbu poruch spánku	- význam spánku a jeho poruchy, vytváření vhodných podmínek pro odpočinek a spánek - prevence a léčba poruch spánku - aplikace ošetrovatelského procesu

• charakterizuje podmínky pro zajištění dostatečného spánku	

OŠETŘOVÁNÍ PACIENTA S BOLESTÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• definuje bolest a vysvětlí fyziologii jejího vzniku • charakterizuje jednotlivé typy bolesti • akceptuje kulturní specifika prožívání bolesti • uvede postupy a prostředky pro zmírnění a prevenci bolesti	- vnímání a prožívání bolesti, intenzita, kulturní specifika prožívání bolesti, mírnění bolesti - prevence a léčba bolesti - aplikace ošetrovatelského procesu

OBVAZOVÝ MATERIÁL, OBVAZOVÁ TECHNIKA, 17 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjmenuje základních obvazový materiálech • ovládá jednotlivé obvazové techniky	- druhy obvazového materiálu - obvazová technika - šátkové, náplast'ové a prakové obvazy - obinadlové obvazy - zásady, druhy otoček (horní končetiny, dolní končetiny, hlava a hrudník) - obvazy z pružné tkaniny (horní končetiny, dolní končetiny, hlava a hrudník)

PÉČE O POMŮCKY, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje pojem protiepidemiologický režim, nozokomiální nákazy a bariérová ošetrovatelská péče • popíše a akceptuje jednotlivé dekontaminační postupy v prevenci nozokomiálních nákaz (péče o ruce, nemocniční hygiena, dezinfekce a sterilizace) • uvede zásady hygieny rukou (mytí a dezinfekce)	- nozokomiální nákazy - dekontaminační postupy (péče o ruce, nemocniční hygiena, dezinfekce a sterilizace) - péče o ruce (hygiena a dezinfekce rukou) - dezinfekce - druhy, způsoby, druhy dezinfekčních prostředků, jejich příprava, zásady dezinfekce, čištění pomůcek z různých materiálů, hygienicko-epidemiologické zásady - sterilizace - druhy, způsoby, sterilizační přístroje, příprava materiálu ke sterilizaci, manipulace se sterilním materiálem, pomůcky na jedno použití, exkurze na centrální sterilizaci

• charakterizuje pojem dezinfekce, popíše jednotlivé druhy a způsoby • ovládá dezinfekční postupy • charakterizuje pojem sterilizace, popíše jednotlivé druhy a způsoby • umí připravit materiál ke sterilizaci • ovládá manipulaci se sterilním materiálem	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - péče o pomůcky (nozokomiální nákazy)	

LŮŽKO A JEHO ÚPRAVA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše lůžko pro pacienta • demonstruje úpravu lůžka bez a s pacientem • adekvátně použije pomůcky doplňující lůžko podle potřeb pacienta • charakterizuje jednotlivé polohy, jejich změny a prakticky je aplikuje	- typy lůžek, základní vybavení lůžka a pomůcky doplňující lůžko - úprava lůžka bez pacienta a s pacientem - polohy pacienta na lůžku a jejich změny

HYGIENICKÁ PÉČE, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• zhodnotí stupeň sebedpěče a soběstačnosti pacienta v rámci hygieny • provádí správně komplexní hygienickou péči u pacientů s různým stupněm sebedpěče a soběstačnosti • charakterizuje dekubity a opruzeniny podle doporučených hodnotících škál • používá vhodné postupy, zdravotnické prostředky a pomůcky při prevenci dekubitů a opruzenin	- význam hygienické péče - osobní a ložní prádlo, pomůcky pro hygienu - ranní a večerní toaleta, celková koupel - péče o dutinu ústní - péče o vlasy a odšívování - hygiena znečištěného pacienta a hygiena při vyprazdňování - koupel kojence a batolete, vážení a měření - vedení hygienických záznamů - dekubity, opruzeniny a jejich prevence

2. ročník, 7 + 0 h týdně, povinný

VÝŽIVA, 18 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- zná dietní systém a zásady racionální výživy - rozděluje stravu nemocným podle diet a dbá na jejich dodržování - stanoví nutriční skóre - sleduje bilanci tekutin - pozoruje a zaznamenává fyzický a psychický stav nemocných a zaznamenává schopnost příjmu potravy - popíše postup podávání stravy nemocným podle stupně sebedpěče - ovládá adekvátní komunikaci s pacientem během podávání stravy - vysvětlí, co jsou potraviny pro zvláštní účely, uvede jejich rozdělení a používání	- dietní systém - objednávání a přeprava stravy - podávání stravy - vybraná kulturní specifika ve stravování - příprava kojenecké stravy - komunikace při podávání stravy - potraviny pro zvláštní účely
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - manipulace s potravinami a likvidace zbytků stravy - návyky správného stravování	

VIZITA, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- charakterizuje pojem vizita a popíše funkci lékařské a sesterské vizity - objasní povinnosti praktické sestry během vizity - demonstruje přípravu pacientů k vizitě a asistenci během vizity	- význam, účel a formy vizity - etické aspekty vizity - povinnosti praktické sestry při vizitě

SLEDOVÁNÍ FYZIOLOGICKÝCH FUNKCÍ, 80 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
uvede, které způsoby sledování fyziologických funkcí může provádět	- TT, P, TK, D, vědomí: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie

praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění • definuje, sleduje a hodnotí fyziologické funkce (výška, váha, vědomí, TT, P, TK, D a SaO₂) • provádí záznam fyziologických funkcí do zdravotnické dokumentace • pečuje o vyprazdňování moči a močové katétry nemocných starších 3 let • pečuje o vyprazdňování stolice a provádí klyzma • charakterizuje pojem inkontinence moči a stolice • popíše a zvládá specifika péče o inkontinentní pacienty • akceptuje zásady manipulace s biologickým materiálem • aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	- měření a vážení nemocných - hodnocení vědomí - měření TT, P, TK, D a SaO₂ - vyprazdňování močového měchýře: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - sledování vyprazdňování moče - měření hustoty moče, diurézy a bilance tekutin - katetrizace a výplach močového měchýře - vyprazdňování tlustého střeva: anatomie, fyziologie, patologie, terminologie - sledování vyprazdňování tlustého střeva - záznam naměřených hodnot do dokumentace - klyzma - problematika inkontinence a specifika ošetrovatelské péče - zásady manipulace s biologickým materiálem
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady manipulace s biologickým materiálem	

PODÁVÁNÍ LÉKŮ, 100 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede, které způsoby podávání léčivých látek může provádět praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění • charakterizuje jednotlivé formy léků a postupy při jejich aplikaci • připraví a aplikuje léky vybranými způsoby	- forma, označení a uložení léků - objednávání, hospodaření s léky a opiáty - způsoby aplikace léků - zásady při podávání léků - aplikace léků per os: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, zvláštnosti aplikace léků u dětí - místní aplikace: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, zvláštnosti aplikace léků u dětí - do konečníku, do pochvy, na kůži, do spojivkového vaku,

• vysvětlí způsob objednávání léků, hospodaření s léky a jejich uchovávání • popíše požadavky na bezpečnost práce a případná rizika • zavádí a udržuje inhalační a kyslíkovou terapii • popíše zvláštnosti aplikace léků u dětí • charakterizuje infuzní terapii a její účel, zná druhy infuzních roztoků, popíše zásady při aplikaci infuze • ošetřuje periferní žilní vstupy • charakterizuje pojem transfuze a její účel, zná druhy transfuzních přípravků, popíše zásady při aplikaci, transfuze • aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	do ucha a na nosní sliznici - aplikace léků do dýchacích cest: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - inhalace, oxygenoterapie - aplikace léků injekčně: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí - i. d., s. c., i. m., i. v. - infuze: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, zvláštnosti aplikace léků u dětí, účel a druhy infuzních roztoků, příprava nemocného, infuzního roztoku a pomůcek, povinnosti praktické sestry při podávání infuze - transfuze: zásady, záznam do dokumentace, komunikace, BOZP, účel a druhy transfuzních přípravků, příprava nemocného, transfuzního přípravku a pomůcek, povinnosti praktické sestry při podávání transfuze
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady bezpečnosti ochrany zdraví při práci při manipulaci s kyslíkem - likvidace prošlých léčiv	

ODBĚR BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• uvede, které způsoby odběru může provádět praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění • orientuje se v práci s dokumentací a rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci • vymezí pojem biologický materiál • dodržuje zásady asepse během odběru a zásady BOZP při manipulaci s biologickým materiálem	- zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace - odběr moči: sběr, orientační vyšetření, biochemické, mikrobiologické vyšetření - odběr stolice: biochemické, mikrobiologické vyšetření - odběr sputa, zvratků, zbytků potravy, - odběr žaludečního a duodenálního obsahu, výplach žaludku - výtěry a stěry

- rozlišuje jednotlivé laboratorní vyšetřovací metody - interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu (moč, stolice, sputum, žaludeční a duodenální obsah) - připraví pomůcky a pacienta dle druhu odběru - popíše postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu a odebírá biologický materiál - provádí odsávání sekretů z horních cest dýchacích u nemocných při vědomí starších 10 let - ovládá adekvátní komunikaci s pacientem během odběru - akceptuje přirozený stud nemocného - objasní specifika odběru u dětí - aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) - vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii	- cytologické a bioptické vyšetření - komunikace s pacientem během odběru - zvláštnosti odběrů u dětí
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace	

3. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

ODBĚR BIOLOGICKÉHO MATERIÁLU, 30 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- uvede, které způsoby odběru může provádět praktická sestra podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění - orientuje se v práci s dokumentací a rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci - vymezí pojem biologický materiál	- zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace - odběr krve: protisrážlivé prostředky, dokumentace, biochemické, hematologické, serologické a mikrobiologické vyšetření - zvláštnosti odběru u dětí - punkce - hrudní, břišní, lumbální, sternální,

• dodržuje zásady asepse během odběru a zásady BOZP při manipulaci s biologickým materiálem • rozlišuje jednotlivé laboratorní vyšetřovací metody • interpretuje postupy odběrů jednotlivých druhů biologického materiálu (krev) • připraví pomůcky a pacienta dle druhu odběru • popíše postupy jednotlivých odběrů kapilární a žilní krve, odebírá krev • ovládá adekvátní komunikaci s pacientem během odběru • objasní specifika odběru u dětí • provádí vyšetření biologického materiálu získaného neinvazivní cestou a kapilární krve • popíše druhy punkcí • připraví pacienta k punkci a ovládá asistenci během výkonu • charakterizuje specifika péče o pacienta po punkci • aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii	příprava k výkonu, ošetrovatelská péče po výkonu
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - zásady, způsoby vyšetření, prevence přenosných chorob, bezpečnost práce, dokumentace	

ASISTENCE PŘI PŘEVÁZECH RAN, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše chirurgické nástroje a orientuje se v jejich základních druzích, šicím materiálu, druzích drénů a drenáží	- základní chirurgické nástroje, šicí materiál - druhy drénů, drenáží - vybavení převazového vozíku - asistence při převazu aseptické rány a septické rány

• popíše převazový vozík a vyjmenuje jeho vybavení • připraví sterilní stůl k převazu • dodržuje zásady asepse během převazu a zásady BOZP při manipulaci s biologickým materiálem • akceptuje nutnost empatie k pacientovi a ovládá adekvátní komunikaci během převazu • akceptuje přirozený stud pacienta • dodržuje postupy při ošetřování aseptických i septických ran • používá vhodné zdravotnické prostředky a pomůcky • ošetřuje nekomplikované chronické rány a stomie • aplikuje ve své činnosti algoritmy ošetrovatelského procesu (problém, cíl ošetrovatelské péče, intervence) • vyjadřuje se přesně a odborně správně, užívá správně českou i latinskou terminologii • rozumí latinskému textu ve zdravotnické dokumentaci	- příprava sterilního stolu - ošetření stomie - ošetření pahýlu po amputaci - imobilizační obvazy - exkurze na sádrovnu

REHABILITAČNÍ OŠETŘOVÁNÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní význam rehabilitačního ošetrovatelství • vymezí pojem rehabilitační ošetrovatelství, zdůvodní jeho význam a účel • orientuje se v základních rehabilitačních metodách • vysvětlí pojem a prevenci vzniku imobilizačního syndromu • popíše postup a správně provádí polohování, posazování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení	- význam rehabilitace - metody a účinky rehabilitace - imobilizační syndrom a jeho prevence - bazální stimulace - balneologie - aplikace tepla a chladu, obklady a zábaly - exkurze na RHB pracovišti

s cílem zvyšování soběstačnosti pacienta • charakterizuje metody bazální stimulace • ovládá vhodnou komunikaci s pacientem • akceptuje přirozený stud nemocného • popíše tradiční balneologické procedury • aplikuje zábaly, obklady, léčivé koupele, teplé a studené procedury	

**OŠETRŮVATELSKÁ PÉČE U NEMOCNÉHO V TERMINÁLNÍM STÁDIU
A ZEMŘELÉHO, 4 VYUČOVACÍ HODINY**

výsledky vzdělávání	učivo
• ovládá vhodnou komunikaci s pacientem v terminálním stádiu onemocnění • rozlišuje a akceptuje potřeby pacienta a specifika ošetrovatelské péče v terminálním stádiu onemocnění • akceptuje empatický přístup k pacientům v terminálním stádiu onemocnění • popíše jisté a nejisté známky smrti • osvojí si zásady péče o mrtvé tělo	- ošetrovatelská péče a potřeby nemocného v terminálním stádiu - péče o mrtvé tělo, jisté a nejisté známky smrti

5.10.2 Ošetrovatelství v chirurgických oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství v chirurgických oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování klientů v chirurgických oborech. Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče u klientů v chirurgických oborech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění, léčebného a diagnostického postupu a zároveň schopnosti žáka stručně, srozumitelně a obsahově správně lékařský termín/postup vysvětlit pro potřebu klienta, preventivní osvětovou činnost apod.

Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru praktická sestra.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech je zařazen do 2. ročníku oboru praktická sestra, a to v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně, do 3. ročníku, a to v rozsahu 1 vyučovací hodina týdně, a do 4. ročníku, a to v rozsahu 2 hodiny týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče u klientů v chirurgických oborech.

Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, Ošetrovatelství - první pomoci, Výchově ke zdraví a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů, např. Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných apod.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetrovatelství v chirurgických oborech se podílí na rozvoji odborných a klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství v chirurgických oborech je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna podle daného tématu vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou. Výuka je realizována výkladem doplněným příklady z praxe, využívá se diskuse, porovnání životních zkušeností žáků, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je vhodné doplnit např. exkurzemi na sádrovnu, do rehabilitačního zařízení. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetrovatelství v chirurgických oborech se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných. Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět ošetřovatelství v chirurgických oborech rozvíjí klíčové kompetence:

Žáci jsou v rámci výuky Ošetřovatelství v chirurgických oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetřovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech.

Předmět Ošetřovatelství v chirurgických oborech rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žáci se orientují v možnostech kontinuálního celoživotního vzdělávání, seznamují se s možnostmi svého dalšího vzdělávání, zejména v oboru, uvědomují si zodpovědnost za vlastní život,
- Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti,
- Informační a komunikační technologie - žák se učí pracovat a vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Ošetřovatelství v chirurgických oborech se prolíná s předměty:

- Somatologie - pohybový systém, krevní oběh, trávicí systém, kožní systém,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Ošetřovatelství - první pomoc - jednotný postup při poskytování PP,
- Ošetřování nemocných - ošetřování nemocných chirurgických oborů.

2. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA CHIRURGICKÉM ODDĚLENÍ, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje ošetřovatelskou péči na jednotlivých odděleních • specifikuje zvláštnosti ošetřovatelského procesu a postupů ošetřovatelské péče na jednotlivých odděleních • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných	- specifikace práce praktické sestry na ambulanci, ošetřovací jednotce, JIP, operačních sálech - vybavení chirurgického oddělení - vybavení operačních sálů - vybavení centrální sterilizace - vyšetřovací metody na chirurgii - rozdělení chirurgických operací - indikace a kontraindikace operací - anestezie - rozdělení - předoperační příprava

pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • definuje úseky a charakter práce praktické sestry na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • vysvětlí podstatu, druhy, podmínky a zásady uskutečňování standardních diagnostických metod (laboratorní, zobrazovací a funkční metody) • popíše základní vyšetřovací metody • ilustruje využití doplňkových léčebných metod • vysvětlí specifika konzervativní a operativní léčby u dětí, seniorů a osob s handicapem • použije správně odbornou terminologii	- perioperační péče - pooperační péče - pooperační komplikace
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - specifika práce praktické sestry na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP, operačních sálech, centrální sterilizaci Informační a komunikační technologie - vyhledávání a zpracování informací pro referáty na téma nové vyšetřovací metody na chirurgii	

3. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA VŠEOBECNÉ CHIRURGII, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům • vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci: - jícnu - žaludku - žlučníku a žlučových cest - tlustého střeva, kolostomie - konečníku - kýly - náhlé příhody břišní - akutní appendicitis, akutní pancreatitis, ileus, peritonitis, cholecystitis, úrazovou náhlou příhodou břišní – poranění

• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	břicha - štítné žlázy - mléčné žlázy - plic - poskytované dětem a seniorům - anatomie a fyziologie - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - ošetrovatelská péče u nemocných se stomií	

4. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ V CÉVNÍ CHIRURGII, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům	Ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci: - varixů - tepen - amputaci dolní končetiny - zvláštnosti ošetrovatelské péče - poskytované dětem a seniorům - anatomie a fyziologie - příčiny onemocnění

• vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA UROLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům	Ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci: - ledvin, nefrostomie - prostaty - poskytované dětem a seniorům - anatomie a fyziologie - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika

• vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA ORL ODDĚLENÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům	Ošetrovatelská péče u nemocných před a po operaci: - adenoidní vegetace - krčních mandlí - hrtanu, tracheostomie - poskytované dětem a seniorům - anatomie a fyziologie - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění

• vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S TRAUMATOLOGICKÝM ONEMOCNĚNÍM, 36
VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům	Ošetrovatelská péče u nemocných: - s poraněním lebky a mozku - nitrolební poranění (komoce, kontuze, komprese, krvácení) - s poruchami vědomí - s poraněním páteře a míchy - s poraněním hrudníku (komoce, kontuze, komprese) a žeber (fraktury, pneumotorax)

• vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění a v komunitní péči • popíše nutnost empatického přístupu k nemocným na chirurgickém oddělení • orientuje se v předoperační a pooperační péči • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za své zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- s poraněním kostí a kloubů: extenze, sádrový obvaz, TEP, CKP, DHS, rehabilitace - poskytované dětem a seniorům - anatomie a fyziologie lebky - příčiny onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací o možnostech léčby klientů s traumatologickým onemocněním – Ošetrovatelská péče u nemocných s poraněním páteře a míchy – spinální jednotka	

5.10.3 Ošetřovatelství v interních oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetřovatelství v interních oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetřování klientů v interních oborech. Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetřovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetřovatelské péče u klientů v interních oborech. V průběhu studia získá žák ucelenou představu o diagnostice, terapii, ošetřovatelské péči, příp. rehabilitaci, následné péči, dispenzarizaci.

Předmět Ošetřovatelství v interních oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru praktická sestra.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřovatelství v interních oborech je zařazen do 2. ročníku a 3. ročníku, a to v rozsahu 2 vyučovací hodiny týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetřovatelské péče u klientů na interním oddělení, na péči o klienty s urologickým onemocněním a péči o staré a chronicky nemocné. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, Ošetřovatelství - první pomoci, Výchově ke zdraví a Ošetřovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů např. Ošetřovatelství, Ošetřování nemocných apod.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetřovatelství v interních oborech se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetřovatelství v interních oborech je teoretický předmět. Využívají se v něm znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna podle daného tématu vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou. Výuka je realizována výkladem, využívá se diskuze, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je dále vhodné doplnit např. exkurzemi na dialyzační jednotka, v hospici. Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetřovatelství v interních oborech se navazuje v předmětu Ošetřování nemocných.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení,

sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetrovatelství v interních předmětech rozvíjí klíčové kompetence:

Žáci jsou v rámci výuky Ošetrovatelství v interních oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech.

Předmět Ošetrovatelství v interních oborech rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák se orientuje v možnostech kontinuálního vzdělávání,
- Člověk a životní prostředí - žák si uvědomuje význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví,
- Informační a komunikační technologie - žák se učí vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Ošetrovatelství v interních oborech se prolíná s předměty:

- Somatologie - krev, krevní oběh, dýchací systém, trávicí systém, močový systém, řízení činnosti organismu,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Psychologie - ontogeneze psychiky člověka,
- Ošetrování nemocných - ošetrování nemocných interních oborů, ošetrování dospělých a dětí v terénní zdravotní péči.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ NA INTERNÍM ODDĚLENÍ, 5 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje ošetrovatelskou péči, definuje úseky a charakter práce na interním oddělení • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • použije správně odbornou terminologii	- vybavení interního oddělení - specifikace práce praktické sestry na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP
Pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - specifikace práce zdravotnického asistenta na ambulanci, ošetrovací jednotce, JIP	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI DÝCHACÍCH CEST, 22 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u klientů se zánětlivými chorobami dýchacích cest - ošetrovatelská péče u klientů s CHOPN, dechovou nedostatečností - ošetrovatelská péče u klientů s astma bronchiale - ošetrovatelská péče u klientů s tuberkulózou - anatomie a fyziologie dýchacího ústrojí - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
Pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - ošetrovatelská péče u klientů s astma bronchiale Člověk a životní prostředí - ošetrovatelská péče u klientů s tuberkulózou	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI OBĚHOVÝMI, 26 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění	- ošetrovatelská péče u klientů s ICHS - ošetrovatelská péče u klientů s AIM - ošetrovatelská péče u klientů se srdečním selháním - ošetrovatelská péče u klientů s hypertenzí - ošetrovatelská péče u klientů s tromboembolickou nemocí - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním tepen a žil - anatomie a fyziologie krevního oběhu - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika

• popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI GIT, 15 VYUČOVACÍCH HODIN

• výsledky vzdělávání	• učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním žaludku a duodena - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním žlučníku a žlučových cest - ošetrovatelská péče u klientů s jaterní cirhózou - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním střev (Crohnova choroba, Ulcerózní colitida, zácpa, průjem) - anatomie a fyziologie GIT - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

•

- **3. ročník**, 2 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI KRVĚ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody	- ošetrovatelská péče u klientů s jednotlivými typy anémií - ošetrovatelská péče u klientů s krvácivými stavy - anatomie a fyziologie krve

• použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- příčina onemocnění a příznaky - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI ENDOKRINOLOGICKÝMI A METABOLICKÝMI, 19 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • orientuje se v zásadách zdravé výživy • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u klientů s diabetes mellitus - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním štítné žlázy - anatomie a fyziologie endokrinního systému - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE U KLIENTŮ S CHOROBAMI LEDVIN, 23 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě u vybraných klinických onemocnění • popíše základní vyšetřovací metody • použije správně odbornou terminologii • použije základní znalosti o stavbě a funkci lidského organismu jako celku • na základě získaných vědomostí specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče u vybraných klinických onemocnění • popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • dokáže specifikovat edukaci klientů v odpovědnosti za svoje zdraví • zdůvodní význam zdravého životního stylu	- ošetrovatelská péče u klientů se záněty ledvin - ošetrovatelská péče u klientů s renální kolikou - ošetrovatelská péče u klientů s renální insuficiencí - ošetrovatelská péče u klientů s onemocněním prostaty - anatomie a fyziologie močového systému - příčina onemocnění - příznaky onemocnění - diagnostika - léčba - plán ošetrovatelské péče
komentář	
Exkurze - dialyzační zařízení	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE O STARÉ A CHRONICKY NEMOCNÉ KLIENTY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše nutnost empatického přístupu ke klientům na interním oddělení • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování péče seniorům • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované seniorům	- ošetrovatelská péče o staré a chronicky nemocné
komentář	
Exkurze - hospic, ev. zařízení respitní péče	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací o typech zařízení, které zajišťují péči o staré a chronicky nemocné	

5.10.4 Ošetrovatelství v klinických oborech

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu Ošetrovatelství v klinických oborech je vést žáky k získávání teoretických poznatků v péči o zdraví, prevenci poškození zdraví a ošetrování klientů v klinických oborech a v komunitní péči.

Důraz je kladen na vytváření postojů žáků vyplývajících z holistického pojetí osobnosti klienta a z problematiky multikulturního přístupu ke klientovi. Žáci jsou vzděláváni v základech teorie ošetrovatelského procesu, který je předpokladem pro poskytování individualizované ošetrovatelské péče u klientů v klinických oborech. Zvláštní pozornost je třeba věnovat porozumění odborné lékařské terminologii, pochopení podstaty onemocnění, léčebného a diagnostického postupu a zároveň schopnosti žáka stručně, srozumitelně a obsahově správně lékařský termín/postup vysvětlit (pro potřebu klienta, preventivní osvětovou činností apod.) Předmět Ošetrovatelství ve speciálních klinických oborech utváří s ostatními předměty všeobecný charakter oboru praktická sestra.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech je zařazen do 4. ročníku oboru PS v rozsahu 4 vyučovací hodiny týdně. Předmět je zaměřen na ošetrovatelský proces u dětí, dospělých a seniorů v klinických oborech a komunitní péči. Poskytuje žákům potřebné odborné znalosti a praktické dovednosti. Předpokladem výuky předmětu jsou vědomosti a zkušenosti nabyté v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Klinické propedeutice, Psychologii, Ošetrovatelství - první pomoci, Výchově ke zdraví a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů (např. Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných apod.).

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka Ošetrovatelství v klinických oborech se podílí na rozvoji odborných a klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN a uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech je teoretický předmět. V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, Výchovy ke zdraví, OSN a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Výuka je doplněna podle daného tématu vhodnými didaktickými pomůckami, např. nástěnnými obrazy lidského těla, výpočetní technikou. Výuka je realizována výkladem doplněným příklady z praxe, využívá se diskuse, porovnání životních zkušeností žáků, práce s odbornou literaturou, výpočetní technikou. Výuku je vhodné doplnit např. exkurzemi (psychiatrické zařízení, onkologické oddělení, stomatologická klinika, LDN...). Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Na výuku Ošetrovatelství ve speciálních klinických oborech se navazuje v předmětu Ošetrování nemocných.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení písemných testů, ústního zkoušení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu a při řízené diskusi na určité téma. Při písemném a ústním zkoušení je kladen důraz na porozumění učivu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech rozvíjí klíčové kompetence:

Žáci jsou v rámci výuky Ošetrovatelství ve speciálních klinických oborech směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče. Žáci se mají naučit pracovat s odbornou literaturou, diskutovat o odborných problémech.

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech rozvíjí průřezová témata:

- Informační a komunikační technologie - žáci se učí vyhledávat informace, efektivně s nimi pracovat, kriticky je vyhodnocovat,
- Člověk a svět práce - práce v dětských zařízeních a dětských ústavech,
- Člověk a životní prostředí - bariérové ošetrování, manipulace s biologickým materiálem.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Ošetrovatelství v klinických oborech se prolíná s následujícími předměty:

- Somatologie - cévní, pohybový, dýchací, trávicí, kožní, pohlavní, nervový, vylučovací systém a smyslové orgány,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Latinská terminologie v ošetrovatelství - využití latinských termínů ve všech uč. Blocích,
- Ošetrovatelství - výživa, FF, odběry biologického materiálu, rehabilitace,
- Ošetrovatelství v interních oborech - OP u vybraných interních onemocnění,
- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - OP u vybraných chirurgických onemocnění,
- Informační a komunikační technologie -vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu,
- Psychologie - psychologie nemocných,
- Komunikace - verbální komunikace,
- Ošetrování nemocných - oš. péče na interním, chirurgickém, gynekologickém, dětském, neurologickém a ORL oddělení, OP v terénní zdravotní péči.

4. ročník, 4 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA GYNEKOLOGICKO- PORODNICKÉM ODDĚLENÍ, 14 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na gynekologicko-porodnickém oddělení • charakterizuje ošetrovatelskou péči na odděleních • vyjmenuje vyšetřovací metody v gynekologii	- charakter práce, vybavení, režim, ošetrovatelský proces a diferenciacie péče na gynekologicko-porodnické oddělení - vyšetřovací metody na gynekologicko-porodnickém oddělení - ošetrovatelská péče u nemocných před a po malých a velkých operacích - ošetrovatelská péče u nemocných se záněty, nádory a pohlavními chorobami

• objasní ošetrovatelskou péči u žen na gyn. por. oddělení • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči ženy před, při a po porodu • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v komunitní péči • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- ošetrovatelská péče u ženy v těhotenství - ošetrovatelská péče u ženy před, při a po porodu, při překotném porodu a šestinedělí - ošetrovatelská péče o matku a novorozence - příprava ženy na gynekologické vyšetření, základní gynekologické nástroje

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA DĚTSKÉM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na dětském oddělení • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči na dětském oddělení • orientuje se v nejčastějších onemocněních dětského věku • objasní zvláštnosti ošetrovatelské péče u dětí • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče	- vybavení, léčebný režim, oš. proces, specifika práce sestry, zdravotnického asistenta, diferenciacie oš. péče na ambulanci, oš. jednotce, JIP na dětském oddělení - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami dýchacích cest - bronchopneumonie, astma bronchiále, mukoviscidóza - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami oběhovými - vrozené a získané onemocnění srdce - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami GIT - průjmové onemocnění, malabsorpční syndrom (specifika léčby) - ošetrovatelská péče u dětí s chorobami endokrinologickými, metabolickými - DM, fenylketonurie (specifika léčby) - práce v dětských zařízeních a dětských ústavech

• respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - práce v dětských zařízeních a dětských ústavech	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA NEUROLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje základní terapeutické postupy v neurologii • charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u onemocnění mozku a míchy • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných neurologických onemocnění • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciaci péče na neurologickém oddělení - RHB u nemocného s neurologickým onemocněním, bazální stimulace - vyšetřovací metody na neurologickém oddělení - ošetrovatelská péče u nemocných se záchvatovitými stavy – epilepsie - ošetrovatelská péče u nemocných se zánětlivými onemocněními CNS – meningitis, encefalitis - ošetrovatelská péče u nemocných s roztroušenou sklerózou mozkomíšni - ošetrovatelská péče u nemocných s CMP

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA GERONTOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje problémy ošetrovateľskej péče u vybraných onemocnění v gerontologii • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovateľskej péče seniorům • objasní a charakterizuje oš. péči u seniorů • specifikuje zvláštnosti ošetrovateľského procesu a postupů ošetrovateľskej péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovateľskej péče seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- projevy stáří, geriatric - zvláštnosti seniorů v interním, chirurgickém, urologickém a gynekologickém ošetrovateľství - ošetrovateľská péče o staré lidi - práce praktické sestry v léčebných ústavech

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA INFEKČNÍM ODDĚLENÍ, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na infekčním oddělení • charakterizuje vyšetřovací metody na infekčním oddělení • objasní prevenci a protiepidemiologická opatření na infekčním oddělení • charakterizuje ošetrovateľskou problematiku na infekčním oddělení • objasní a charakterizuje ošetrovateľskou péči u vybraných infekčních onemocnění	- charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciacie péče na infekčním oddělení - bariérové ošetrování, manipulace s biologickým materiálem - ošetrovateľská péče u nemocných s infekčním zánětem jater - ošetrovateľská péče u nemocných s alimentárními infekčními nákazami - ošetrovateľská péče u nemocných s Lymeskou borreliózou

• orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - bariérové ošetřování, manipulace s biologickým materiálem	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ONKOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u onkologických onemocnění • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných onkologických onemocnění • objasní základní terapeutické postupy u onkologicky nemocných • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na onkologickém oddělení - psychologický přístup k onkologicky nemocným při příjmu, hospitalizaci, diagnostických a léčebných výkonech, spolupráce s rodinou - charakteristika nádorových onemocnění - vyšetřovací metody u onkologicky nemocných - léčba nádorů, práce s cytostatiky (EVVO, léková závislost, ochrana zdraví pracovníků) - ošetrovatelská péče u nemocných s nádorovým onemocněním plic, GIT, uropoetického systému, prostaty, krve

pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	
komentář	
Exkurze na onkologické oddělení.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - žák k vybranému tématu vytvoří prezentaci v počítačové formě Člověk a životní prostředí - žáci si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví, uvědomí si vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ORTOPEDECKÉM ODDĚLENÍ, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifikaci práce na ortopedickém oddělení • charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných ortopedických onemocnění • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných ortopedických onemocnění • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	Ošetrovatelská péče na ortopedickém oddělení: - charakter práce, vybavení, režim, oš.proces a diferenciacie péče na ortopedickém oddělení - ošetrovatelská péče u dětí a dospělých nemocných se záněty – revmatoidní artritida, osteomyelitida - ošetrovatelská péče u nemocných s artrózou - ošetrovatelská péče u nemocných s endoprotézou

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA ORL, 9 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• orientuje se v specifice práce na ORL oddělení • charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných ORL onemocnění • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných ORL onemocnění • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na ORL oddělení - ošetrovatelská péče u nemocného před a po strumektomii, adenotomii - ošetrovatelská péče u nemocných se zánětlivým onemocněním horních a dolních cest dýchacích - ošetrovatelská péče u nemocných s onemocněním ucha

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA KOŽNÍM ODDĚLENÍ, 11 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se v specifice práce na kožním oddělení • charakterizuje příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u vybraných kožních onemocnění • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných kožních onemocnění • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě klinických onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče	- charakter práce, vybavení, režim, oš. proces a diferenciacie péče na kožním oddělení - aplikace léků na kůži, EVVO - léčba kožních onemocnění, specifika oš.péče - psychické aspekty oš. péče u klientů s kožním onemocněním - oš. proces u nemocných se zánětlivým onemocněním kůže - Erysipel, Herpes zooster (pásový opar) - oš. proces u nemocných s vybranými neinfekčními onemocněními kůže - Bércový vřed, Psoriáza - lupénka - oš. proces u nemocných s onkologickým onemocněním kůže (melanom)

- rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat - uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA OČNÍM ODDĚLENÍ, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
- orientuje se v specifikace práce na očním oddělení - charakterizuje základní terapeutické postupy v očním lékařství - charakterizuje příznaky a vyšetřovací metody u očních onemocnění - objasní první pomoc při úrazech oka - objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění oka - specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče - rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům - uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat - uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciaci péče na očním oddělení - oš. proces u nevidomého - vyšetřovací metody - oš. proces u nemocných s oční vadou – refrakční vady, nystagmus, strabismus - oš. proces u nemocných se zánětlivým onemocněním oka - oš. proces u nemocných s očním zákalem

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA PSYCHIATRICKÉM ODDĚLENÍ, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• orientuje se v specifičnosti práce na psychiatrickém oddělení • charakterizuje základní vyšetřovací metody a terapeutické postupy u psychiatrických pacientů • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciacie péče na psychiatrickém oddělení - oš. proces u nemocného s demencí, Alzheimerovou chorobou - projevy a léčba psychiatrických onemocnění - poruchy příjmu potravy
komentář	
Podle možnosti lze naplánovat exkurzi na psychiatrické oddělení.	

OŠETŘOVATELSKÁ PÉČE NA STOMATOLOGICKÉM ODDĚLENÍ, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje práci na stomatologickém oddělení • objasní prevenci zubního kazu • objasní základní charakteristiku a terapii úrazů a stomatologických onemocnění • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči u vybraných onemocnění zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat	- ošetrovatelská péče o dutinu ústní - charakter práce, vybavení, režim, oš. a diferenciacie péče na stomatologickém oddělení - prevence zubního kazu - oš. péče v stomatologii - oš. péče u nemocných před a po operaci

• uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	
komentář	
Referáty žáků k problematice stomatologických onemocnění a prevenci zubního kazu.	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie Žák k vybranému tématu vytvoří prezentaci v počítačové formě.	

MULTIKULTURNÍ OŠETŘOVATELSTVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči • respektuje zásady multikulturního ošetrovatelství • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče • objasní a charakterizuje ošetrovatelskou péči • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče v komunitní péči • rozlišuje a respektuje zvláštnosti poskytování ošetrovatelské péče dětem a seniorům • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • uvede činnosti, které vykonává podle § 4a) vyhlášky č. 55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- multikulturní ošetrovatelství - ošetrovatelská péče v komunitní péči -práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech a v sociálních službách.

5.10.6 Ošetřování nemocných

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem předmětu je zprostředkovat žákům učební praxi v přirozeném prostředí nemocnice, ambulance a komunitní péče. Důraz je kladen na profesní připravenost žáků k poskytování komplexní ošetrovatelské péče v klinických oborech a v komunitní péči ve vztahu zejména k internímu lékařství, chirurgii, pediatrii, péči o matku a novorozence, gynekologii, psychiatrii a péči o staré lidi a geriatrii. Cílem je též připravit žáky na práci v prostředí se zvýšenými nároky na dodržování hygienických předpisů, prevenci infekčních onemocnění a na spolupráci se zdravotnickým týmem. Cílem výuky předmětu je naučit žáky prakticky aplikovat ve zdravotnických zařízeních teoretické a praktické dovednosti a poznatky, které získali v předmětech odborných i všeobecně vzdělávacích, prohlubovat komunikativní dovednosti žáků, pěstovat u žáků schopnost empatie, formovat profesní vlastnosti budoucích praktických sester, aplikovat ošetrovatelskou péči na podkladě individuálních potřeb nemocných a vést ošetrovatelskou dokumentaci.

Charakteristika učiva

Předmět Ošetřování nemocných je předmět praktický, zařazený do 3. a 4. ročníku oboru praktická sestra, ve třetím ročníku v rozsahu 14 vyučovacích hodin týdně, ve čtvrtém ročníku v rozsahu 14 vyučovacích hodin týdně. Předmět je zaměřen na poskytování ošetrovatelské péče v přirozených podmínkách zdravotnických zařízení, tj. u klientů v chirurgických a interních oborech. Žáci jsou rozděleni do skupin dle jednotlivých klinických pracovišť, v rámci skupin dochází podle rozpisu na jednotlivá pracoviště, kde pracují pod vedením odborné učitelky nebo sestry. Ve třetím ročníku žáci absolvují navíc odbornou praxi ve čtyřtýdenním bloku v rozsahu 120 hodin. V době odborné praxe je výuka prováděna ve směnách - ranní a odpolední dle vypracovaných rozpisů. Osvojení tohoto předmětu je předpokladem pro výkon povolání.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka ošetřování nemocných se podílí na rozvoji odborných klíčových kompetencí. Směřuje k tomu, aby žáci byli schopni řešit odborné problémy při výuce OSN, uměli pracovat s informacemi.

Výukové strategie

V předmětu se využívají znalosti ze Somatologie, Klinické propedeutiky, Psychologie, OSE a přírodovědných předmětů. Při výuce je nezbytné spolupracovat s vyučujícími těchto předmětů. Při výuce se využívají standardní pomůcky oddělení. Výuku je možno dále doplnit např. exkurzemi (dialyzační jednotka, rehabilitační zařízení, onkologické oddělení). Ve výuce je žádoucí uplatňovat různé aktivizační metody, instruktáž, napodobování, manipulování, které napomáhají vytvoření požadovaných klíčových kompetencí, zvyšují motivaci žáků a pozitivně ovlivňují jejich vztah k učení a konkrétnímu vyučovacímu předmětu. Výuka Ošetřování nemocných navazuje na předmět Ošetrovatelství. V hodinách Ošetřování nemocných budou využívány následující metody: samostatná práce individuální i skupinová v rámci péče o nemocné, řešení problémů, skupinové vyučování, aktivizující metody - instruktáž, manipulování, exkurze, výklad učitele, dialog, diskuze.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy. Při hodnocení se využívá klasifikační stupnice. Slovní hodnocení, sebehodnocení a kolektivní hodnocení se uskutečňuje při práci v týmu. Při hodnocení žáků se přihlíží k jejich aktivitě, samostatnosti a teoretickým znalostem.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Žáci jsou v rámci výuky Ošetřování nemocných směřováni k rozvíjení schopností a dovedností řešit problémy. Jsou vedeni ke správné komunikaci s klientem, ke spolupráci při poskytování ošetrovatelské péče.

Předmět Ošetřování nemocných rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení - žáci jsou vedeni k pozitivnímu vztahu k osvojování poznatků, jsou motivováni k dalšímu celoživotnímu vzdělávání potřebnému pro výkon povolání,
- kompetence k řešení problémů - žáci uplatňují medicínské a zdravotnické znalosti při řešení problémů v ošetrovatelské péči a spolupracují v rámci zdravotnického týmu,
- kompetence komunikativní - žáci komunikují na odborné úrovni s nemocnými a zdravotnickým týmem, vyjadřují své názory a postoje, používají odbornou terminologii v písemné i ústní formě,
- kompetence personální a sociální - žáci se přizpůsobují pracovnímu prostředí klinického pracoviště, začleňují se do zdravotnického týmu,
- občanské kompetence a kulturní povědomí - žáci jednájí odpovědně v souladu s respektováním práv pacientů a osobnosti člověka, definují tradice a hodnoty jednotlivých národních kultur a v souladu s nimi poskytují ošetrovatelskou péči, ochraňují život a zdraví své a ostatních,
- kompetence k pracovnímu uplatnění - žáci definují vzdělávání a vlastní profesní budoucnost, mají přehled o možnostech uplatnění v oš. oborech,
- kompetence využívat prostředky IKT a pracovat s informacemi - žáci vyhledávají informace, efektivně s nimi pracují, kriticky je vyhodnocují a odpovědně uplatňují, používají počítačový program ve zdravotnických zařízeních.

Předmět Ošetřování nemocných rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - kompetence praktické sestry, činnosti praktické sestry,
- Člověk a životní prostředí - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami, prevence nozokomiálních nákaz, výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy,
- Informační a komunikační technologie - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění, vytvoření prezentace u vybraného chirurgického onemocnění, vytvoření prezentace u vybraného interního.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Ošetřování nemocných rozvíjí mezipředmětové vztahy:

- Somatologie - cévní, pohybový, dýchací, trávicí, kožní, pohlavní, nervový, vylučovací systém a smyslové orgány,
- Klinická propedeutika - vyšetřovací metody,
- Latinská terminologie v ošetrovatelství - využití latinských termínů ve všech učebních blocích,
- Ošetrovatelství - hygiena, lůžko, pomůcky, ošetrovací jednotka, obvazový materiál, výživa, fyziologické funkce, odběry biologického materiálu,
- Ošetrovatelství v interních oborech - interní oddělení, OP u vybraných interních onemocnění
- Ošetrovatelství v chirurgických oborech - chirurgické oddělení, OP u vybraných chirurgických onemocnění,

- Ošetrovatelství v klinických oborech - OP na gynekologicko-porodnickém, gerontologickém, ortopedickém, ORL, dětském, neurologickém oddělení,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, vytvoření prezentace na vybranou problematiku,
- Psychologie - psychologie nemocných,
- Komunikace - verbální komunikace.

3. ročník, 14 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH CHIRURGICKÝCH OBORŮ, 224 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů • provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů • spolupracuje se členy zdravotnického týmu • komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • používá platné ošetrovatelské standardy • motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe • pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebedpěče • sleduje zdravotní stav nemocného	- kompetence praktické sestry, činnosti praktické sestry - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - získávání informací o nemocném - komunikace s nemocnými - ošetrování soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - péče o osobní hygienu u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - ošetrování nemocných s poruchou vědomí - péče o lůžko, pohodlí a prostředí nemocného - prevence nozokomiálních nákaz - péče o pomůcky - výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - vyprazdňování nemocných - ošetrování nemocných se stomií - aplikace klyzma - ošetrování nemocných nepohyblivých a inkontinentních - ošetrování nemocných po katetrizaci močového měchýře - komplexní hygienická péče u dospělých, včetně prevence proleženin - komplexní hygienická péče u dětí - hodnocení FF - příprava, asistence a ošetrování nemocných při diagnostických a terapeutických postupech - předoperační a pooperační péče - převazový vozík - převazy - ošetrování nemocných s drenáží - ošetrování nemocných s bolestmi - podávání léků per os

• předchází vzniku imobilizačního syndromu • provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek • dodržuje hygienické zásady při rozdělávání stravy na ošetrovací jednotce • podává stravu nemocným podle stupně jejich sebepečce • dohlíží na dodržování pitného režimu • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • pečuje o vyprazdňování nemocného • provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku • provádí klyzma • aktivně pečuje o inkontinentní nemocné • přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat • přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce • asistuje při vizitě • připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům • sleduje poruchy celistvosti kůže • asistuje při převazech a ošetřování ran • připravuje pomůcky a dokumentaci • dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP • používá správně pomůcky k podávání léků • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví	- podávání léků na sliznici a kůži - podávání léků per rectum - aplikace léků na nosní sliznici, do zvukovodu a do oka - podávání léků do dýchacích cest, aplikace kyslíku - podávání léků i.d., s.c., i.m. - odběry kapilární krve - odběry venózní krve - odběry moče a stolice - odběry sputa, výtěry, stěry - asistence u léků aplik. i. v. - asistence při podání infuze a transfuze - péče o psychický stav - péče o odpočinek a spánek - aktivizace a RHB nemocných - aplikace tepla a chladu - péče o nemocné s imobilizačním obvazem - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - ošetřování nemocných v terminálním stadiu

• aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku • provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce • pečuje o pohodlí nemocného • aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace • provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory • vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla • vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště • spolupracuje při přijetí, přemísťování a propouštění nemocných • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým • pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného • zpracovává dentální materiály v ordinaci • vede příslušnou dokumentaci • dodržuje hygienické zásady a BOZP	
komentář	

V průběhu výuky učební praxe je zařazena exkurze do rehabilitačního zařízení Hamzova léčebna Luže-Košumberk, na dialyzační jednotku v Ústí nad Orlicí a do Masarykova onkologického ústavu Brno.

pokrytí průřezových témat

Informační a komunikační technologie

- příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění
- vytvoření prezentace u vybraného chirurgického onemocnění
- orientace v základní obsluze počítačového systému na oddělení

Člověk a životní prostředí

- žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví
- manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami
- prevence nozokomiálních nákaz
- výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy

Člověk a svět práce

- kompetence praktické sestry, činnosti praktické sestry

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH INTERNÍCH OBORŮ, 224 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• popíše organizaci a harmonogram práce praktické sestry a celého zdravotnického týmu • dodržuje interní předpisy týkající se BOZP, PO a krizových situací • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu na pracovišti • používá zdravotnickou dokumentaci a informační systémy pracoviště, dodržuje postupy pracoviště pro ochranu osobních údajů • provádí zápis do zdravotnické dokumentace a další dokumentace • pracuje podle etického kodexu a dodržuje práva pacientů • spolupracuje se členy zdravotnického týmu • komunikuje s nemocnými adekvátně jejich osobnosti a v souladu s etickými a společenskými zásadami, vhodně používá odbornou terminologii • dbá na estetickou úpravu zevnějšku a vystupování před nemocnými • používá platné ošetrovatelské standardy	- kompetence praktické sestry, činnosti praktické sestry - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - získávání informací o nemocném - komunikace s nemocnými - ošetrování soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - péče o osobní hygienu u soběstačných, částečně soběstačných a nesoběstačných klientů - ošetrování nemocných s poruchou vědomí - péče o lůžko, pohodlí a prostředí nemocného - prevence nozokomiálních nákaz - péče o pomůcky - výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy - vyprazdňování nemocných - ošetrování nemocných se stomií - aplikace klyzma - ošetrování nemocných nepohyblivých a inkontinentních - ošetrování nemocných po katetrizaci močového měchýře - komplexní hygienickou péči u dospělých, včetně prevence proleženin - komplexní hygienickou péči u dětí - hodnocení FF

• motivuje a edukuje jednotlivce, rodiny, a skupiny osob k přijetí zdravého životního stylu a k péči o sebe • pečuje o osobní hygienu nemocných různého stupně sebedpěče • sleduje zdravotní stav nemocného • předchází vzniku imobilizačního syndromu • provádí dezinfekci a dekontaminaci pomůcek • dodržuje hygienické zásady při rozdělování stravy na ošetrovací jednotce • podává stravu nemocným podle stupně jejich sebedpěče • dohlíží na dodržování pitného režimu • podává potraviny pro zvláštní lékařské účely • sleduje, hodnotí a zaznamenává bilanci tekutin a vyprazdňování nemocného • pečuje o vyprazdňování nemocného • provádí hygienu genitálu, dezinfekci katetru a výměnu močového sáčku • provádí klyzma • aktivně pečuje o inkontinentní nemocné • přebaluje kojence a dbá na vytvoření hygienických návyků u batolat • přesně zjišťuje, měří a zaznamenává fyziologické funkce • asistuje při vizitě • připravuje nemocného k vizitě a k diagnostickým a léčebným výkonům • sleduje poruchy celistvosti kůže • asistuje při převazech a ošetřování ran • připravuje pomůcky a dokumentaci, • dodržuje předepsané pracovní postupy a zásady BOZP	- příprava, asistence a ošetřování nemocných při diagnostických a terapeutických postupech - předoperační a pooperační péče - převazový vozík - převazy - ošetřování nemocných s drenáží - ošetřování nemocných s bolestmi - podávání léků per os - podávání léků na sliznici a kůži - podávání léků per rectum - aplikace léků na nosní sliznici, do zvukovodu a do oka - podávání léků do dýchacích cest, aplikace kyslíku - podávání léků i.d., s.c., i.m. - odběry kapilární krve - odběry venózní krve - odběry moče a stolice - odběry sputa, výtěry, stěry - asistence u léků aplik. i.v. - asistence při podání infuze a transfuze - péče o psychický stav - péče o odpočinek a spánek - aktivizace a RHB nemocných - aplikace tepla a chladu - péče o nemocné s imobilizačním obvazem - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění - ošetřování nemocných v terminálním stadiu

• používá správně pomůcky k podávání léků • sleduje a zaznamenává účinky léků na zdravotní stav nemocných • dodržuje zásady BOZP při manipulaci s centrálním rozvodem kyslíku a kyslíkovou lahví • aplikuje injekce pod kůži a do svalu u dospělých a dětí starších 3 let věku • provádí odběry kapilární a venózní krve, dodržuje bezpečnost práce • pečuje o pohodlí nemocného • aktivně vyhledává a saturuje psychické, fyzické a sociální potřeby nemocných • komunikuje s nemocnými a objektivně hodnotí jejich potřeby • zajišťuje s ostatními zdravotnickými pracovníky polohování, základní pasivní, dechová a kondiční cvičení, nácvik sebeobsluhy, metody bazální stimulace • provádí sociální aktivizace zejména v rámci péče o seniory • vykonává činnosti při zajištění herních aktivit dětí • pečuje o zajištění psychické pohody, pocitu jistoty, bezpečí a sociálního kontaktu • vykonává činnosti při přejímání, kontrole, manipulaci a uložení léčivých přípravků, zdravotnických prostředků a prádla • vykonává činnosti při zajištění stálé připravenosti pracoviště • spolupracuje při přijetí, přemístování a propouštění nemocných • poskytuje a zajišťuje psychickou podporu umírajícím a jejich blízkým • pečuje o tělo zemřelých a činnosti spojené s úmrtím nemocného	

• zpracovává dentální materiály v ordinaci • vede příslušnou dokumentaci • dodržuje hygienické zásady a BOZP	
komentář	
V průběhu výuky učební praxe je zařazena exkurze do rehabilitačního zařízení Hamzova léčebna Luže-Košumberk, na dialyzační jednotku v Ústí nad Orlicí a do Masarykova onkologického ústavu Brno.	
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - kompetence praktické sestry, činnosti praktické sestry Člověk a životní prostředí - manipulace s biologickým materiálem a kontaminovanými pomůckami - prevence nozokomiálních nákaz - výživa nemocných a manipulace se stravou a zbytky potravy Informační a komunikační technologie - příjem klienta na ošetrovací jednotku, jeho překlad a propuštění	

4. ročník, 14 + 0 h týdně, povinný

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH CHIRURGICKÝCH OBORŮ, 131 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům • vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů	- ošetrovatelská péče z chirurgického hlediska u nemocných: - s onemocněním dýchacích cest - s onemocněním oběhového systému - s onemocněním zažívacího traktu - s onemocněním endokrinním a metabolickým - s onemocněním ledvin a močových cest - s onemocněním mozku a míchy - s poruchou vědomí - s onemocněním pohybového aparátu - s cévním onemocněním - ošetrovatelská péče u nemocných s traumatologickým onemocněním - ošetrovatelská péče u žen na gynekologicko-porodnickém oddělení

• objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění oběhového systému • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním oběhového systému • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění zažívacího traktu • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním zažívacího traktu • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s endokrinním a metabolickým onemocněním • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním DM, ŠŽ • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných klientů • charakterizuje úseky chirurgického oddělení a práci sestry • dokáže provést ošetrovatelskou péči u klienta před a po endoskopických výkonech, před a po operacích, včetně diabetika, anestézie • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s poruchou vědomí • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s poruchou vědomí • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u náhlé příhody břišní • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s NPB • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta se stomií	

• dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta se stomií • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta na traumatologickém oddělení • dokáže zvládnout péči o klienta na traumatologickém oddělení • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody a léčbu u klienta před a po amputaci • dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči u klienta před a po amputaci • dokáže zvládnout péči o klienta před a po operaci ŠŽ a pankreatu • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, diagnostiku a léčbu u onemocnění cévního systému • dokáže zvládnout péči o klienta před operací cév a po ní • objasní úseky gyn.-por. oddělení a charakteristiku práce sestry • dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči před malou a velkou gynekologickou operací i po ní • dokáže zvládnout ošetrovatelskou péči u ženy ve všech fázích porodu • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb. a podle jejích pozdějších znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii	
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vytvoření prezentace u vybraného chirurgického onemocnění Člověk a životní prostředí - žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví	

OŠETŘOVÁNÍ NEMOCNÝCH INTERNÍCH OBORŮ, 131 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům • vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • charakterizuje úseky interního oddělení a práci sestry • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění dýchacích cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním dýchacích cest • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění oběhového systému • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním oběhového systému • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění zažívacího traktu • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním zažívacího traktu • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u klienta s endokrinním a metabolickým onemocněním	- ošetrovatelská péče z interního hlediska u nemocných: - s onemocněním dýchacích cest - s onemocněním oběhového systému - s onemocněním zažívacího traktu - s onemocněním endokrinním a metabolickým - s onemocněním krve - s onemocněním ledvin a močových cest - ošetrovatelská péče u starých, chronicky nemocných a psychiatricky nemocných - ošetrovatelská péče u nemocných v terminálním stadiu nemoci

• dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním DM, ŠŽ • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění krve • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním krve • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onemocnění ledvin a močových cest • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u klienta s onemocněním ledvin a močových cest • objasní příznaky, příčiny, vyšetřovací metody a léčbu u onkologických onemocnění • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u onkologicky nemocných klientů • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u starých a chronicky nemocných klientů • objasní příčiny, příznaky, vyšetřovací metody, diagnostiku a léčbu u onemocnění cévního systému • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb. a podle jejích pozdějších znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii			
pokrytí průřezových témat Informační a komunikační technologie - vytvoření závěrečné prezentace u vybraného interního onemocnění - žák se orientuje v základní obsluze počítačového systému na oddělení Člověk a životní prostředí - žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví			
OŠETŘOVÁNÍ DOSPĚLÝCH A DĚTÍ V TERÉNNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČI, 130 VYUČOVACÍCH HODIN <table border="1" data-bbox="188 1921 1402 1980"> <tr> <td data-bbox="188 1921 796 1980">výsledky vzdělávání</td><td data-bbox="796 1921 1402 1980">učivo</td></tr> </table>		výsledky vzdělávání	učivo
výsledky vzdělávání	učivo		

• charakterizuje ošetrovatelskou péči na jednotlivých odděleních • uvede činnosti, které podle vyhlášky č. 55/2011 Sb. a podle jejích pozdějších znění nesmí praktická sestra vykonávat • orientuje se v etiopatogenezi, diagnostice a léčbě onemocnění • specifikuje zvláštnosti ošetrovatelského procesu a postupů ošetrovatelské péče na jednotlivých odděleních • rozlišuje a respektuje zvláštnosti ošetrovatelské péče poskytované dětem a seniorům • vykonává činnosti podle § 4a) vyhlášky č.55/2011 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků, ve znění pozdějších předpisů • objasní úseky dětského oddělení a charakteristiku práce sester • dokáže provádět ošetrovatelskou péči u dětských klientů • objasní charakteristiku práce sester u praktických lékařů • objasní charakteristiku práce sestry v domácí péči • objasní charakteristiku práce u klientů s mentálním postižením • aplikuje teoretické znalosti v ošetrovatelských dovednostech • dodržuje správné pracovní postupy ošetrovatelské péče (vykonává činnosti podle § 27 Vyhlášky č.424/2004 Sb. a podle jejích pozdějších znění, kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků) • užívá správně odbornou terminologii	- ošetrovatelská péče u nemocných na odděleních interním, chirurgickém a ortopedickém, neurologickém, gynekologicko-porodnickém, dětském, v péči o staré lidi a gerontologii a v terminálním stádiu nemoci, v rehabilitační a fyzikální medicíně a stomatologii - práce praktické sestry v terénu, v komunitních centrech, v léčebných ústavech a dětských zařízeních, v sociálních službách - zásady a povinnosti na pracovišti - první kontakt s klientem, získávání informací se zaměřením na primární a sekundární potřeby - zajištění základní ošetrovatelské péče v domácích podmínkách - zajištění terapeutických zákroků dle ordinace praktického lékaře - zajištění psychické a fyzické aktivizace klientů v domácím prostředí - spolupráce s rodinou
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - žák si uvědomí význam zdravého životního stylu a vědomí odpovědnosti za své zdraví	

5. 11 Sociální vztahy a dovednosti

5. 11.1 Psychologie

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Psychologie umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a dovednosti ze základních teoretických i aplikovaných oborů psychologie, z oblasti sociálních vztahů. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnické profese, v ošetrovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům. Vede k osvojení zásad duševní hygieny a celoživotní zodpovědnosti za své biopsychosociální zdraví. Umožňuje rozlišovat a respektovat zvláštnosti jednotlivých vývojových období člověka. Poskytuje žákům základní poznatky z psychologie, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi. Umožní žákům poznávat svou osobnost, znát profil osobnosti zdravotnického asistenta, rozlišovat různé typy osobnosti klienta/pacienta.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Psychologie vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné. V předmětu se žáci seznámí se základními pojmy z obecné psychologie, psychologie osobnosti, vývojové psychologie, sociální a zdravotnické psychologie. Učivo umožňuje pochopit praktické využití psychologie v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí. V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenskovedních předmětů a využívá je. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Somatologii, Biologii a ekologii, Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty Ošetrovatelství, Ošetrování nemocných a Komunikace, které se s psychologií doplňují nebo na ně navazují.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu psychologie směřuje k tomu, aby žáci :

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti psychologie.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorně demonstračních a aktivizujících metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů, k diskuzi,
- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské praxe i z běžného života, vést k prožitku,
- k jednoduché analýze situace a řešení,
- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuze, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Psychologie rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci /absolventi/ mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu (kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje; absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace

potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,

- kompetence komunikativní: žáci/absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

- kompetence personální a sociální: žáci/absolventi jsou schopni reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních a vstřícných mezilidských vztahů, předcházet konfliktům a pečovat o své duševní zdraví,

- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci/absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovateľských oborech,

- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci /absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,

- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci/absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmět Psychologie rozvíjí průřezová témata:

- Člověk a svět práce - žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost aktivně se účastnit kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,

- Občan v demokratické společnosti – žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým,

- Člověk a životní prostředí – žák si uvědomuje vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny.

Mezipředmětové vztahy

Psychologie se prolíná s předměty:

- Ošetrovateľství - osobnost zdravotnického pracovníka, ošetrování pacienta s bolestí,

- Ošetrování nemocných - využití praktických poznatků z předmětu OSN se prolíná ve všech vyučovacích blocích,

- Somatologie - řízení činnosti organismu, látkové řízení,

- Biologie a ekologie - rozmanitost organismů - nervová soustava a smyslové orgány, základy genetiky,

- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, chování a řeč,

- Klinická propedeutika - definice zdraví, nemoc,
- Informační a komunikační technologie -vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace,
- Veřejné zdravotnictví a výchova ke zdraví - prevence nemocí a zdravotní výchova, péče o zdraví,
- Komunikace - umění komunikace, neverbální komunikace.

1. ročník, 1 + 0 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE JAKO VĚDA, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže začlenit psychologii do soustavy společenských věd • definuje předmět psychologie • vymezí psychologii jako vědní obor a její přínos pro práci i osobní život • popíše základní mezníky vývoje psychologie jako vědní disciplíny • používá správně odbornou terminologii, vymezí vybrané psychologické pojmy • orientuje se v základních psychologických metodách, dokáže je použít v modelových situacích • vysvětlí význam psychologie a uplatnění v různých oblastech lidské činnosti • uvědomí si a na příkladech objasní psychosomatickou jednotu lidského organismu • vysvětlí biologickou a sociální determinaci lidské psychiky • uvede vztah mezi nervovou soustavou a psychikou	Psychologie jako věda: - seznámení s náplní předmětu psychologie, literatura, - předmět, cíle, stručná historie psychologie, - obory psychologie, vztah psychologie k jiným oborům, využití poznatků z psychologie v pracovním a e v osobním životě, - metody psychologie, - vědomí a nevědomí, prožívání a chování - determinace lidské psychiky (fylogeneze a ontogeneze nervové soustavy).

OBEČNÁ PSYCHOLOGIE – PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY, 24 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• klasifikuje psychologické jevy – rozliší základní psychické procesy a stavy • uvede vztah mezi jednotlivými psychickými procesy a stavy	Psychické procesy, stavy: - třídění psychických jevů – procesy, stavy a vlastnosti, - čítí a vnímání, vč. poruch vnímání, - pozornost, vč. technik rozvoje pozornosti a poruch pozornosti,

• charakterizuje jednotlivé psychické procesy a stavy a dokáže uvést příklady poruch psychických stavů a procesů • vysvětlí, jak probíhá proces poznávání • objasní jednotlivé fáze vnímání • charakterizuje fáze, druhy a typy paměti, její vývoj • objasní pojem imaginace, uvede rozdíly mezi představivostí a fantazií • objasní podstatu myšlení a řeči vč. myšlenkového řešení problému • objasní pojem emoce a rozliší základní druhy citů, • ovládá jednoduché techniky na rozvoj a posilování psychických procesů a stavů • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a zvládání náročných pracovních a životních situací	- paměť, vč. technik rozvoje paměti a poruch paměti, - učení, - imaginace – představivost, fantazie, - myšlení, - řeč, - emoční procesy, vč. poruch, - volní procesy, vůle, vč. poruch, - metody sebepoznávání a sebehodnocení psychických procesů a stavů – využití pro sebevýchovu, sebevzdělávání, seberealizaci, sebehodnocení, - využití metody pozorování a posuzování psychických procesů a stavů druhého člověka.

2. ročník, 2 + 0 h týdně, povinný

PSYCHOLOGIE OSOBNOSTI - ČLOVĚK JAKO OSOBNOST, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní základní pojmy psychologie osobnosti • vymezí pojem osobnost, charakterizuje strukturu osobnosti, uvědomí si a vysvětlí bio-psycho-sociální jednotu osobností • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu • analyzuje činitele podílející se na utváření osobnosti • definuje vrozené a získané vlastnosti učení • definuje vrozené a získané povahové vlastnosti osobnosti	Člověk jako osobnost: - vymezení pojmu osobnost, komplexní bio-psycho-sociální pojetí osobnosti, - determinace osobnosti, biologická determinace, socializace osobnosti, - vlastnosti osobnosti – klasifikace, - vlastnosti učení, - vlastnosti povahové, - vlastnosti motivační - potřeby a jejich členění, zájmy, postoje, hodnoty, cíle; motivované jednání; motivace k učení, - typologie osobnosti, - sebepoznávání, poznávání a posuzování osobnosti druhého člověka - chyby v posuzování osobnosti, - změny v chování osobnosti a jejich prevence,

• charakterizuje motivační vlastnosti osobností, • uvede jednotlivé motivační činitele (vč. postojů – popíše vznik a funkci postojů, posoudí možnost výchovného působení na změnu postojů) • charakterizuje motivovaného jednání • uvede příklady typologií osobnosti • užívá techniky sebepoznání, sebevýchovy a učení k rozvoji vlastní osobnosti • diskutuje o normálních a patologických rysech osobnosti, uvede některá specifika osobnosti klientů (sociálních služeb, zdravotnických služeb) • aplikuje osvojené vybrané techniky a postupy poznávání osobnosti, popíše a vytvoří na základě pozorování a rozhovoru jednoduchou charakteristiku člověka • posoudí projevy chování klientů z hlediska možných příčin a možností změny osobnosti klienta • vysvětlí význam vlivu sebepoznání a sebehodnocení na rozvoj osobnosti • na základě získaných vědomostí uvede příklady kladných a záporných vlastností pracovníka v pomáhajících profesích • identifikuje chyby, předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti	- osobnost pracovníka v pomáhajících profesích – charakteristické rysy, vztah k výkonu povolání, etika v chování pracovníka v pomáhajících profesích, profesní dráha.
pokrytí průřezových témat Člověk a svět práce - žák si ujasní a prohloubí etické, morální hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým - žák si osvojí speciální sociální dovednosti nutné pro výkon profese zdravotnického pracovníka	

ONTOGENEZE PSYCHIKY ČLOVĚKA, 34 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí základní pojmy ontogenetické psychologie	Úvod a charakteristika ontogenetického vývoje psychiky:

• specifikuje jednotlivé vývojové etapy v životě člověka a ve své práci tyto zvláštnosti respektuje • vysvětlí rozdíl mezi biologickou a sociální zralostí • charakterizuje a porovná tělesný, psychický a sociální vývoj v daném vývojovém období • uvede potřeby člověka v jednotlivých vývojových stádiích, vymezí poruchy saturace těchto potřeby • vysvětlí, jak se do práce zdravotnického pracovníka/pracovníka v sociálních službách promítají specifika jednotlivých vývojových etap • objasní specifika rozvíjení kognitivních procesů a proces učení v jednotlivých etapách vývoje, uvede prostředky rozvoje v jednotlivých vývojových etapách ve vztahu práce s klienty	- vymezení základních pojmů ontogenetické psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - charakteristika ontogenetického vývoje psychiky, faktory vývoje, vývojová křivka, periodizace vývoje. Vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových obdobích jedince: - charakteristika vývojových stádií (vývoj hrubé a jemné motoriky, kognitivní vývoj, emoční vývoj a vývoj vůle, socializace), - vývoj a uspokojování potřeb v jednotlivých vývojových stádiích, - psychické potřeby dětí a jejich deprivace v souvislosti s odloučením od blízké dospělé osoby, hospitalizací; Zásady práce s dětmi (výchovné principy).

3. ročník, 1 h týdně, povinný

ZÁKLADY SOCIÁLNÍ PSYCHOLOGIE, 32 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• začlenění sociální psychologii do systému psychologických vědních oborů • uvede předmět a cíle sociální psychologie • vysvětlí pojem socializace a charakterizuje fáze socializačního procesu, vytýčí faktory ovlivňující proces socializace • vyjmenuje formy sociálního učení a ty demonstruje na konkrétních příkladech • definuje pojem sociální skupina, vymezí znaky sociální skupiny, charakterizuje základní typy sociálních skupin, popíše strukturu a dynamiku sociální skupiny • zhodnotí vztahy ve skupině se kterou pracuje, zvolí prostředky pro rozvoj	Základy sociální psychologie: - předmět, cíle a odvětví sociální psychologie, její začlenění do systému ostatních psychologických odvětví, - sociální podstata osobnosti – socializace, fáze socializace, socializační činitelé, sociální učení, - sociální skupiny, znaky sociální skupiny, druhy sociálních skupin, vč. profesionálních, - sociální pozice, role, status, - vůdcovství, zásady týmové práce – aplikace na profesionální sociální skupinu, - rodina jako primární sociální skupina, funkce rodiny, poruchy rodinného soužití,

sociálních vztahů a skupinové dynamiky • identifikuje vztahy mezi členy skupiny a tyto poznatky využívá pro práci v týmu • uvědomí si důležitost rodiny jako primární sociální skupiny pro rozvoj člověka • vysvětlí pojem sociální vnímání a identifikuje chyby v sociálním vnímání (předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti), uvědomí si dopad těchto chyb v pomáhajících profesích • definuje pojem sociální interakce a objasní jednotlivé typy sociálních vztahů, objasní možnosti vytváření pozitivních forem sociálních vztahů a předcházení a řešení negativních forem sociálních vztahů • objasní pojmy sociální adaptace, adaptační mechanismy, na modelových situacích popíše možné poruchy adaptace • uplatňuje v pracovních i mimopracovních vztazích znalosti sociální stránky psychiky člověka • identifikuje konfliktní situace, uvede mechanismy vzniku sociálních konfliktů, navrhne a zdůvodní předcházení a řešení modelových konfliktních situací, volí techniky posilující uvědomělou spolupráci a vzájemný respekt • vysvětlí pojem porucha socializace a v modelové situaci identifikuje poruchy socializace, patologické formy sociální interakce, navrhuje možnosti prevence a řešení • vymezí pojem zátěžová situace, uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat • užívá dovednosti potřebné pro seberegulaci a sebehodnocení a pro	- sociální vnímání – percepce, chyby v sociálním vnímání (předsudky a stereotypy v posuzování osobnosti); - sociální interakce – vytváření sociálních vztahů a jejich charakter - patologické formy sociální interakce – agrese mezi lidmi, diskriminace, šikana, minorita, majorita, lobbying, bossing; - sociální konflikty – vymezení pojmu, druhy, možnosti řešení, - sociální adaptace, poruchy sociální adaptace, - náročné životní situace a jejich vliv na člověka - stres, frustrace, deprivace, - vliv civilizace na psychiku člověka - poruchy socializace.

zvládání náročných pracovních a životních situací • aplikuje získané poznatky při řešení problémů v modelových situacích z praxe	
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky	

4. ročník, 1 + 1 h týdně, povinný

ZDRAVOTNICKÁ PSYCHOLOGIE, 56 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• objasní pojmy klinická psychologie, zdravotnická psychologie, psychologie zdraví • vyjmenuje a objasní faktory ovlivňující psychiku nemocného • objasní na příkladech psychosomatickou jednotu lidského organismu • popíše na příkladu individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb, zdravotního znevýhodnění, sociokulturních a jiných zvláštností • uvede fáze prožívání nemoci v čase • popíše adaptaci nemocného na nemoc • vyjmenuje faktory ovlivňující subjektivní prožívání nemoci (autoplastický obraz nemoci) • vysvětlí změny chování nemocného v souvislosti s prožíváním bolesti, strachu a úzkosti • popíše, jak nemoc nebo zdravotní postižení může ovlivnit chování a jednání člověka (dítěte, dospělého a starého člověka, příbuzných nemocného)	- obory aplikované psychologie - vliv nemoci na psychiku člověka: - vymezení pojmu zdraví, nemoc, biopsychosociální model člověka, nemoci psychosomatické a somatopsychické, stres jako faktor ovlivňující vznik nemoci, - nemoc jako náročná životní situace, subjektivní prožívání nemoci – autoplastický obraz nemoci, ovlivnění kulturou, prožívání nemoci v čase, - adaptace na nemoc, odolnost k zátěži, techniky vyrovnávání se s náročnými životními situacemi - obranné mechanismy, - vliv choroby na psychiku nemocného (specifické vlastnosti v psychice nemocných), úzkost a strach v psychice nemocného člověka , - bolest, psychologické možnosti ovlivnění bolesti, - poměr nemocného k nemoci, - psychologická problematika hospitalizace: reakce na hospitalizaci, vliv hospitalizace na osobnost nemocného. Zvláštnosti v přístupu k některým kategoriím nemocných: - kategorie nemocných (nemocný s akutním, chronickým onemocněním, nemocný s trvalým postižením)

• vysvětlí, kterým projevům v chování nemocných je třeba věnovat pozornost a proč • na příkladech specifikuje poměry nemocného k nemoci • na základě dosavadních znalostí navrhne způsob profesionálního chování k nemocným s různým postojem k nemoci • charakterizuje kategorie nemocných • vyjmenuje a vysvětlí fáze procesu umírání • charakterizuje empatický přístup zdravotnického pracovníka k umírajícímu nemocnému a pozůstalým • aplikuje na modelových situacích individuální přístup k nemocným s respektováním jejich osobnosti, věku, potřeb a sociokulturních a jiných zvláštností • zdůvodní specifika přístupu k nemocným se smyslovým, tělesným a mentálním postižením • objasní dopad hospitalizace na psychiku nemocného • specifikuje psychologickou problematiku hospitalizace dětí • vysvětlí pojmy hospitalizmus a iatrogenie • objasní důsledky hospitalizmu a navrhne preventivní opatření • charakterizuje pocity a problémy nemocného v odlišném jazykovém a kulturním prostředí • charakterizuje problematiku nemocných v domácí péči a problematiku pečujících • rozliší a zhodnotí na příkladech různé přístupy a postoje zdravotnického pracovníka k pacientům	smyslovým, tělesným, mentálním, nemocní nevyléčitelní a umírající x nemocné dítě, nemocný v domácí péči, nemocní cizinci a jedinci odlišných kultur), - zvláštnosti psychologického přístupu k dětem a dospívajícím - potřeby nemocných dětí, ohrožení potřeb v souvislosti s hospitalizací - deprivace potřeb - deprivací syndrom, hospitalizmus, - psychologie nemocných s tělesným postižením, - psychologie nemocných se smyslovým postižením (postižení zraku, sluchu) a s postižením řeči, - psychologie nemocných s mentálním postižením, - psychologická problematika umírání a smrti - hospicové hnutí, eutanázie/zadržovaná smrt. Psychologie vztahu zdravotník – pacient: - vztah nemocný – sestra, formování vztahu, profesionální chování, - produktivní a neproduktivní přístup, - problematika iatrogenie, - profesní adaptace, deformace, syndrom vyhoření - burn out syndrom a jeho prevence, péče o duševní zdraví – duševní hygiena. Psychoterapie v práci zdravotnického pracovníka: - psychoterapie – vymezení, seznámení se základními metodami a prostředky, - seznámení se základními relaxačními technikami: aromaterapie, muzikoterapie, arteterapie, dramaterapie, - využití poznatků psychologie pro duševní zdraví – relaxační techniky, jejich využití pro prevenci sociálně patologických jevů, - psychologická problematika pacientů v domácí péči – péče o pečující, - psychologická problematika

• vysvětlí podstatu psychoterapie a její využití ve zdravotnické praxi • uvede příklady metod psychoterapie • vyjmenuje faktory, které mají vliv na psychický a fyzický stav zdravotnického pracovníka • objasní příznaky syndromu vyhoření a uvede účinné způsoby prevence vzniku syndromu • diskutuje o etických tématech moderní medicíny • navrhne způsoby péče o duševní zdraví • orientuje se v relaxačních technikách	přístupu k cizincům a k příslušníkům národnostních a jiných menšin.
pokrytí průřezových témat Člověk a životní prostředí - žák si uvědomí vztah mezi životním prostředím, životním stylem a zdravím jedince a společnosti, žák si osvojí odpovědnost za své zdraví, zásady zdravého životního stylu a duševní hygieny	

5.11.2 Komunikace

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Předmět Komunikace umožňuje žákům získat všeobecný přehled, vědomosti a komunikační dovednosti. Ukazuje uplatnění těchto poznatků a dovedností zejména při výkonu zdravotnické profese, v ošetrovatelském procesu při komplexní péči o klienta, ale i v osobním a občanském životě. Vede k osvojení zásad týmové práce, především pro uplatnění ve zdravotnickém týmu. Rozvíjí osobnost žáka, formuje jeho vztah k povolání a rozvíjí profesní kompetence, zejména vztah ke klientům.

Poskytuje žákům základní poznatky z komunikace, zejména ve vztahu k zdravotnické praxi.

Charakteristika učiva

Učivo předmětu Komunikace vychází z Rámcového vzdělávacího programu, vzdělávací oblasti Sociální vztahy a dovednosti. Svým obsahem se řadí mezi předměty odborné.

V předmětu se žáci seznámí se způsoby komunikace.

Učivo umožňuje pochopit praktické využití komunikace v osobním životě, v mezilidských vztazích a pracovním prostředí.

V oblasti mezipředmětových vztahů předmět navazuje na poznatky ze společenských věd, zejména z Psychologie a Ošetrovatelství. Předpokladem výuky předmětu dle níže uvedeného rozpisu učiva jsou vědomosti a zkušenosti získané v předcházejících odborných předmětech, zejména v Psychologii a Ošetrovatelství. Při konkretizaci jednotlivých učebních témat je žádoucí spolupracovat s vyučujícími souběžně vyučovaných a navazujících odborných předmětů. Výrazné mezipředmětové vztahy jsou s předměty Psychologie, Ošetrovatelství a Ošetrování nemocných, které se s předmětem komunikace doplňují nebo na ně navazují.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Výuka předmětu komunikace směřuje k tomu, aby žáci:

- jednali odpovědně a přijímali odpovědnost za své rozhodnutí a jednání,
- respektovali lidská práva, chápali meze lidské svobody a tolerance, jednali odpovědně a solidárně,
- kriticky posuzovali skutečnost kolem sebe, přemýšleli o ní, tvořili si vlastní úsudek, nenechali sebou manipulovat,
- na základě vlastní identity ctili identitu jiných lidí, považovali je za stejně hodnotné jako sebe sama – tedy oprostili se od předsudků, intolerance, rasismu, etnické, náboženské a jiné nesnášenlivosti ve vztahu k druhým lidem,
- vážili si života, zdraví, materiálních a duchovních hodnot, dobrého životního prostředí a snažili se je zachovat pro příští generace,
- měli vhodnou míru sebevědomí a byli schopni sebehodnocení,
- získali motivaci k celoživotnímu vzdělávání v oblasti komunikace.

Výukové strategie

Ve výuce je kladen důraz na přípravu jedince pro praktický život, osobní a profesní. Výuka předmětu je teoreticko-praktická, tj. střídání teorie a cvičení s využitím názorných demonstračních a aktivizačních metod. Učivo si žák osvojuje na základě sociálně-komunikativního učení, analýzy příkladů a modelových situací, činnostního učení a autodidaktických metod.

Při výuce je vhodné v rámci motivace:

- uplatňovat individuální přístup k žákům,
- využívat a porovnávat životní zkušenosti žáků a vést je k vyvozování vlastních závěrů,

k diskusi,

- uvádět souvislosti mezi již získanými vědomostmi a dovednostmi, plánovaným tématem učiva a praktickým využitím,
- uvádět příklady z praxe, simulovat problémové a konfliktní situace z ošetrovatelské praxe i z běžného života, vést k prožitku,

k jednoduché analýze situace a řešení,

- využívat audio a video techniku k zpětné reflexi a sebereflexi,
- frontální výuku doplňovat využíváním názorně demonstračních pomůcek (tabule, zpětný projektor, dataprojektor, audiovizuální technika, internet a jiné).

Metody výuky: výklad, diskuze, samostatná práce, analýza příkladů z praktické zkušenosti, simulace běžných problémových a konfliktních situací z ošetrovatelské praxe, hraní rolí, brainstorming, relaxační cvičení, prožitkové metody, sebereflexe.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Žáci jsou hodnoceni v souladu s platným klasifikačním řádem školy.

Při hodnocení výsledků učení, vzhledem k pojetí předmětu, je kladen důraz na:

- hloubku porozumění učivu,
- schopnost využití mezipředmětových vztahů,
- schopnost aplikace získaných poznatků při řešení modelových situací,
- zpracování a prezentaci zadaných úkolů,
- aktivní přístup žáka k výuce,
- vlastní kreativitu žáka.

Metody hodnocení:

- písemné testy po probrání určitých tematických celků,
- průběžné ústní zkoušení,
- sebehodnocení žáka,
- vzájemné hodnocení při prezentaci výsledků práce,
- aktivita při hodině.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět komunikace rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence k učení: vzdělávání směřuje k tomu, že žáci/absolventi mají pozitivní vztah k osvojování poznatků a motivaci k dalšímu kontinuálnímu) vzdělávání, jsou schopni se efektivně učit, vyhodnocovat dosažené výsledky, reálně si stanovovat cíle svého dalšího vzdělávání, ovládat techniky učení a různé informační zdroje, absolventi si uvědomují zodpovědnost za vlastní život a znají možnosti dalšího vzdělávání,
- kompetence k řešení problémů: žáci/absolventi jsou schopni porozumět zadanému úkolu, problému a řešit jej samostatně či využívat týmovou spolupráci, jsou schopni řešit problémy v mezilidských vztazích, pracovní i mimopracovní problémy, jsou schopni získávat informace potřebné k řešení problému, určit jádro problému, varianty řešení, uplatňovat různé druhy myšlení, volit prostředky a způsoby vhodné pro řešení problému, absolventi jsou připraveni spolupracovat při řešení problému s druhými lidmi,
- kompetence komunikativní: žáci /absolventi si osvojili pravidla efektivní komunikace, jsou připraveni vyjadřovat se přiměřeně komunikační situaci, respektovat názory druhých a naslouchat, jsou schopni aktivně se účastnit diskusí, srozumitelně formulovat a obhajovat své myšlenky, názory a postoje, vyjadřovat se a vystupovat v souladu se zásadami kultury projevu a chování,

- kompetence personální a sociální: žáci /absolventi jsou schopni reálně posoudit své možnosti, odhadnout důsledky svého jednání a chování v různých situacích a stanovovat si přiměřené cíle osobního rozvoje, absolventi jsou připraveni pracovat v týmu, přispívat k vytváření kvalitních/ vstřícných mezilidských vztahů, k předcházení konfliktů a pečovat o své duševní zdraví,
- kompetence k pracovnímu uplatnění: žáci /absolventi jsou připraveni zodpovědně rozhodovat o své budoucí profesní a vzdělávací dráze, uvědomují si význam celoživotního vzdělávání, mají přehled o možnostech uplatnění v ošetrovateľských oborech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí: žáci /absolventi uznávají postoje a hodnoty podstatné pro život v demokratické společnosti, jednají zodpovědně a iniciativně ve vlastním a veřejném zájmu v souladu s morálními principy a respektováním práv a osobnosti člověka, absolventi respektují život v multikulturní společnosti, tradice, zvyky a odlišné sociální, kulturní hodnoty jiných národů, uznávají hodnotu života, uvědomují si odpovědnost za vlastní život a spoluúčast při zabezpečování ochrany života a zdraví ostatních lidí,
- kompetence využívat ICT a pracovat s informacemi: žáci /absolventi umí užívat různé zdroje informací (i tzv. otevřené zdroje), vyhodnocovat je, zpracovávat a užívat je ve svém životě, žáci si uvědomují vliv prostředků masové komunikace na utváření kultury a životního stylu, umí posoudit rozdílnou věrohodnost různých zdrojů informací a kriticky k získaným informacím přistupovat.

Předmětem Komunikace rozvíjí průřezová téma:

- Člověk a svět práce: žák získá znalosti a dovednosti k úspěšnému uplatnění na trhu práce, uvědomuje si zodpovědnost za vlastní život, chápe nutnost a aktivně se účastní kontinuálního vzdělávání v oboru, je motivován k aktivnímu pracovnímu životu a k společensky hodnotné zájmové činnosti,
- Občan v demokratické společnosti: žák respektuje principy demokratické společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etnika, žák si ujasní a prohloubí etické hodnoty a normy, životní postoje, hodnotovou orientaci, význam pomoci druhým.

Mezipředmětové vztahy

Komunikace se prolíná s předměty:

- Ošetrování nemocných - využití praktických poznatků z předmětu OSN se prolíná ve všech vyučovacích blocích,
- Informační a komunikační technologie - vyhledávání informací na internetu, jejich zpracování formou referátu nebo vytvoření prezentace,
- Český jazyk - parajazykové a mimojazykové dorozumívání, chování a řeč, v mluveném projevu je dbáno na používání spisovné češtiny,
- Psychologie - psychologie jako věda, člověk jako osobnost, psychické procesy a stavy, ontogeneze psychiky člověka.

2. ročník, 0 + 1 h týdně, povinný

ÚVOD DO SOCIÁLNÍ KOMUNIKACE, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• vysvětlí pojem komunikace, rozdíl mezi verbální a neverbální komunikací	Úvod do sociální komunikace: - komunikace jako pojem, funkce komunikace, druhy sociální komunikace, verbální komunikace, neverbální

	komunikace - poruchy komunikace

NEVERBÁLNÍ KOMUNIKACE, 7 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• předvede na modelových situacích jednotlivé typy neverbální komunikace	Neverbální komunikace: - mimika, komunikace očima, proxemika, posturologie, kinezika, gestika, haptika, paraverbální komunikace - hodnocení neverbální komunikace, vč. procvičení NK na MS

VERBÁLNÍ KOMUNIKACE, KULTURA ŘEČI, KULTURNÍ CHOVÁNÍ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dodržuje zásady zdravotnické etiky a společenského chování • dodržuje práva pacientů • identifikuje direktivní a nedirektivní • způsob chování • rozliší evalvační a devalvační chování, identifikuje prvky tohoto chování v komunikaci • rozliší na příkladech projevy asertivního a neasertivního chování • předvede taktiku komunikace s agresivním nemocným • řeší vhodným způsobem modelové komunikační situace	Verbální komunikace, kultura řeči, kultura chování: - druhy rozhovoru, fáze rozhovoru - navazování kontaktu (verbální, neverbální- vzhledem k věkovým a individuálním zvláštnostem), vč. procvičení na modelových situacích - kladení otázek, vč. procvičení na modelových situacích - aktivní naslouchání- umění naslouchat, vč. procvičení na modelových situacích - zaujímání a projevení postojů, vč. procvičení na modelových situacích - edukace, procvičení na modelových situacích - direktivní a nedirektivní způsoby chování, evalvace a devalvace v komunikaci, vč. procvičení na modelových situacích - asertivita a agresivita v komunikaci, vč. procvičení na modelových situacích - vedení rozhovoru, diskuse, argumentace, vč. procvičení na modelových situacích
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - komunikace s lidmi se specifickými potřebami, komunikace s lidmi různých kultur - žák respektuje morální principy multikulturní společnosti, respektuje práva, tradice, zvyky a odlišné sociální a kulturní hodnoty jiných národů, jiné rasy, etniky	

SPECIFICKÉ KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo

• komunikuje s pacienty vhodným způsobem s ohledem na jejich věk, osobnost a zdravotní stav a s vědomím respektování národnostních, náboženských, jazykových a jiných odlišností zejména vlivu sociokulturního prostředí • vyjmenuje zásady komunikace s • nemocným dítětem, dospělým a rodinnými příslušníky • volí vhodné formy komunikace a uplatňuje nedirektivní přístup k seniorům, nevyléčitelně nemocným a umírajícím • uplatňuje zásady komunikace se smyslově i tělesně handicapovanými • popíše zvláštnosti komunikace u • nemocných s psychickými obtížemi • vyjmenuje specifika komunikace s pacienty s PAS (postižení autistického spektra) a mentálním postižením • objasní zásady komunikace s pacienty cizinci, nebo s pacienty s nedostatečnou znalostí češtiny	Specifické komunikační dovednosti: - řešení modelových situací z běžného života z hlediska osobnosti, zdravotního stavu, sociokulturních a jiných specifíků, vč. procvičení na modelových situacích - komunikace s dítětem, dospělými rodinnými příslušníky - komunikace se seniory - komunikace s nevyléčitelně nemocnými a nemocnými v terminálním stádiu, vč. procvičení na modelových situacích - komunikace s lidmi se speciálními potřebami / tělesně a smyslově postiženými - alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích - komunikace u nemocných s psychickými potížemi, s mentálním postižením a s postižením autistického centra - komunikace s lidmi různých kultur (multikulturní ošetrovatelství) - alternativní způsoby komunikace, vč. procvičení na modelových situacích

5.12 Seminář na přípravu k maturitní zkoušce

5.12.1 Seminář z českého jazyka a literatury

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seminář z českého jazyka a literatury má za úkol připravit žáky na úspěšné složení státní maturitní zkoušky z českého jazyka.

Vzdělávání v ČJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život, vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Přípravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Literární vzdělávání (estetické vzdělávání) významně přispívá kultivaci člověka, vychovává žáky k vytržbenému jazykovému projevu a podílí se na rozvoji jejich duchovního života, pomáhá kultivovat jazykový projev žáků.

Literární výchova kromě výchovy ke čtenářství učí žáky porozumět textu, interpretovat jeho obsah a aplikovat při rozboru textu poznatky literární teorie, jazykovědy a stylistiky. Rozbor a interpretace uměleckých děl vede i k celkovému přehledu o hlavních jevech a pilířích v české a světové literatuře. Poznání textu slouží rovněž k vytváření rozmanitých komunikačních situací, v nichž probíhá dialog nad texty mezi učitelem a žáky i mezi žáky navzájem. Žáci jsou vedeni i k esteticky tvořivým aktivitám.

Charakteristika učiva

Seminář z českého jazyka a literatury obsahuje část jazykovou, slohovou a literární, které se vzájemně doplňují. Všechny složky učí žáky užívat jazyka jako prostředku dorozumívání a myšlení v mluvené i písemné podobě, a to v souladu se spisovnou normou a za použití jazykových prostředků odpovídajících komunikační situaci. Součástí výuky je rozbor přečtených literárních textů s využitím znalostí literární teorie jako příprava na ÚMZ, vypracování cvičných didaktických testů a nácvik slohových útvarů jako příprava na PMZ.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Jazykové vzdělávání směřuje k tomu, aby se žáci:

- vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovali,
- formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, přehledně a jazykově správně,
- naučili zpracovávat pracovní dokumenty i souvislé texty na běžná i odborná témata,
- dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii,
- zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí,
- vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- byli schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- orientovali se v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu,
- dokázali využívat informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání směřuje k tomu, aby si žáci:

- uvědomovali vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu a byli tolerantní k identitě druhých lidí,
- všímali vlivu dějinného vývoje na literární tvorbu,
- rozšířili pasivní slovní zásobu a díky četbě zlepšili vyjadřovací schopnosti,

- vytvořili vlastní žebříček postojů, hodnot a jednali v souladu s morálními normami demokratické společnosti,
- dokázali kriticky přistupovat k získaným informacím z četby,
- zaujali pozitivní postoj ke čtenářství, a to se stalo nedílnou životní potřebou s perspektivou předávání dalším generacím.

Výukové strategie

Ve výuce semináře z českého jazyka a literatury jsou využívány metody a formy práce, které žáky aktivizují a vedou k samostatné či skupinové práci. Předmět rozvíjí dovednosti a schopnosti žáků také s ohledem na jejich profesní zaměření.

Základní metodou ve výuce literatury je práce žáků s uměleckými i neuměleckými texty, při níž žáci využívají poznatků literární teorie, jsou schopni zařadit text do daného období a k danému směru, funkčnímu stylu a slohovému postupu, vyjádřit své názory a postoje, je využíváno skupinové vyučování, práce ve dvojicích, samostatná práce, metoda diskuse. Při výuce je využívána dle potřeby audiovizuální technika. Žáci jsou vedeni k četbě hodnotné literatury a k vlastním kritickým postojům k přečteným dílům.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Hodnocení v jazykovém vyučování vychází ze školního klasifikačního řádu a zahrnuje jak ústní, tak písemné prověřování. Do hodnocení jsou zahrnuty i aktivity žáků dokládající schopnosti a dovednosti žáků, např. přednes referátů, prezentace individuální nebo skupinové práce. Hodnocení v literárním vyučování posuzuje úroveň znalostí literární teorie, práce s literárním textem, znalost historického vývoje v souvislosti s literaturou, vlastní práce a schopnost její prezentace, komunikační schopnosti a aktivita v hodině. Při hodnocení se dává žákům prostor k sebehodnocení. Znalosti jsou ověřovány pomocí didaktických testů a ústním zkoušením.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Jazykové vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- kompetence komunikativní, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby se vyjadřovali přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v projevech mluvených i psaných, vhodně se prezentovali, formulovali své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně, zpracovávali administrativní písemnosti a zdravotnické dokumenty podle platných norem, aby dodržovali jazykové i stylistické normy a vhodně využívali zdravotnickou terminologii v odborných slohových útvarech,
- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. aby žáci zaznamenávali písemně podstatné myšlenky a údaje z textů a projevů jiných lidí, aby se vyjadřovali a vystupovali v souladu se zásadami kultury projevu a chování,
- kompetence k řešení problémů, tzn. žáci jsou schopni samostatně řešit problémy a spolupracovat se svými spolužáky,
- kompetence k využití prostředků IKT a práce s informacemi, tzn. žáci se orientují v literatuře, v knihovnickém systému a na internetu.

Jazykové vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- občan v demokratické společnosti, kde výuka v předmětu směřuje k tomu, aby žáci měli úctu k materiálním a duchovním hodnotám, aby získali schopnosti vyhledávat informace a pracovat s nimi, aby si osvojili dovednost jednat s lidmi, aby se orientovali v masových

médiích, aby rozvíjeli komunikativní a personální kompetence a osvojili si práci s informacemi,

- člověk a svět práce, kde výuka směřuje k tomu, aby žáci uměli vyhledávat a posuzovat informace o profesních záležitostech, osvojili si vhodné způsoby verbální a neverbální komunikace při důležitých jednáních, uměli komunikovat s potencionálními zaměstnavateli a uvědomovali si odpovědnost za vlastní život a význam vzdělání.

Literární vzdělávání rozvíjí klíčové kompetence:

- občanské kompetence a kulturní povědomí, tzn. žáci jsou v předmětu vedeni k tomu, aby uznávali hodnoty a postoje podstatné pro život v demokratické společnosti a dodržovali je, jednali odpovědně, samostatně, v souladu s morálními principy, uvědomovali si vlastní kulturní, národní a osobnostní identitu, byli tolerantní k identitě jiných lidí,
- personální a sociální kompetence, tzn. aby žáci dokázali na základě poznání své osobnosti přiměřeně stanovit cíle osobního rozvoje v oblasti zájmové, pracovní, v oblasti spolupráce s ostatními, v péči o své zdraví,
- kompetence komunikativní, tzn. aby žáci byli schopni se vyjadřovat v písemné i ústní formě, formulovali srozumitelně a souvisle své myšlenky, dodržovali jazykové a stylistické normy i odbornou terminologii, aktivně se účastnili diskuzí, respektovali názor druhých, dokázali vyhledávat informace a využívat je,
- kompetence pracovat s informacemi a využívat prostředky IKT, tzn. aby žáci byli schopni pracovat s prostředky IKT, využívali informace z různých informačních zdrojů (učebnice, odborná literatura, krásná literatura, slovníky, média).

Literární vzdělávání rozvíjí průřezová témata:

- Občan v demokratické společnosti, kde výuka vede k získání schopnosti morálního úsudku a zvyšování sebevědomí, k vymezení pojmů, jako jsou svoboda, tolerance, solidarita, odpovědnost, morálka atd. na základě práce s literárními texty,
- Informační a komunikační technologie, kde výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Seminář z českého jazyka a literatury se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – literární teorie, dějiny literatury, veškerá slohová a jazyková výchova
- Dějepis - Starověk, Středověk a raný novověk, Velké občanské revoluce, Demokracie a diktatura, Svět v blocích,
- Informační a komunikační technologie – vyhledávání informací na internetu.

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinná

DIDAKTICKÉ TESTY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• pracuje s nejnovějšími normativními příručkami českého jazyka • orientuje se ve výstavbě textu • používá klíčových slov při vyhledávání informačních pramenů • samostatně zpracovává informace	- zdokonalování jazykových vědomostí a dovedností - práce s různými příručkami pro školu a veřejnost - grafická stránka jazyka, procvičování pravopisu, jazykové rozborů - práce s textem a získávání informací

• rozumí obsahu textu i jeho částí • odhaluje a opravuje jazykové nedostatky a chyby • v písemném projevu uplatňuje znalosti českého pravopisu	

ROZBOR CVIČNÝCH PRACOVNÍCH LISTŮ NA ZÁKLADĚ PŘEČTENÉ POVINNÉ LITERATURY, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vystihne charakteristické znaky různých literárních textů a rozdíly mezi nimi • konkrétní literární díla klasifikuje podle základních druhů a žánrů • při rozboru textu uplatňuje znalosti z literární teorie • text interpretuje a debatuje o něm	- základy literární vědy - literární druhy a žánry - četba a interpretace literárního textu - metody interpretace textu - tvořivé činnosti
pokrytí průřezových témat Občan v demokratické společnosti - historický vývoj ve 20. století Informační a komunikační technologie - výuka směřuje k průběžnému získávání informací k dalšímu doplnění učiva	

SLOHOVÉ ÚTVARY, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• orientuje se ve výstavbě textu • rozezná umělecký text od neuměleckého rozpozná funkční styl, dominantní slohový postup a v typických příkladech slohový útvar • rozezná umělecký text od neuměleckého • vyjadřuje se věcně správně, jasně a srozumitelně • samostatně zpracovává informace • samostatně vyhledává informace v této oblasti	Komunikační a slohová výchova Obecné poučení o slohu: - styly a slohotvorní činitele subjektivní a objektivní - slohové postupy a útvary

5.13 Volitelné předměty

5.13.1 Seminář z anglického jazyka

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Seminář z anglického jazyka má za úkol připravit žáky na úspěšné složení státní maturitní zkoušky z anglického jazyka.

Vzdělávání v AJ se významně podílí na přípravě žáků na aktivní život v multikulturní společnosti, neboť vede žáky k získání jak obecných, tak komunikativních kompetencí k dorozumění v situacích každodenního osobního a pracovního života. Připravuje žáky k efektivní účasti v přímé i nepřímé komunikaci včetně přístupu k informačním zdrojům, rozšiřuje jejich znalosti o světě. Současně přispívá k formování osobnosti žáků, učí je toleranci k hodnotám jiných národů, rozvíjí jejich schopnost učit se po celý život.

Charakteristika učiva

Vzdělávání v cizím jazyce směřuje k osvojení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá minimální úrovni B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky; tzn. akvizici slovní zásoby čítající minimálně 2300 lexikálních jednotek za studium, z čehož obecně odborná a odborná terminologie tvoří u úrovně B1 minimálně 20 %.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- komunikovat v AJ v různých situacích života, v projevech mluvených i psaných, na všeobecná i odborná témata; volit adekvátní komunikační strategie a jazykové prostředky,
- efektivně pracovat s cizojazyčným textem včetně odborného, umět jej zpracovat a využívat jej jako zdroje poznání i jako prostředku ke zkvalitňování svých jazykových znalostí a dovedností,
- získávat informace o světě, zvláště o zemích studovaného jazyka, a to i prostřednictvím digitálních technologií, získané poznatky včetně odborných ze svého oboru využívat ke komunikaci a svému dalšímu vzdělávání;
- pracovat s informacemi a zdroji informací v AJ včetně internetu nebo CD-ROM, se slovníky, jazykovými a jinými cizojazyčnými příručkami, využívat tyto informační zdroje ke studiu jazyka i k prohlubování svých všeobecných vědomostí a dovedností,
- využívat vybrané metody a postupy efektivního studia AJ ke studiu dalších jazyků, příp. k dalšímu vzdělávání; využívat vědomosti a dovednosti získané ve výuce mateřského jazyka při studiu cizích jazyků.

K podpoře výuky AJ je vhodné vést žáky k využívání multimediálních výukových programů a internetu, utvářet příznivé školní prostředí. Rovněž je účelné integrovat odborný jazyk do výuky jiných předmětů, např. vytvářet podmínky pro částečnou výuku tematických celků vybraných předmětů v cizím jazyce (metoda CLILL), zapojovat žáky do projektů a soutěží a navazovat kontakty a spolupráci mezi školami doma i v zahraničí.

Pro motivaci žáků k učení cizích jazyků, pro jejich osobní zkušenost a poznání života v multikulturní společnosti se doporučuje organizování odborných jazykových pobytů a zahraničních stáží. Škola se snaží respektovat cizí jazyk, který žáci studovali v základním vzdělávání.

Obsah vzdělávání (učivo) je v ŠVP vymezen pro úroveň B1 a z didaktického hlediska je rozdělen do čtyř kategorií. V procesu výuky se všechny čtyři kategorie přirozeně a nenásilně propojují. Není žádoucí je vyučovat izolovaně. V ŠVP pro 4. ročník jsou zařazena taková

témata, která odpovídají požadavkům ke státní maturitní zkoušce z cizího jazyka.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů, hodnot a preferencí

Cílem je vést žáky k chápání a respektování tradic, zvyků a odlišných sociálních a kulturních hodnot jiných národů a jazykových oblastí, ve vztahu k představitelům jiných kultur se projevovat v souladu se zásadami demokracie.

Výukové strategie

Při výuce se klade důraz na aktivizující a motivační metody (písňe, hádanky, křížovky, kvízy, myšlenkové mapy...). Zastoupeny jsou všechny běžné metody spojené s výukou jazyka: názorně-demonstrační, vysvětlení, popis, stručný výklad, oboustranný překlad, poslech, práce s různými druhy textu (čteným i slyšeným, ikonickým a kombinovaným) a nácvik různých technik čtení, práce s mluvnickými příručkami a slovníky (i elektronickými), monolog a dialog (interaktivní metody), písemné sdělování myšlenek a nácvik pravopisu (diktáty, doplňování, krátké i delší písemné útvary).

Metody výuky jsou orientovány na práci párovou a skupinovou. Podle možností se zařazují drobné prezentace.

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností slouží různé formy ústního a písemného zkoušení.

Předmětem hodnocení je zejména pokrok v rozvoji řečových dovedností. Způsoby hodnocení:

- ústní zkoušení (monolog, dialog, řízená diskuze, strukturovaný pohovor),
- písemné zkoušení (drobné prověrky na ověření znalosti slovní zásoby a mluvnice, překlady, doplňování do textu, krátké útvary jako vzkaz, blahopřání, pozdrav, i delší útvary jako esej, formální a neformální dopis aj.),
- testy připravující ke státní maturitní zkoušce s různými typy odpovědí (uzavřené úlohy - dichotomické, přiřazovací, otevřené úlohy se stručnou i širší odpovědí).

Kritéria hodnocení se odvíjejí od konkrétních řečových dovedností, které jsou ověřovány.

U receptivních řečových dovedností (čtení, poslech) je kritériem porozumění danému sdělení, vyjádření hlavní myšlenky, vyhledání určité informace, pohotovost užívání různých strategií čtení. U písemného a ústního projevu je kritériem hodnocení adekvátnost obsahu vzhledem k záměru (dodržení tématu, stylu, rozsah, srozumitelnost myšlenek, vzájemná vyváženost myšlenek či informací, formální náležitosti požadovaného typu textu), formální a obsahová koherence.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět AJS přispívá k rozvoji následujících kompetencí:

- kompetence k učení: vytvářet pozitivní vztah k učení se cizím jazykům, uplatňovat různé způsoby práce s textem, umět efektivně vyhledávat a zpracovávat informace v cizojazyčném textu (čtenářská gramotnost), s porozuměním poslouchat cizojazyčný mluvený projev (i rodilého mluvčího), využívat k učení různé zdroje informací (i zdroje otevřené), sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, vytvořit si pravidelný studijní režim a podmínky k učení se CJ,
- komunikativní kompetence: dosáhnout jazykové způsobilosti potřebné pro komunikaci v cizojazyčném prostředí (AJ), chápat výhody znalosti CJ pro životní i pracovní uplatnění, být motivován k prohloubení svých jazykových dovedností v celoživotním učení, vyjadřovat se

přiměřeně účelu jednání a komunikační situaci v cizojazyčných projevech mluvených i psaných a vhodně se prezentovat, formulovat své myšlenky srozumitelně a souvisle, v písemné podobě přehledně a jazykově správně,

- personální a sociální kompetence: pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných činností (menší projekt),
- kompetence využívat prostředky ICT a pracovat s informacemi: pracovat s informacemi z různých zdrojů (tištěná, elektronická, audiovizuální podoba), a to i s využitím prostředků informačních a komunikačních technologií, komunikovat elektronickou poštou, získávat informace z otevřených zdrojů (internet).

Předmět AJS přispívá k rozvíjení průřezových témat:

- Občan v demokratické společnosti - základní informace o státu a společnosti, patologické jevy ve společnosti,
  - Člověk a životní prostředí - odraz životního stylu v péči o životní prostředí, vliv životního prostředí na zdraví člověka, civilizační nemoci.
- Informační a komunikační technologie - vyhledání informace na Internetu, e-mail, dotazník, objednávka a platba elektronickou cestou, prezentace.

Mezipředmětové vztahy

Předmět Seminář z anglického jazyka se prolíná s předměty:

- Český jazyk a literatura – odborná jazyková terminologie,
- všechny lékařské předměty – odborná lékařská terminologie.

4. ročník, 1 h týdně (28 hodin), volitelný

CESTOVÁNÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci	- nácvik souvislého a plynulého projevu, ve kterém žák vhodně charakterizuje téma a zmíní následující subtemata: - dopravní prostředky - oblíbená destinace - problémy při cestování - důvody pro cestování - vycestování do ciziny - dojíždění - stopování

KULTURA, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity	- volnočasové aktivity (sport, četba, televize, koníčky, kultura, cestování, sběratelství, PC hry) - volný čas o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní trávení volného času

• při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib	- druhy hudby, knih a filmů - zařízení pro volnočasové aktivity (muzea, divadla, kina, sportovní areály) - vyjádření vlastního názoru na trávení volného času

SPORT, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • vypráví jednoduché příběhy, zážitky, popíše své pocity • při pohovorech, na které je připraven, klade vhodné otázky a reaguje na dotazy tazatele • orientuje se většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí • komunikuje s jistou mírou sebedůvěry a aktivně používá získanou slovní zásobu včetně vybrané frazeologie v rozsahu daných tematických okruhů, zejména v rutinních situacích každodenního života, a vlastních zálib • používá stylisticky vhodné obraty umožňující nekonfliktní vztahy a komunikaci	- nácvik souvislého a plynulého projevu, ve kterém žák vhodně charakterizuje téma a zmíní následující subtemata: - volnočasové aktivity (sport, tělesná kultura,) - sport a volný čas mladých a starších lidí - sportovní aktivity o víkendu, svátcích, dovolené - aktivní a pasivní sportování - zařízení pro sportovní aktivity - individuální a kolektivní sporty - zimní, letní, celoroční sportovní aktivity - novodobé, extrémní, alternativní sportovní aktivity - oblečení a sportovní výbava, pomůcky

ZDRAVÍ, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru	- opakování učiva (nemoci, zranění, symptomy, zdravotní péče, zdravý a nezdravý životní styl, léčba)

• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících • aplikuje vhodně základní odbornou slovní zásobu ze svého studijního oboru	

VĚDA A TECHNOLOGIE, 2 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem	- život v 21. století - věda, vědní obory - počítače a internet - výzkum - moderní objevy, technologie, využití v běžném životě i ve zdravotnictví

PŘÍRODA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• nalezne v promluvě hlavní a vedlejší myšlenky a důležité informace • rozpozná význam obecných sdělení a hlášení • vyřeší většinu běžných denních situací, které se mohou odehrát v cizojazyčném prostředí	- popis krajiny - počasí, rostliny, zvířata - přírodní katastrofy - ekologické problémy

STÁT A SPOLEČNOST, 3 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • používá opisné prostředky v neznámých situacích, při vyjadřování složitých myšlenek • prokazuje faktické znalosti především o geografických, demografických, hospodářských, politických, kulturních faktorech zemí dané jazykové oblasti i z jiných vyučovacích předmětů,	- stát, politika a vláda, mezinárodní organizace - ekonomika - sociální otázky - sociálně patologické jevy ve společnosti justice

a uplatňuje je také v porovnání s reáliemi mateřské země • uplatňuje v komunikaci vhodně vybraná sociokulturní specifika daných zemí	

NÁCVIK ŘEČOVÝCH DOVEDNOSTÍ A JAZYKOVÝCH PROSTŘEDKŮ, 12 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• vyjadřuje se ústně i písemně, k tématům osobního života a k tématům z oblasti zaměření studijního oboru • dokáže porozumět přiměřeným souvislým projevům a diskusím rodilých mluvčích pronášeným ve standardním hovorovém tempu • přednese připravenou prezentaci ze svého oboru a reaguje na jednoduché dotazy publika • dokáže experimentovat, zkoušet a hledat způsoby vyjádření srozumitelné pro posluchače • vyjádří písemně svůj názor na text • vyhledá, zformuluje a zaznamená informace nebo fakta týkající se studovaného oboru • zapojí se do odborné debaty nebo argumentace, týká-li se známého tématu • přeformuluje a objasní pronesené sdělení a zprostředkuje informaci dalším lidem • zaznamená vzkazy volajících	Nácvik relevantních řečových dovedností v kontextu nové státní maturitní zkoušky z cizího jazyka: - receptivní řečová dovednost zraková: čtení a práce s jednoduchým i komplexním textem - produktivní řečová dovednost ústní: situačně zaměřené mluvení - interakce ústní a písemná - produktivní řečová dovednost písemná: inzerát, e-mail, pohlednice, dopis, zpráva, vypravování, úřední korespondence - receptivní řečová dovednost sluchová: poslech s porozuměním jednoduchých i složitějších monologických a dialogických textů
komentář	
Jednotlivé dovednosti a prostředky jsou procvičovány v souvislosti s konkrétním tématem a aktuálně používanou učebnicí.	

5.13.2 Seminář z matematiky

Obecný cíl vyučovacího předmětu

Obecným cílem Matematického vzdělávání je výchova přemýšlivého člověka, který bude umět používat matematiku v různých životních situacích (v odborné složce vzdělávání, v dalším studiu, v osobním životě, budoucím zaměstnání a volném čase).

Charakteristika učiva

Učivo vychází z RVP pro střední školy. Jednotlivé učební bloky jsou přizpůsobeny přípravě na maturitní zkoušku v základní úrovni.

Vzdělávání směřuje k tomu, aby žáci dovedli:

- matematizovat reálné situace, pracovat s matematickým modelem a vyhodnotit výsledek řešení vzhledem k realitě,
- zkoumat a řešit problémy včetně diskuse výsledků jejich řešení,
- číst s porozuměním matematický text, vyhodnotit informace získané z různých zdrojů – grafů, diagramů, tabulek, přesně se matematicky vyjadřovat,
- používat pomůcky: odbornou literaturu, kalkulátor, rýsovací potřeby.

Cíle vzdělávání v oblasti citů, postojů hodnot a preferencí

V afektivní oblasti směřuje Matematické vzdělávání k tomu, aby žáci získali:

- motivaci k celoživotnímu vzdělávání,
- důvěru ve vlastní schopnosti a preciznost při práci.

Výukové strategie

Ve výuce se využívají následující formy a metody práce:

- metoda názorně demonstrační (využití při probírání nového učiva, žák názorně vidí a pochopí algoritmy výpočtu ukázkových úloh, které lze aplikovat na dalších příkladech, některé kapitoly jsou pro větší názornost zpracovány a žákům prezentovány prostřednictvím počítačové techniky),
- metoda praktická (nacvičování nových dovedností, procvičování nového učiva na zadaných příkladech, práce může být samostatná či skupinová).

Uváděné počty hodin jednotlivých učebních bloků jsou pouze orientační. Počet hodin bude aktuálně přizpůsobován schopnostem a potřebám žáků.

Hodnocení výsledků žáků

Ke kontrole vědomostí a dovedností studentů slouží různé formy ústního a písemného hodnocení:

- velká kontrolní práce (2 práce za celý školní rok, shrnutí učiva za uplynulé pololetí, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- malá písemná práce (následuje po probrání tematického celku, hodnocení správnosti postupu řešení i numerické stránky výpočtu),
- hodnocení aktivity v hodině (rychlé samostatné řešení jednoduchých i složitějších problémů v hodinách).

Celkové hodnocení za pololetí je výsledkem nejen získaných známek, ale i pozornosti a aktivity v hodinách matematiky, snahy samostatně hledat řešení zadaných úloh a zapojení se do diskuzí nad různými metodami řešení.

Popis přínosu předmětu k rozvoji klíčových kompetencí a k aplikaci průřezových témat

Předmět Matematický seminář rozvíjí tyto klíčové kompetence:

- kompetence k učení (sledovat a hodnotit pokrok při dosahování cílů svého učení, přijímat hodnocení výsledků svého učení ze strany jiných lidí, pořizovat si poznámky, využívat ke svému učení různé informační zdroje včetně zkušeností svých i jiných lidí),
- kompetence k řešení problému (porozumět zadání úkolu, navrhnout způsob řešení, zdůvodnit jej a ověřit správnost),
- matematické kompetence (využívat matematické dovednosti v různých životních situacích).

Předmět Matematický seminář rozvíjí tato průřezová témata:

- nejsou rozvíjena.

Mezipředmětové vztahy

Z hlediska mezipředmětových vztahů se Matematický seminář nejvíce prolíná s následujícími předměty:

- Matematika – operace s čísly a výrazy, funkce, rovnice, nerovnice, planimetrie, stereometrie,
- Fyzika - aproximace čísel, vyjadřování neznámé ze vzorce, převody jednotek,
- Informační a komunikační technologie - tabulkový procesor- matematické operace a funkce, statistické zpracování dat,

4. ročník, 0 + 1 h týdně, povinně volitelný

OPERACE S ČÍSLY A VÝRAZY, 4 VYUČOVACÍ HODINY

výsledky vzdělávání	učivo
• provádí operace se složitějšími lomenými výrazy, výrazy obsahujícími mocniny a odmocniny	- výrazy s proměnnými

FUNKCE A JEJÍ PRŮBĚH, ŘEŠENÍ ROVNIC A NEROVNIC, 10 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• dovede modelovat reálné závislosti pomocí elementárních funkcí • řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic o dvou neznámých • řeší exponenciální a logaritmické rovnice	- racionální funkce - lineární rovnice - exponenciální rovnice - logaritmické rovnice

PLANIMETRIE, 8 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• prohlubuje dovednosti v určování obvodu a obsahu rovinných obrazců	- rovinné obrazce

STEREOMETRIE, 6 VYUČOVACÍCH HODIN

výsledky vzdělávání	učivo
• upevňuje dovednosti v určování povrchu a objemu základních těles	- tělesa

6 Seznam příloh

1. Školní řád
2. Kritéria přijímacího řízení
3. Předměty společné a profilové maturitní zkoušky